Regd. No. H 18

విడిప్రతి 0-30 పై.

28-2-69 శుక్రవారం

మిద్దెయిల్లు అమ్మబడును

నెల్లూరు టవునుహాలు ఎదురు వీధిలో ప్రస్తుతము ఆడిటర్లు ఎ. దశరథరామిరెడ్డి అండ్ కంపెనీవారు వుంటున్న మిద్దెయిల్లు అమ్మబడును.

వివరములకు:—

Advt Box No. 169,
Zamin Ryot - NELLORE.

జమీన్ రైతు

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంపుటి 41 ★ సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి ★ సంచిక 9

27-2-69 గురువారంనుండి
నెల్లూరు శ్రీ లీలామహల్ లో
ఉదయం 10 గంటల నుండి, రాత్రి 12-30 గంటల వరకు ఆటలు కలవు.
కొద్దిరోజులు మాత్రమే.

ఖానే-ఎ-ఖుదా

ఇస్లాం పుణ్యక్షేత్రాలతో
మక్కాయాత్రా-కలర్ చిత్రం

రంగారెడ్డిగారు రంగంలోకి దించబడుతున్నారు

ప్రతిపక్షాల ప్రకటనలు, రంగారెడ్డిగారి నాయకత్వాన తెలంగాణా వుద్యమ పునరుద్ధరణ రాష్ట్ర భవితవ్యానికి ప్రయోజకం కావు!

తెలంగాణా రాజకీయ వేత్తలు, ముఖ్యంగా కాంగ్రెస్ రాజకీయవాదుల ప్రవర్తన విచిత్రంగా మారుతూంది.

ఇంతకాలం మీరు అధికారంలో వున్న ఆంధ్రప్రాంత నాయకుల అడుగులకు మడుగులు వత్తుతూ, వారి అభిమానానికి దాసులై, ఈ 12 సంవత్సరాల తెలంగాణా పట్ల బాధ్యత రాహిత్యానికి, మిగతావారితో సమానంగా బాధ్యులయారు.

ప్రత్యేక రాష్ట్ర ప్రతిపత్తికోరడం తెలంగాణా ప్రజల న్యాయమైన హక్కు అని వాదిస్తున్న కె. అచ్యుతరెడ్డిగారుకూడా నిన్న మొన్నటిదాకా ముఖ్యమంత్రిని సమర్ధించి, తెలంగాణ హామీలనమలు చేయడంలో వారికి పూర్తి సహకారమివ్వాలని కోరినవారే. కొడంగల్ లో ముఖ్యమంత్రిని కలసుకున్నప్పుడు ప్రత్యేక రాష్ట్రవాదం తగదని ఆయన ఆందోళన చేస్తున్న విద్యార్థులకు హితవు చెప్పిన నాయకుడే.

ఇప్పుడేమో ఈయన, వీరిలాంటి ఇతర నాయకులు తమ స్వంత గ్రామంలో కృష్ణా రామా అనుకుంటూ కూర్చున్న వృద్ధమూర్తి కె. వి. రంగారెడ్డిగారిని రంగంలోకి దించుతున్నారు. వీరికి బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారే దారిచూపినట్టున్నారు.

కొద్దిరోజులక్రితం విద్యార్థులు చాలా అల్లరి చేస్తువుంటే, ఆందోళన అనవసరం, ముఖ్యమంత్రిగారు తెలంగాణా హామీలను అమలుచేయాలని గట్టి పట్టుదలతో వున్నారు కాబట్టి అందరూ ఆయన అండన నిలవాలని విజ్ఞప్తి చేశారు. ఇలా ఆయన వ్యతిరేకా ప్రకటన చేయడానికి కారణం బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు రంగారెడ్డిగారిని వారి హైదరాబాదు నివాసంలో కలుసుకోవడమే కారణమని తెలుస్తున్నది. ఇది జరిగిన వారంరోజుల్లోగానే విశాలాంధ్ర భవనానికి తెలంగాణా హామీలు పునాదులనీ, వాటిని నిర్లక్ష్యించితే భవనమే బలహీన మవుతుందనీ, పరిరక్షణలను పాటించకపోయి నట్లయితే, న్యాయంకోసం తెలంగాణా ప్రజలు సత్యాగ్రహం చేయవలసివుంటుందనీ హెచ్చరిక చేశారు.

ఆయనలో ఈ మార్పుకి కారణం అచ్యుతరెడ్డిలాంటి నాయకులు ఆయనపై తెలంగాణా సముద్ధరణకు రంగంలో దిగమని వత్తిడి చేయడమేనని ఇక్కడ అందరికీ తెలిసినదే.

విద్యార్థులు అనలీవుద్యమాన్ని ప్రారంభించారు. అనాడంతా వీరిని విమర్శించిన వారే. కాని ఈ ఉద్యమానికి ప్రజల్లో సానుభూతికూడా వుందని తెలిసేసరికి గోడమీద పిల్లిలాగావున్నవారంతా రంగంలోకి, రంగారెడ్డిగారిని అడ్డం పెట్టుకొని, దిగుతున్నారు.

తెలంగాణా నాయకులేకాక ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని ప్రతిపక్షాల నాయకులంతా కూడా జనవరి 19 నాటి అఖిలపక్ష నాయకుల ప్రకటనపై సంతకాలు చేసి, ప్రభుత్వం చేసిన పొరబాటులను, కాంగ్రెస్ నాయకులు ఈ పన్నెండేండ్లుగా ప్రదర్శించిన బాధ్యతారాహిత్యాన్ని ఖండించి వేశారు. పైగా ప్రభుత్వపక్షాన, భవిష్యత్తులో అన్యాయం జరగదని హామీకూడా ప్రజల కిచ్చారు.

ఈనాడు వీరందరిలో పొరబాటు చేశామన్న భావం కనిపిస్తున్నది. జనవరి 19 నాటి ప్రకటననుండి ఎలాతప్పుకోవాలానని వీరి ప్రస్తుత ఆలోచన. స్వతంత్రపార్టీ నాయకుడు గౌతు లచ్చన్నగారు విజయవాడలో జనవరి 19 నాటి ప్రకటన ప్రతిని బహిరంగంగా చింపివేసి ఇందులో చేరడం మా పొరబాటు, ఉపసంహరించుకుంటున్నామని ప్రకటించారుకూడా. రాష్ట్ర సంయుక్త సోషలిస్టుపార్టీ నాయకుడు బద్రివిశాల్ పిట్టి, బ్రహ్మానందరెడ్డి మంత్రివర్గంపట్ల విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానం శాసనసభలో ప్రతిపాదిస్తామని చెప్పారు. ప్రతిపక్షాలన్నీ దీన్ని బలపరచవచ్చునుకూడా.

ప్రతిపక్షాల ప్రకటనలు, రంగారెడ్డిగారి నాయకత్వాన తెలంగాణా వుద్యమ పునరుద్ధరణ, రాష్ట్ర భవితవ్యానికి ప్రజల సంక్షేమానికి ఏమంత ప్రయోజనకరం లేక దోహదకరం కావు.

కృష్ణ రామ అనుకోకుండా ఇప్పుడు వుద్యమ నాయకత్వమా?
శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి

తెలంగాణా ప్రజలకు నాయకులంతా కలసి ఇచ్చినహామీలు పవిత్రమైనవి. వాటిని విస్మరించడం రాజకీయ నాయకులు చేయరానిదోషం. దానికి పూర్తి బాధ్యత వారు వహించవలసినట్టిదే. తెలిసో తెలియకో మీరుచేసిన తప్పులు, ప్రదర్శించిన అత్యంత బాధ్యతరాహిత్యం మూలంగా రాష్ట్ర సమైక్యత ఈనాడు ప్రమాదంలో పడింది.

మా హైదరాబాదు విలేఖరి

ఇలాంటి ఘోరమైన తప్పును ఆంథొని ఈడెన్ 1956 లో ఈజిప్టుపై యుద్ధం ప్రకటించడంద్వారా చేశారు. దాని ఫలితంగా ఆయన ప్రధాన మంత్రిత్వాన్ని దక్కని రాజకీయ భవితవ్యాన్ని శాశ్వతంగా వదులుకోవలసి వచ్చింది. కాని అందువల్ల బ్రిటిష్ జాతి అపఖ్యాతినుంచి బయటపడింది. అపారనష్టం వాటిల్లకుండా పోయింది. అధికారంలోవున్న మన రాజకీయ నాయకులు తెలుగుజాతి సమైక్యతకోసం, అభ్యున్నతికోసం త్యాగనిరతిని ప్రదర్శించగలరా?

———

ఏ. సి. జయంతి

స్వర్గీయ శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారి 64 వ జయంతిని మార్చి 17 తేది నెల్లూరులో పెద్ద ఎత్తున జరుపుటకు ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారు. పోటీలు; అభ్యుదయ కర్షకులైన అల్లూరు కోటారెడ్డి, నేదురుమల్లి బాలకృష్ణారెడ్డిగార్లకు సన్మానం ఇత్యాది కార్యక్రమాలంతా వున్నట్లున్నాయి.

ఏ. సి. జయంతి ఏర్పాట్లు, సన్మానాలకు ఒక శాశ్వతనిధిని ఏర్పాటుచేసే ఆలోచనకూడా వున్నట్లున్నది.

———

చదువుకునే తమ్ముడా!

(ఒక అజ్ఞాత కవి)

విద్యకోసం తల్లిదండ్రుల
అన్నదమ్ముల ఆత్మ స్నేహం
వదిలి యేవో దూరదూరపు
పట్టణాలకు పోయి కాంతిని
దక్కిచదివే తమ్ముడా!

చదువుకోసం నిదురమానీ
తిండిబాసీ — గాలిమేసీ
రాత్రిబగలూ కృషినిచేస్తూ
తల్లిదండ్రుల జీవజ్యోతిగ
వెలుగవలసిన సోదరా—

ఎవ్వరెవ్వరో-ఎందుకొరకో
మంచితనమునుమాని భూమికి
భారమౌతూ నీచ చరితను
సృష్టిజేస్తూ, మాతృభూమిని
మంటగలిపే ఆహవంలో—

నిన్ను—నీ యువకశక్తిని
చెడ్డపనులకు పుసినిగొల్పుతు
రాజకీయపు ముసుగులోపల
విలయనాట్యం చెయ్యజూస్తే
నలగిపొయ్యేదెవ్వరో తెలిసికోలేవా?

పాలబుగ్గల మల్లెమొగ్గవు
నూగుమీసపు వేగుచుక్కవు
వేడినెత్తుటి వాడికత్తివి
శక్తినంతా రిత్తజేస్తే
మాతృభూమికివన్నెతెచ్చేదెవ్వరోయి?

పశువులాగ, నిసువులాగ
జ్ఞానశూన్యపుటవనికాంతర
జీవజాతిని మేలుకొలిపి
నిదురలేపి మంచిబాటకు
త్రోసుకొచ్చేదెవ్వరోయి?

మానవత్వం మంటగలిసీ
దానవత్వం మోసులెత్తే
పిదప కాలం మల్లెమొగ్గను
తుంచివేస్తూ — వేగుచుక్కను
మాటుచేస్తూ- వెక్కిరిస్తూవున్నదయ్యా

శిలకు జీవంపోసినాడు
చరితకర్థం చెప్పినాడు
రాజరాజుల మేలుకొరకు
యుద్ధభూమిని పొరిగినాడు
వానిగాధను చెప్పగలవా తమ్ముడూ!

కష్టమంతా నీదికాద
నష్టమంతా నీదికాద
ఉడుకురక్తం ధారపోస్తూ
రాజమందిర రాక్షసాళికి
మాతృభూమిని అహుతిస్తావా?

నిన్నుమెచ్చీ-నిన్నుతెచ్చీ
మిన్ను, మన్నుల కలచివేసే
ఆహవంలో నిలుపుతాడు
గద్దెనెక్కి రేపు నిన్నే
"రౌడీ" అంటూ తిట్టిపోస్తాడు

గడ్డకట్టిన వుడుకురక్తం
తిరిగి రోషం పుంజుకొంటుందా?
రాలిపోయిన వేగుచుక్కకు
మరల వెలుగులు చేరబోతాయా?
రాజకీయపు పద్మవ్యూహం
విశ్వరోచిని కప్పివేస్తుందె....

మరల కాంతిని చూడబోతామా?
మరల కాంతిని పొందబోతామా?
వీధికెక్కిన జ్ఞానదీధితి
వేదికెక్కిన నాగుబాముకు
పాలుపోస్తుంది....

———

నమ్మకమైన విత్తనములు - పురుగుల మందులు - ఎరువులు
కావలెనంటే మాతో సంప్రతించండి

అరిగెల సుబ్బరామయ్య,

(మార్కెట్టు ఎదురుగా) — ఫోను : 808

స్టోనుహవున్ పేట—నెల్లూరు

మా వద్ద నమ్మకమైన కూరగాయల విత్తనములు — హైబ్రిడ్ జొన్న — హైబ్రిడ్ సజ్జ — హైబ్రిడ్ మొక్కజొన్న

ప్యారీకంపెనీవారి సూపరు ఫాస్పేటు

పురుగుల మందులు.

కోరమండల్ ఫెర్టిలైజర్సువారి
గ్రోమోర్ అమ్మోనియం ఫాస్ఫేటు
28 : 28 : 0 లభ్యమగును.

సెంట్రల్ వేర్‌హౌసింగ్ కార్పొరేషన్
A Govt. of India undertaking)
సెంట్రల్ వేర్‌హౌస్ - నెల్లూరు.

టెండరు నోటీసు

సెంట్రల్ వేర్‌హౌస్ మరియు దాని అనుబంధ సంస్థల యొక్కయు, ఫుడ్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియావారి సిల్వలను హాండ్లింగు అండ్ ట్రాన్స్‌పోర్టు చేయుటకు కంట్రాక్టరును నియమించుటకై సెంట్రల్ వేర్‌హౌసింగ్ కార్పొరేషన్‌వారు సీలు చేయబడిన టెండర్లు కోరుచున్నారు. షరతులు, వివరములలో కూడిన నిర్ణీత టెండరు ఫారములు సూపరింటెండెంటు సెంట్రల్ వేర్‌హౌస్‌వారి వద్దనుండి రూ. 10/- లు చెల్లించి పొందవచ్చును. టెండరు ఫారములు దరఖాస్తుదారుతప్ప వేరొకరు ఉపయోగించరాదు. టెండరు ఫారము ఖరీదు రూ. 10/- లు వాపసు ఇవ్వబడదు. టెండరుఫారములు పోస్టుద్వారా తెప్పించుకోదలచిన, టెండరు డాక్యుమెంట్లు ధరతో బాటు రూ. 2/- లు పంపవలెను. ప్రతి టెండరు టెండరుధరావతు రు. 500/- లు డ్రాఫ్టుతో జతచేసి పంపవలెను. యెన్నుకొనబడిన టెండరుదారు రూ. 10,000/- సెక్యూరిటీ డిపాజిట్టు చెల్లించవలెను. టెండరు ఫారములు 14-3-1969 తేది మధ్యాహ్నం 3 గం॥ వరకు అమ్మబడును. సీల్డు టెండర్లు 15-3-1969 తేది సాయంకాలం 5 గంటల వరకు తీసికొనబడును. సీల్డుటెండర్లు 17-3-69 తేది మధ్యాహ్నం 3 గంటలకు నెల్లూరు గన్నిబీధిలో వున్న ఫుడ్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియావారి ఆఫీసునందు తెరువబడును.

జి. రామారావు,
సూపరింటెండెంటు - నెల్లూరు.

వేలము నోటీసు

అగ్నిప్రమాదమునకు గురియైన గవర్నమెంటు లైవ్‌స్టాకు ఫారంకు చెందిన APN 3624 ప్రభుత్వ బెడ్‌ఫోర్డు ట్రక్ 10-3-69 తేది మధ్యాహ్నం 3 గంటలకు చింతలదేవి ప్రభుత్వ పశువుల ఫారం ఆవరణములో బహిరంగముగా యాలము వేయబడును. వేలములో పాల్గొనదలచిన వారు రూ. 500/- లు ధరావతు చెల్లించవలయును. వేలము వేయబడు ట్రక్కును ప్రభుత్వ పశువుల ఫారము, చింతలదేవి, కావలి తాలూకా - నెల్లూరుజిల్లాలో చూడవచ్చును. వేలము షరతులు - మిగిలిన వివరములు సూపరింటెండెంటు, గవర్నమెంటు లైవ్‌స్టాకుఫారం, కావలితాలూకా, నెల్లూరుజిల్లాకు వ్రాసి తెల్సుకొనవచ్చును.

సి. గాంధిదాసు,
సూపరింటెండెంటు.
ప్రభుత్వ పశువుల ఫారము - చింతలదేవి.

ఆదవాని డి॥ ము॥ కోర్టులో

I. A. 615 of 69. O. S. 62 of 69- M/s Narayanadoss Ranchordoss & Co., by power of attorny holder by Jamnodoss Narayanadoss & others -
—Petitioners & Plaintiffs.
The A. P. State Electricity Board having its office at Adoni
—Respondent (Defendent)

పై నెంబరులో అర్జీదార్లు, ఉయ్యాలపటం నరసింహ్వయ్యశెట్టిగారి షాపులు అనగా ఆదవాని మునిసిపాలిటి వార్డు నెం. 18 లో వున్న షాపుల యొక్క టెనెంట్సు (బాడుగదార్లు) వరముగా ప్రతివాదిపైన దావా చేయుటకు పర్మిషన్ యివ్వవలయునని ఆర్డరు 1, రూలు 8, సి. పి. సి. క్రింద అర్జీ దాఖలు చేసినారు. తకరారు వున్నవారు 25-3-1969 తేది పగలు 11 గంటలకు పై కోర్టులో హాజరుకాని యెడల ఎక్సుపార్టి తీర్మానం చేయుదురని తెలుపడమైనది.

—యం. గురుస్వామిఅయ్యర్.
అర్జీదార్ల అడ్వకేటు.

జమీన్‌రైతు
శ్రీ కీలక ఫాల్గుణ శుద్ధ ఏకాదశి శుక్రవారం 28-2-1969

రాష్ట్రంలో పరిస్థితి

తెలంగాణా హక్కుల ఉద్యమము, ప్రత్యేక తెలంగాణా ఆందోళన; వీటికి ప్రతిగా ఆంధ్ర ప్రాంతంలో చెలరేగిన అలజడి రాష్ట్రానికి, రాష్ట్ర ప్రజలకు ఎంతనష్టం కలిగించాలో అంత నష్టాన్ని కల్గించాయి.

ఆంధ్ర తెలంగాణాలు ఒకటేననే అభిప్రాయం దెబ్బతిన్నది; ఇరుప్రాంతాల ప్రజలమధ్య స్నేహసౌహార్దతలు మొక్కపోయాయి; పరస్పర విశ్వాసము నడలింది; ఆస్తిపాస్తులు, అమాయక ప్రాణాలు నష్టమయ్యాయి; ఇటుతెలుగువారికి, అటు ఆంధ్రప్రభుత్వానికి కళంకం కలిగింది; కేంద్రంలో గౌరవము బలము కలిగిన ముఖ్యమంత్రి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారికి అపకీర్తి సంప్రాప్తించింది; అన్నిటికి మించి నెలరోజులకుపైగా పిల్లల చదువు పాడైపోయింది. ఈ గాయాలన్నీ మానేదెప్పుడో, ఈ నష్టాలన్నీ పూడేదెప్పుడో; ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆత్మగౌరవంతో, ఐక్యభావంతో తలెత్తుకొనేదెప్పుడో!

రాష్ట్రంలో పరిస్థితి ప్రశాంతిస్తున్నదనుకున్నాము. ఇరుప్రాంతాలలోని విద్యార్థులు వుద్యమాలను విరమించి బడులకు పోతారనుకున్నాము. కాని అక్కడక్కడ చెదురుమదురుగా జరుగుతున్న సంఘటనలు చూస్తుంటే, సంఘ వ్యతిరేకపిశాచాలు విద్యార్థులనుపూర్తిగా వదలలేదేమోననిపిస్తున్నది. హైదరాబాదు నగరంలో బస్సుల విధ్వంసకాండ పూర్తిగా విరమింపబడలేదు; కాండూరులో పోలీస్ కాల్పులు జరగవలసివచ్చింది; కడపలో విద్యార్థులు రైలును ఆపివేశారు; వుద్రేక సమయంలోనే ప్రశాంతంగా వుండిన నెల్లూరులో అంతా మాటుమడగినతర్వాత లాఠీచార్జి అవసరమైంది... ఈ విధంగా రాష్ట్రంలో అక్కడక్కడా ఆ అల్లరుల ప్రభావం పూర్తిగా మాసిపోలేదు.

హైదరాబాదు విద్యార్థులు వుద్యమాలను మాని బడులకు పోతున్నారు. విశాఖపట్నం విద్యార్థి కార్యాచరణ సమితి సమ్మెను విరమించి, తరగతులకు హాజరు కావలసిందిగా అన్ని కళాశాలల విద్యార్థులకు విజ్ఞప్తి చేసింది. విజయవాడలోని విద్యాలయాలన్నీ మామూలుగా పని ప్రారంభించాయి. తిరుపతి విద్యార్థిలోకమూ సందడిలేకుండాచల్లగానేవుంది. నెల్లూరు టవునులోతప్ప, జిల్లావ్యాప్తంగా పాఠశాలలు తెరువబడి, నడుస్తున్నవి. నెల్లూరు పట్టణంలో మాత్రం, ఏ శక్తుల ప్రోత్సాహమో, ఏ శక్తుల మంత్రోపదేశమో కాని, వున్నట్టుండి ఒక పొంగువలె, అలవలె వచ్చి నమసిపోయింది. పాపం! బీరి విద్యార్థులను ఏమీ అనలేము. వాళ్ల బుద్ధిమంతులు కాబట్టే, తర్వాత గొడవేమీ లేకుండా పోయింది. అందుకు వారిని అభినందిస్తున్నాము.

కాని రాష్ట్రంలో మామూలు పరిస్థితులు ఏర్పడలేదు. తెలంగాణా వాతావరణం అశాంతిగా, అలజడిగానే వున్నట్టుంది. మరలా ఎప్పుడు ఏమిజరుగుతుందోననే భయసందేహాలు కలుగుతున్నాయి. 8 తేది 'బంద్' గిండ్ అంటున్నారు. ఈ బంద్ అవరాగా ఇంకెన్ని అఘాయిత్యాలు, అకృత్యాలు జరగబోతాయోననే అనుమానాలు కలగకపోవడంలేదు. ఇప్పుడు తెలంగాణాలో మళ్ళీ ఏదైనా జరిగితే, వుండుమీద కారంచల్లినట్టు ఆంధ్రలో భగ్గుమనవచ్చు. ఈ ప్రమాదాన్ని నివారించడం ప్రతిఒక్క తెలుగువాడి ధర్మమని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము. ముఖ్యంగా బాధ్యతగల ప్రతితెలంగాణీయుడు జరిగిపోయిన అవాంఛనీయ సంఘటనలు పునరావృతం కాకుండాచూడడం ధర్మం. ఇప్పటికి జరిగినవే మరవరానివి; మరలా ఏదైనా జరిగితే ఇకమానడం కష్టం. తెలంగాణాకు న్యాయంకల్గించడానికి, ఆంధ్ర-తెలంగాణా సమైక్యతకు ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి చిత్తశుద్ధితో కృషి చేస్తున్నారు. ఆంధ్ర పార్లమెంటు సభ్యులుకూడా ప్రధానమంత్రిని కలసి కొని తెలంగాణా అభివృద్ధి కార్యక్రమాల అమలుకు నాల్గవ ప్రణాళికలో ప్రత్యేక నిధులు కేటాయించవలసిందిగా కోరారు. ఇదివరకు ఏవో లోటుపాట్లు జరిగాయి; వాటి సవరింపుకు గట్టికృషి జరుగుతున్నది. ఈ సమయంలో దానికి విఘాతం కలిగి, తిరుగా వుద్రేకాలు ఆవేశాలు పుట్టుచ్చినవైతే అవి తెలంగాణాకు ఏవిధంగాను సహాయకారికావు. అందువల్ల బంద్‌లు విరమించి, స్నేహసమైక్య వాతావరణం విలసిల్లుటకు, తద్వారా తాము అభ్యున్నతినందుటకు అనుకూల పరిస్థితులు కల్గించవలసిందిగా తెలంగాణా వారిని కోరుతున్నాము.

ఆంధ్ర శాసనసభలో ఒక సంయుక్తసోషలిస్టుపార్టీసభ్యుడు ప్రవేశ పెట్టినఅవిశ్వాస తీర్మానంమీద జరగబోయేచర్చ, వుద్రేకతలను పురికొల్పవచ్చు. రాష్ట్రశాంతి, ఆంధ్ర తెలంగాణా ప్రజల సఖ్యతపట్ల విమాశ్యం లక్ష్యంవున్నా, ఈ పరిస్థితుల్లో ఆ తీర్మానం తెచ్చివుండకూడదు; మరొక రభసకు ఆస్కారం కల్గించివుండకూడదు. శాసనసభలోని ప్రతిపక్షాలవారు ప్రభుత్వంమీద దండయాత్రకంటే చెడిపోయిన ఆంధ్ర-తెలంగాణా సంబంధాలను బాగుపరచుటకు ప్రాధాన్యతివ్వడం న్యాయంగావుంటుంది. పార్టీలు, ప్రభుత్వాలు, వ్యక్తులు యీనాడుపోవచ్చు రేపు రావచ్చుకాని; ఆంధ్ర-తెలంగాణా ప్రాంతాలమధ్య అఘాతం పెద్దదైతే అది పూడ్చడం అసాధ్యమనిమాత్రం హెచ్చరిస్తున్నాము. ఆ ఆత్మద్రోహానికి ఏ తెలుగువాడూ-వారు కాంగ్రెస్‌వారుకాని, ప్రతిపక్షీయులుకాని, పార్టీరహితులు కాని-పూనుకోకూడదంకోరుతున్నాము.

రాయలసీమ పార్లమెంటుసభ్యులు, శాసనసభ్యుల సమావేశమంటూ ఒకటి ఏర్పాటు చేయబడుతున్నది. సీమ తమకు అన్యాయం జరిగిపోతున్నదం టేకవేయబోతారు. ఈ సమావేశానికి ఇదే నా సమయం అని ఆ సమావేశకర్తలను అడుగుతున్నాము. రాష్ట్రం రెండుముక్కలుగాకాక, మూడు ముక్కలు కావాలనా వీరి వుద్దేశ్యం అని ప్రశ్నిస్తున్నాము. అందులో నెల్లూరుజిల్లాకూడా రాయలసీమలోనే చేరుతుందని వీరే ప్రకటిస్తున్నారు. వీరి ఔదార్యానికి సంతోషమేకాని, ఈ ప్రాంతీయ తత్వాలలో, దుస్తంత్రాలలో నెల్లూరును దూరంగా వుండనివ్వమని వీరిని కోరుతున్నాము. రాయలసీమ సమస్యలు లేవదీయవలసిన సమయం యిదికాదని; ఇప్పుడు ఈ ప్రస్తావన రాయలసీమ శ్రేయస్సుతో కాదని, వ్యక్తిగత రాజకీయ కారణాలతో ననే అపోహ ఒకటి వున్నదని ఈ సమావేశకర్తలకు స్పష్టం చేస్తున్నాము. రాష్ట్ర పరిస్థితి కుదుటపడేవరకు అవసరమైనా ఇలాంటి ప్రాంతీయ సమావేశాలను ఏర్పాటుచేయవద్దని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము.

ఉత్తరప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి
శ్రీ సి. బి. గుప్త

ప. బెంగాల్ ముఖ్యమంత్రి
శ్రీ అజయకుమార్ ముఖర్జీ

ఈ వారం విశేషాలు

మంత్రివర్గాలు

పశ్చిమ బెంగాల్‌లో కమ్యూనిస్టు ఫ్రంటు మంత్రివర్గం; ఉత్తరప్రదేశ్, బీహారులలో కాంగ్రెస్ మంత్రివర్గాలు అధికారస్వీకారం చేశాయి.

బెంగాల్‌లో 30 మంది, ఉ. ప్రదేశ్‌లో 16 మంది, బీహారులో ముఖ్యమంత్రి ఒక్కడు మాత్రం ప్రమాణస్వీకారాలు చేశారు.

బెంగాల్‌లో అజయకుమార్ ముఖర్జీ, ఉ. ప్ర. లో చంద్రభానుగుప్త, బీహారులో కొత్తవాడైన హరిహరసింగు ముఖ్యమంత్రులు. ముగ్గురూ షష్టిపూర్తి అయిన ముసలివాళ్ళే! ఇందులో అజయయ్‌ముఖర్జీ, సి. బి. గుప్త పాతవారు; సింగుగారు కొత్తవారు.

బీహారు మంత్రివర్గాన్ని పూర్తిగా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వమనడానికి వీలులేదు; ఇది కొన్నిపార్టీల మిశ్రమప్రభుత్వం. అయితే ప్రధానమైన అఖిలభారత పార్టీలేమీలేవు; అన్నీ స్థానికపార్టీలే.

పశ్చిమ బెంగాల్‌లో ఫ్రంటులోని సంయుక్తసోషలిస్టుపార్టీ మంత్రివర్గంలో చేరలేదు. వాళ్లు రెండు మంత్రిత్వాలడిగారు; ఫ్రంటు ఒకటి యిచ్చింది. ఆ నలుగురు ప్రజాసోషలిస్టుసభ్యులను మంత్రివర్గంలో పాల్గొనవద్దని ఆపార్టీ జాతీయ కార్యవర్గం ఆదేశించింది. కాని వాళ్ళు ఆ ఆదేశాన్ని ధిక్కరించి చేరారు. ఆ నలుగురిని పార్టీనుండి తొలగించారు; కాని వారి మంత్రిత్వంమాత్రం అట్లనేవుంది! వీళ్లంతా పదవుల పిచ్చిగాళ్లేగాని, పార్టీ విశ్వాసపరులా?

ముఖ్యమంత్రి అజయ్ ముఖర్జీకి ఆర్థికశాఖ యిచ్చి, మార్క్సిస్టు కమ్యూనిస్టు ముఖ్యమంత్రి జ్యోతిబాసు పోలీస్‌తో హోంశాఖ తీసికున్నాడు. వీళ్ళమధ్య మొదట తగాదా వచ్చింది ఈ హోంశాఖ విషయంలోనే. కేరళలోకూడా మార్క్సిస్టు ముఖ్యమంత్రి చేతిలోనేవుంది పోలీస్‌శాఖ. పోలీస్ చేతిలోవుంటే ఏమైనా చేయవచ్చుననేది ఈపార్టీ విధానంగా వున్నట్లుంది. 1946 లో కేంద్రంలో మిశ్రమమంత్రివర్గం ఏర్పడినప్పుడు, పటేల్ - అజాద్‌ల మధ్య శాఖలవిషయంలో అభిప్రాయభేదం వచ్చిందట. హోం కాంగ్రెస్ చేతిలో వుండడం ముఖ్యమని పటేలు, ఆర్థికశాఖ అవసరమని ఆజాదు అభిప్రాయపడినారట. ఆఖరుకు హోం కాంగ్రెస్‌కు, ఆర్థికశాఖ ముస్లింలీగుకు పోయాయి. హోంశాఖ ప్రాధాన్యత ఇది. కమ్యూనిస్టుల చేతిలోని హోంశాఖ చెడుఫలితాన్ని ఆ రాష్ట్రీయులే అనుభవిస్తారు!

—కొరవ 7 వ పేజీలో

జనవాణి

నెల్లూరు ప్రజాప్రతినిధులకు విజ్ఞప్తి

అభివృద్ధికి అవకాశాలుండిగూడ, తరతరాలుగా, మన నాయకుల అశక్తత, నిర్లక్ష్యంవల్ల వెనుకబడియున్న శ్రీహరికోటలో రాకెట్ కేంద్రం ఏర్పాటుకాబోవడం, మన రాష్ట్రవాసులు, ముఖ్యంగా నెల్లూరు మండలీయులు సంతోషించవలసిన విషయం. (ఈ ప్రాంతాభివృద్ధి విషయమై "పులికాట్ సరస్సు" అన్న శీర్షికలో, మీరు మీపత్రికద్వారా చేసిన సూచనలు, పాఠకులు మరచిపోలేదనుకుంటాను). పొరుగు రాష్ట్రాల పొత్తిడిలాంటి గండాలను అధిగమించి, యీరాకెట్ కేంద్రంమనరాష్ట్రాన్ని వరించిందంటే, మనరాష్ట్ర ప్రభుత్వకృషిని అభినందించాలె, పైగా యిది మన అదృష్టంగాగూడా భావించాలె.

ఈ కేంద్రస్థాపన, యీ వెనుకబడిన ప్రాంతాభివృద్ధితోబాటు (ముఖ్యంగా రోడ్ల అభివృద్ధి, పరిశ్రమలస్థాపన) ప్రజల చైతన్యానికి జీవనోపాధికి దోహదం కాగలదు, దేశంలో రెండవఅణుశక్తి కేంద్రం సోమశిలవద్ద యేర్పడవలసిన అవకాశాలుండిగూడ, మనకు దక్కకుండా పోవడం, యిప్పుడుమనం విచారిస్తున్న విషయమే. మన రాష్ట్రాభివృద్ధికి తోడ్పడగల సోమశిల ఆనకట్టతోపాటు, అచ్చట అణుశక్తి కేంద్ర స్థాపనకు కృషిజరిగితే, ఆ వెనుకబడినప్రాంతం అన్నివిధాల వృద్ధికాగలదు. జిల్లాలోని కృష్ణపట్టణంరేవు, బకింగ్‌హాం కాలువల అభివృద్ధితో తూర్పుప్రాంతంలో వ్యాపారం, పరిశ్రమలు వర్ధిల్లగలవు.

మన ప్రభుత్వాధికారులు, ప్రజాప్రతినిధులు నిస్వార్థతతో, ఏకంగా కృషిచేస్తే అన్ని దుష్టశక్తుల నధిగమించి, మన రాష్ట్రం అన్నివిధాల ముందుకు పోగలదనడంలో సందేహంలేదు.

మండలాభివృద్ధికి సంబంధించినంత వరకు, మన జిల్లాకు సంబంధించిన

—కొరవ 7 వ పేజీలో

అయూబ్ తర్వాతివారు వివేకంతో వర్తించగలరా?

పాక్ ప్రభుత్వ ఆరాధ్యదైవం ఇండియామీద విద్వేషమే!

అయూబ్ ఖాన్! పెండలకడనే మేల్కొనివుంటే, ఎన్నో గృహదహనాలు, కాల్పులు, హత్యలు తప్పిపోయేవి! నీకంటె ముందు రాజ్యమేలినవారికి వివేకంలేకనే నీవు రావడం జరిగింది. ఆర్మీలో ఆరితేరిన వాడవుగనక పాక్‌సీమనంతా ఒక పెద్ద ఆర్మీగా పరిగణించి, దానిని పాలించినావు. కొంతవరకు మేలే చేసినావు అంతట అందర్నీ పిలిచి 'ఇప్పుడేంచేస్తాం?' అని అడిగివుంటే ఎంతో బాగావుండేది.

ప్రతిపక్షాలకు లొంగిపోయిన పాక్ నియంత

అందువలన ఆర్థికంగా నీరాజ్యంవలన కలిగిన లాభంకంటె, రాజకీయంగా మధ్య తరగతిలో కలిగిన అసంతృప్తి అధికమైనది. దాని ఫలితాన్ని నీవనుభవిస్తున్నావు. బ్రిటిష్‌వారు అఖండభారతంలో మసరి పాలన ప్రవేశపెట్టినామని గర్వంగా ప్రకటిస్తే, స్వపరిపాలన ముఖ్యంఅని మన మంతా సమాధానం చెప్పినాము. అందు కోసంగా, దేశాన్ని ముక్కలు చేసు కున్నాము. అందులో ఒకముక్క నీపాల బడినది. రెండవముక్కలో నీకంటె ఎక్కు వగా సాధించేదిలేదుగాని, 'ఆర్మీకాదు దేశమంటే- అనేక రకాలైన ప్రజలు, వారి పక్షాలు, అభిమానాలు, దురభిమానాలు, మంచిచెడ్డలు' అని ఆ ముక్కలోని పాల కులు గ్రహించారు. అందువలన మార్పుకు అవకాశం వున్నది. కావున 'ఇందిరాగాంధి పోతేగాని వల్లకాము' అనేశబ్దం ఆ ముక్కలో ఎక్కడా వినిపించదు.

నీవు మార్పుకు అవకాశం ఇవ్వలేదు. నీ ముక్కలోని మైనారిటీలకు రక్షణ నివ్వ లేకపోయినావు. ఇస్లాంవంటి పాశ్చాత్యేతర ధర్మాన్ని అవలంబిస్తున్నట్లు నీరాజ్యం ప్రక టించిందేగాని, మైనారిటీలకు ఆ వాసన ఎక్కడా కన్పించలేదు. ఆ తర్వాత మిగిలిన వారిలో ఈర్ష్యలు పెరిగినవి. పదవికోసం పెనుగులాట ఎక్కువైనది. తూర్పు-పడమరలు ఎన్నటికీ ఏకం కానేలేదు. రాజకీయంగా చేసినమడి నామమాత్రంగా వున్నది.

మతం, ధర్మం చాలా గొప్పవి. వ్యక్తి గతంగా వాటిని అవలంబించుకోవడం ఉత్తమం. అట్టి వ్యక్తులు కొన్ని సమాజాలను సాంఘికంగా స్థాపించుకుని తరించడానికి యత్నం చేయవచ్చును. కాని పబ్లిక్ వ్యవ హారాలలోకి వాటిని తేరాదు. తెల్పాపుసో, షుంకు అబ్దుల్ రహమాన్‌వలె నహనంతో, ఔదార్యంతో వర్తించవలసివుంటివి. (ఇటీవల ఆ తుంకు గర్జించింది కొందరు భార తీయుల వైఖరిపైగాని మరొక మతంమీద గాదు!)

అధిగార పాపుగదేశంపై కత్తిగడితివి! అటుపైన యుద్ధమే చేస్తివి! దాని ఫలితం తేలిన మర్నాడే నిన్ను దించక, దేశం

—తరువ 10 వ పేజీలో

వారం వారం

లోకవృత్తం
లోక సంచారి

ఏమిటీ ఘోరం? కమ్యూనిజం సాధించినదిదేనా? కొత్తమానవుడు ఇట్లే సృష్టింప బడతాడా?

ఈ ప్రపంచానికి భయం ముఖ్యంగా రెండు గొప్పరాజ్యాలవలన! అందులో ఒకటి రష్యా. ఆ దేశంలో ...

—తరువ 10 వ పేజీలో

మొదటి 4 లేక 5 సంవత్సరాలు పసిపిల్లల అభివృద్ధి విషయంలో చాలా ముఖ్యమైనవని డాక్టర్లు చెబుతారు. తల్లి ఆరోగ్యం విషయంలోకూడా, ఒక కాన్పుకూ, మరో కాన్పుకూ మధ్య కనీసం 3 లేక 4 సంవత్సరాల గడువుండాలి.

సులభమైన, సురక్షితమైన గర్భనిరోధక పద్ధతులెన్నో నేడు ప్రచారంలో వున్నాయి. ఇప్పుడు మీకు పిల్లలు కలగటం ఘటనకాదు. అది మీ అభీష్టమే.

ఉచిత సలహాలకు, సహాయానికి మీకు దగ్గరలోనున్న కుటుంబ నియంత్రణ కేంద్రాన్ని సంప్రదించండి.

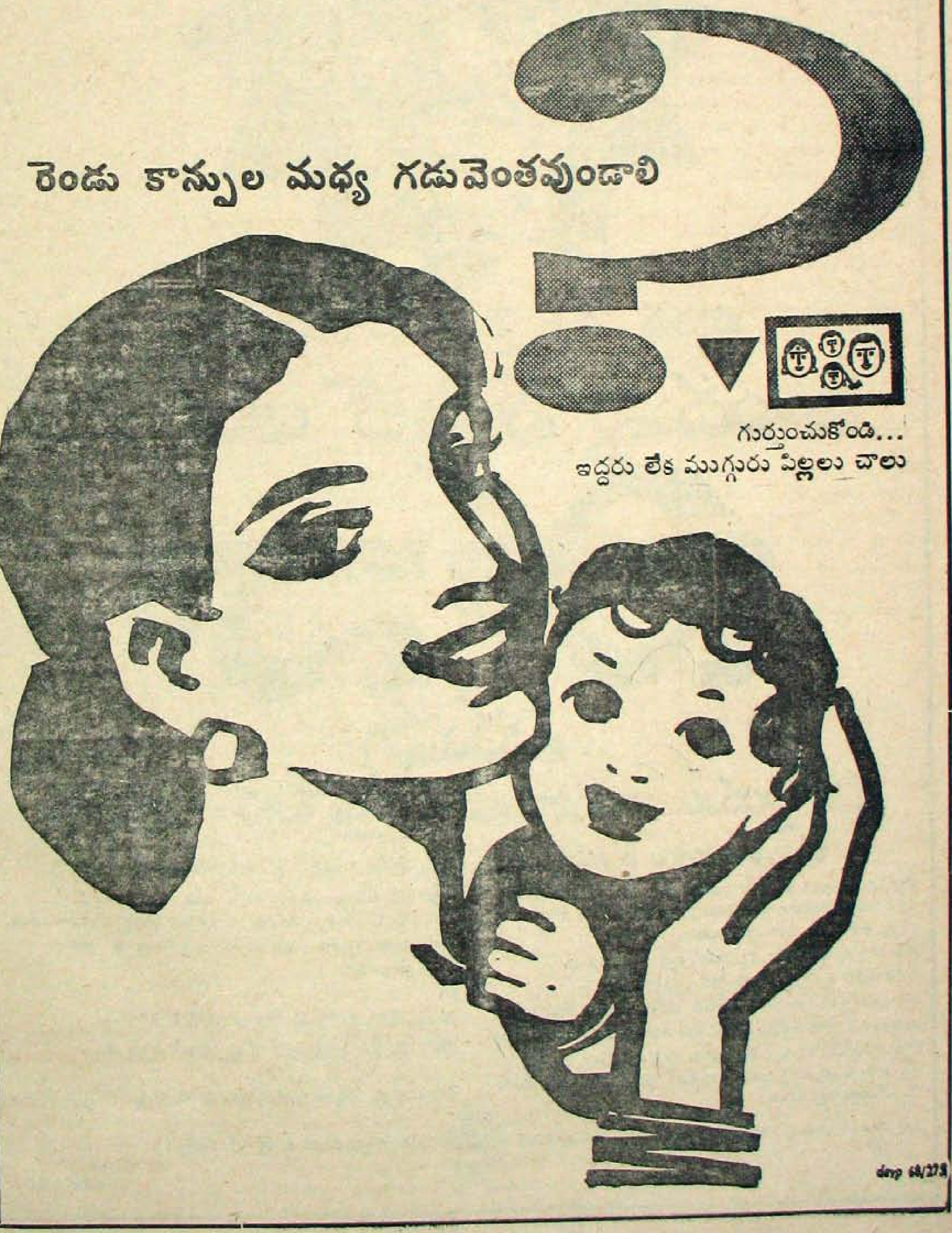

మనలను రక్షించగలిగేది అధిక దిగుబడి రకాలే!

ఏ విదేశీక్షేత్రానికి తీసిపోనిది బాలకృష్ణారెడ్డిగారి వ్యవసాయక్షేత్రం

జాయింట్ డైరెక్టరు శ్రీ ఆదేనీ ఉద్ఘాటన: అభ్యుదయ రైతుసంఘం మూడవ సదస్సు

జిల్లా అభ్యుదయ రైతుసంఘం విద్యానగర్‌లో (వాకాడు) 23 తేది ఏర్పాటు చేసిన రెండవసదస్సు ఒకదృష్టితో చాల విజయవంతమని చెప్పదగివుంది. అధిక దిగుబడినిచ్చే వరిరకాలనుగూర్చి ఏర్పాటు చేసిన సదస్సు ఇది. వ్యవసాయశాఖ జాయింటు డైరెక్టరు శ్రీ ఖాసిం ఆదేని, వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయ పరిశోధనా శాఖ డైరెక్టరు శ్రీ సిహెచ్. కృష్ణమూర్తిగారలు వుపన్యాసకులుగాను; కలెక్టరు శ్రీ శంకరన్ అధ్యక్షులుగాను ఆహ్వానింపబడిన సదస్సు యిది. కాని కృష్ణమూర్తిగారూ రాలేదు; కలెక్టరుగారూ రాలేదు. ఒక్క జాయింటు డైరెక్టరుగారుమాత్రం వచ్చారు. అందువల్లే 'హై ఈల్డింగ్ వెరైటీస్'ను గూర్చి క్రొత్త విషయాలు అంతగా తెలిసికొనే అవకాశం లేకపోయిందనిపించింది నాబోంట్లకు. అంటే సదస్సు ఏర్పాటుచేసిన వుద్దేశ్యం సగంమాత్రమే నెరవేరిందనిపించింది. కృష్ణమూర్తిగారు వచ్చివుంటే లక్ష్యం పూర్తిగా నెరవేరివుండేది.

ఒక దృష్టితో విజయవంతమైనదం చెప్పకతప్పదు. శ్రీ నేదురుమల్లి బాలకృష్ణారెడ్డిగారి వ్యవసాయక్షేత్రాలు- జాయింటు

డైరెక్టరుగారు చెప్పినట్లు- ప్రదర్శన క్షేత్రాలే. అంటే Demonstration Farms అన్నమాట. అక్కడలేని అధిక దిగుబడినిచ్చే వరిరకాలుకాని, వాణిజ్యపైర్లుకాని, ఫలవృక్షాలుకాని ఇంకెక్కడాలేవు. ఇన్నిరకాలు ఒకచోట, ఒకే క్షేత్రంలో వుండడం అరుదు. అన్నిటికీమించి, గవర్నమెంటు ఫారంకూడా వుండనంతగా తీర్చిదిద్దబడిన క్షేత్రం ఇది. ఆదర్శప్రాయమైన ఈ క్షేత్రాల్ని, వివిధరకాల పైర్లను, వారి కృషిని చూచి, తెలిసికొని వుత్తేజాన్నిపొందే అవకాశం సదస్సుకు వచ్చిన రైతులకు కలిగింది. ఈ దృష్టితో చూచినప్పుడు మాత్రం ఈ సదస్సు విజయవంతమని చెప్పవలసి వుంటుంది.

ఇట్లాంటి సదస్సుల్లో నిపుణుల వుపన్యాసాలేకాక, రైతులు తమ తమ అనుభవాలను వివరించడంకూడా ముఖ్యమైన అంశంగా వుండాలి. ఒకరోజులోనే ఒకపూట నిపుణుల వుపన్యాసాలు, భోజనానంతరం రైతుల వుపన్యాసాలు వుండడం బాగుంటుంది. ఒకే సారి ఒక రాజకీయ సభలాగా వుపన్యాసాలతో రైతులను భోరెత్తిస్తే లాభంలేదు. విజ్ఞానాత్మకమైన వుపన్యాసాలు, ప్రయోజనకరమైన చర్చలు తాపీగా జరగడం మంచిది. మూడో సభ

—తరువ 8 వ పేజీలో

భారత దేశ రైతు సోదరులారా!

హిందుస్తాన్ స్టీల్ అందించే

సోనా

ఎరువు

(కాల్షియం అమోనియం నైట్రేట్—25%N)

రెండువిధాల పనిచేసే ఈ ఎరువు వాడండి. వాడి పుష్కలంగా పంటలు పండించుకోండి.

సోనా లో మొక్కలకు ముఖ్యంగా కావలసిన రెండు రకాల ఆహారం ఉంది. సత్తువ నిచ్చే నత్రజనితోపాటు కాల్షియం వున్నందున, తక్కువ వాడినా మొక్క ఆరోగ్యంగా బాగా ఎదుగుతుంది.

సోనా లోని నత్రజని వల్ల మొక్క తిరుగా, త్వరగా పెరుగుతుంది. తరచూవాడితే స్వతస్సిద్ధమైన భూసారాన్ని వృద్ధిచేస్తుంది.

సోనా అన్నిరకాల భూములకు మంచిదే. చవిటి భూములకు శ్రేష్టమైనది. ఎందుకంటే దీనిలోని కాల్షియం చవిటిసారను విరిచి, భూసారమును వృద్ధిచేస్తుంది.

సోనా ఎరువు వరి, చెరుకు, పసుపు, మిరప, వేరుశెనగ, పుగాకు, పత్తి జొన్న మొక్కజొన్న మొదలగు పంటలకు, మరియు కాఫీ కాయగూరలకు, పళ్ళతోటలకు పెట్టింది పేరు.

సోనా ఎరువును నిల్వ చేయుటకు, రవాణా చేయుటకు ఖర్చుతక్కువే. తేమ, నీరు, తగిలినా చెక్కు చెదరకుండేలా పాలిథిన్ సంచుల్లో ప్యాక్ చేయబడినది.

సోనా నిరపాయమైనది. వాడేటప్పుడు, నిల్వచేసేటప్పుడు ప్రత్యేక రక్షణ అక్కరలేదు.

గుర్తుంచుకోండి: రెండు విధాల పనిచేసే సోనా— ధర తరకం ఎరువులలో కల్లా చాలా తక్కువే.

సోనా—పైర్లు ఏపుగా పెరుగుటకు మంచి శక్తివంతమైన ఎరువు.

పూర్తి వివరాలకు వ్రాయండి: సేల్స్ మేనేజర్ ఫెర్టిలైజర్స్ & కెమికల్స్ డివిజన్.

HINDUSTAN STEEL LIMITED HSL

హిందుస్తాన్ స్టీల్ లిమిటెడ్ 4, ఫెయిర్లీ ప్లేస్. కలకత్తా-1

hsn-HS-3 A/69 TEL

జిల్లాలో తొలి చక్కెర ఫ్యాక్టరీ

నెల్లూరుజిల్లాలో మొట్టమొదటి చక్కెర ఫ్యాక్టరీని స్థాపించిన కీర్తి శ్రీ గునపాటి రామచంద్రారెడ్డికి దక్కింది.

నెల్లూరుకు ఏడెనిమిదిమైళ్ల దూరంలో ఇందుకూరుపేట రోడ్డులో దేవిన్‌పేటవద్ద కట్టిన శ్రీనివాస సుగర్‌మిల్ ప్రారంభోత్సవాలు గిరంభోత్సవాలు లేకుండా, నిరాడంబరంగా, గుట్టుచప్పుడుగా 2 తేది పని ప్రారంభించింది. దీని కెపాసిటీ రోజుకు 65 టన్నులట. ఇప్పుడు 50 టన్నుల చెరకును 'క్రష్' చేస్తున్నది. 50 టన్నుల చెరకుతో 25 బస్తాల చక్కెర వుత్పత్తి జరుగుతున్నదట. ఇప్పటికి సుమారు 200 బస్తాల చక్కెర వుత్పత్తి జరిగినట్లుంది. టన్ను చెరకు ఈ ఫ్యాక్టరీవాళ్లు రూ 90 లకు కొంటున్నారు. ఈ ధరతోనే చెరకువేసిన రైతుకు ఎకరాకు మూడువేలరూపాయల నికరాదాయం వస్తుందని ఒకరైతు చెప్పారు.

ఈ ఫ్యాక్టరీ రామచంద్రారెడ్డిగారికే కాదు, చుట్టుప్రక్క రైతాంగానికికూడా లాభకారి. జిల్లాలో మొదటి చక్కెర వుత్పత్తిదారైన శ్రీ రామచంద్రారెడ్డిని అభినందిస్తున్నాము.

మధ్యంతర ఎన్నికలు: ఒక రాజకీయ సమీక్ష

రాజకీయ భవిష్యత్తుకు ప్రబలసూచన- ప్రజాస్వామ్యవర్గాలకు తీవ్ర హెచ్చరిక!

శ్రీ జి. సి. కొండయ్య

"మధ్యంతర ఎన్నికలు మాకు దిగ్భ్రాంతిని కల్గించాయి. ఇలా జరుగుతుందని మేం కలలోకూడా వూహించలేదు" అని కొందరు ప్రజాస్వామ్యవాదులు, ముఖ్యంగా కొందరు కాంగ్రెస్‌నాయకులు, ప్రకటించటం దిగ్భ్రాంతిని కల్గిస్తుంది. మధ్యంతర ఎన్నికలు అనేపేరుతో ఆంధ్ర పత్రిక (విజయవాడ ప్రచురణ) ఫిబ్రవరి 15-వ తేదీన ఒకవ్యాసం వ్రాస్తూ "ఇట్లా జరుగుతుందని మేం అనుకోలేదు అనే ధోరణిని కాంగ్రెస్ నాయకులు కొందరు వ్యక్తంచేస్తున్నారంటే వీరిని యేమనుకోవాలి? జనభావాన్ని మదింపు చెయ్యలేనినాయకత్వం ఎందుకు పనికివస్తుంది?" అని ప్రశ్నించింది. ప్రజాభిప్రాయ-బాహ్య పరిస్థితులు, వివిధ రాజకీయశక్తులు-వాటి వ్యూహాలు-ఎత్తుగడలు వగైరా మదింపు చేసి పరిస్థితులకు అనుగుణ్యంగా కార్యక్రమం నిర్ణయించలేని నాయకత్వం పార్టీ క్లిష్టదశలో రాణించలేదని మధ్యంతర ఎన్నికలు మరొకసారి రుజువు చేసాయనే భావాన్ని ఆంధ్రపత్రిక వ్యక్తంచేసింది.

"పొరుగుదేశమైన పాకిస్తాన్‌లో కత్తి-మూర్తితో రాజకీయ భవిష్యత్తు తీర్మానం కానున్నరోజులలో, ప్రక్కదేశాలు ప్రజాస్వామ్యాన్ని త్యజించినతరువాతకూడా భారతదేశంలో మధ్యంతర ఎన్నికలంటూ ఒక చిన్న జనరల్ ఎన్నికలు నిర్వహించడమంటేనే భారతదేశ ప్రజాస్వామ్యవ్యవస్థ గొప్పతనాన్ని వెల్లడించితీరాలి. కాని ఫలితాలు చూస్తేమాత్రం, భారతదేశ ప్రజాస్వామ్య భవిష్యత్తు తీవ్రమైన ప్రమాదంలో పడిపోయిందని చెప్పకతప్పదు"-అంటుంది టైమ్సుపత్రిక. "తరచు ఎన్నికలు, ఏ ప్రజాస్వామ్యపార్టీకి అధికారం స్వీకరించేందుకు తగిన బలంరాక అవకాశవాద మిశ్రమ ప్రభుత్వాల నిర్మాణం ఈ క్రమంలో ప్రజాస్వామ్యానికి పరమశత్రువులైన కొన్ని పార్టీలు అధికారంలోకి ప్రవేశించటంలాంటి పరిణామంతో భారతదేశంలో ప్రజాస్వామ్యానికి ప్రమాదం బయటినుండే కాకుండా, అంతర్గతంగాకూడా తప్పని పరిస్థితులేర్పడ్డాయనే విషయం 1969 ఎన్నికలేకాక నేటి మధ్యంతర ఎన్నికలు మరింత వెల్లడిచేసాయి. భారతదేశం ప్రజాస్వామ్యదేశంగా చాలాగడ్డు దినాలు ఎదిరించకతప్పదు" అని మాంచెస్టరుగార్డియన్ పత్రిక పేర్కొంది.

"మధ్యంతర ఎన్నికలు బయట వేసిన తప్పించుకోలేని సత్యం ఒకటే. ఒంటరిగా కాంగ్రెస్‌పార్టీ ఇక ఎన్నికలలో జయించలేదు. కావున కాంగ్రెస్‌పార్టీ పరిస్థితులను అవగాహన చేసుకుని కొత్తవిధానం, కొత్త వ్యూహం, ఎత్తుగడలు చేపట్టకుంటే మరింత దెబ్బతిని తద్వారా దేశ ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థకే ప్రమాదం కల్గించే పరిస్థితి ఏర్పడక తప్పక పోవచ్చును కావున నేటి అపజయాలు రేపటికి పాఠాలు కాగలవని విశ్వసిస్తాము" అని హిందూ పత్రిక వ్రాసింది.

"నేటి దేశపరిస్థితులకు తగినట్లుగా ప్రజల మనోభావాలను, కోరికలను అర్థం చేసుకుని, ప్రజాభిప్రాయానికి రూపమివ్వగలిగిన నాయకత్వం కాంగ్రెస్‌కు లేదు. అనేక సందర్భాలలో ప్రజలు తిరస్కరించిన పాతవారే నేటికి నాయకులు. వీరికి పార్టీ, విశ్వాసాలు, పార్టీ వైఖరి అక్కరలేదు. వారి తలల్లో మెదిలేదే సత్యం. ఈ కారణాలవలన ప్రజలకు కాంగ్రెస్ కొత్తగా ఆకర్షణశక్తి కాలేక దెబ్బతిని పోయింది. ఆ విధంగా దేశ ప్రజాస్వామ్య భవిష్యత్తుకు ప్రమాదమైన దెబ్బతగిలింది. ప్రజాస్వామ్య పార్టీలమని గొప్పలు చెప్పుకునే వారంతా అతితీవ్రంగా ఆలోచించవలసిన తరుణం ఆసన్నమైంది." అని టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా పత్రిక హెచ్చరించింది.

"దుర్భేద్య దరణంగా ఇంతకాలిగిన తరువాతకూడా కాంగ్రెసు పోతే పోయిందిగాని ఆ పార్టీ నాయకత్వాన్నిమాత్రం అర్హులకు దక్కకుండా చూడాలనేదే నాయకుల విధానమైతే అది వారికేమీ లాభం చెయ్యకపోగా కాంగ్రెస్‌ను ముంచివేస్తుంది. కాంగ్రెస్ పతనంతరువాత వీరెవ్వరు వుంటారో అర్థంకాదు. కాంగ్రెసు పతనమైతే బాధపడనక్కరలేదుగాని, దానితోకూడా దేశ ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థ పతనం కావచ్చును. కావున ఈ నాయకులు వారి స్వార్థాలకన్న దేశం గొప్పదని గ్రహించగలరా?" నేషనల్ హెరాల్డ్ పత్రిక ప్రశ్నించింది.

"మధ్యంతర ఎన్నికల ఫలితాలను రచనా చెయ్యలేని కాంగ్రెస్ నాయకత్వం నేడు కనీసం విశ్రమ వ్యక్తిత్వాలతైనా సిద్ధమై తీర్మానించటం కొంత తెలివితేటలు ప్రదర్శించటమేకానీ ఈమాత్రం ఆలోచన ముందేవుంటే నేటి దురవస్థ పరిస్థితి సంభవించి వుండకపోవచ్చు. దీనికైనా కాంగ్రెస్ నాయకత్వానికి పాలసీ అంటూ వున్నదా? ఇట్లు తగులడిపోతూ నన... లాంటి వీరి వైఖరి ముందు భారతదేశంలో ప్రజాస్వామ్యం మనగలదా? అనే ప్రశ్న అందరినీ ఆందోళన పరుస్తుంది" అని హిందుస్తాన్ టైమ్స్ పత్రిక వ్రాసింది.

"జాతీయ ప్రజాస్వామ్యశక్తులు సమష్టి తీవ్రమైన పరిశోధనచేసి తక్షణ నివారణోపాయాలను తెలుసుకుని, కలిసి కట్టుగా కార్యాచరణకు పూనుకోకుంటే దేశపరిస్థితులు దాటిపోక తప్పదేమోననే భయం సర్వత్రా అవహిస్తుంది. మధ్యంతర ఎన్నికలు ఈ విషయాన్ని మరింత ముఖ్యంగా కొట్టినట్టు చెప్పాయి" అని స్టేట్స్‌మెన్ పత్రిక చెప్పింది.

ఇలా వివిధ అభిప్రాయాలు, వివిధ దృక్పథాలనుండి మధ్యంతర ఎన్నికల ఫలితాలపై వ్యక్తమైన అభిప్రాయాలను జాగ్రత్తగా పరిశీలిస్తే స్పష్టమవుతోన్న విషయం "క్రమేపీ ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థ దేశంలో ఛిన్నాభిన్నమై తుదకది అంతర్ధానమై పోయే పరిస్థితులు తలెత్తుతున్నాయి. దీనికి ప్రధానకారణం ప్రజాస్వామ్య

—తరువ 11 వ పేజీ

తిక్కన జయంతిసభలో వుపన్యసిస్తున్న అభినవ తిక్కన శ్రీ తుమ్మల సీతారామమూర్తిచౌదరి. వేదికమీద ఎడమనుండి వరుసగా: పోలూరు హనుమజ్జానకీరామశర్మ, ఉండేల మాలకొండారెడ్డి, తిక్కవరపు రామరెడ్డి, శ్రీశ్రీ, బెండ్ల వెంకటరమణయ్యగారలు.

తిక్కన భారతరచన: శ్రీశ్రీ వూహాజనిత గాథలు

కవిత్రయ సభావిశేషాల కథనం-గత వారం శ్రీశ్రీ వుపన్యాసం మధ్యలో ఆపేశాము. ఆ మిగతాది యీ వారం యిస్తున్నాము. తిక్కన కవితావిశేషాలనుగూర్చి మాట్లాడిన తర్వాత, శ్రీశ్రీగారు తిక్కన జీవితంగూర్చి తన వూహాపోహలను పరిచయం చేశారు. స్వకపోల కల్పిత గాథలతో జతచేసి తను వ్రాయ సంకల్పించిన తిక్కన స్క్రీన్‌ప్లేను గూర్చి చెప్పారు.

మా ప్రత్యేక విలేఖరి

తిక్కన జీవితంగూర్చి స్పష్టమైన చారిత్రక సాక్ష్యాలు, సమాచారాలేవీ అందలేదనీ; అభినవతిక్కన కవితిక్కన వారుకూడా అని తను గతంలో విఖ్యాత చరిత్రకారులు బి. ఎన్. మల్లంపల్లి సోమశేఖరశర్మగార్నడిగినప్పుడు- ఎట్లయినా వూహించుకోవచ్చుననీ, దేనికీ నిర్దుష్టమైన ఆధారాలు లేవనీ చెప్పేరన్నారు.

తిక్కన భారతరచనా ప్రారంభదశను గూర్చి తానిట్లా వూహిస్తున్నానన్నారు:

తిక్కనవంశీకులు రాజస్థానాల్లో కీలకమైన మంత్రి పదవుల్లో వుండినవారుగనక-ఒక విధమైనభోగభాగ్యాలమధ్య పెరిగివుండాలి 15–16 ఏళ్ళ ప్రాయమప్పుడు వివాహమై వుండాలి. భార్య మరీ బాలప్రాయంలో వుండటంవల్ల, కాపురంకానందున, 17–18 ఏళ్లకల్లా తిక్కన వేశ్యాసాంగత్యంలో వుండివుంటాడు. ఇట్లా వున్న దశలో మనుమసిద్ధిరాజుగారు భారతానువాదం పూర్తిచేయించాలనే తలంపుతో- నన్నయగారు వ్రాసిన పాకపద్యం తాటాకుమీద వ్రాసి-దాన్ని చుట్టుపట్ల కవులందరికి 'సర్క్యులేట్' చేయించి ఆ ఫక్కిలో కవిత్వం వ్రాసినవారి నెవరినైనా ఎన్నిక చేసి మహాభారత శేషభాగం పూర్తి చేయించాలనుకున్నాడు.

తిక్కన దగ్గరకూ ఆ తాటాకు సర్క్యులేట్‌కోసం వచ్చినప్పుడు- వేశ్యాగృహంలో తాంబూలం నములుతూ వుయ్యాలమీద వూగుతూవుండగా- ఆ తాటాకు తనవద్దకొచ్చినప్పుడు- ఆ తాటాకుమీద తాంబూలం వుమ్మివూసి, మరేపద్యమూ వ్రాయకుండా తిరిగిపంపగా- రాజుగారు కోపపడి తిక్కన్నను పిల్పించడం- తిక్కన్న వెళ్ళి- ఎవరైనా నన్నయ్యగారి ఎంగిలితోనేకదా భారత రచనను పూర్తిచేయవలసినది. నేనూ అంతే. అయితే నేను తాంబూలపు ఎంగిలితో కాస్త మెరుగుపెట్టానుగనుక వీరో కొంత సొంతధోరణిలో నన్నయ్య మార్గానికి మెరుగు పెట్టగలననే ధీమాతోనే వేనట్లా చేశానని సగర్వంగా చెప్పుకోవడం- అందుమీదట మనుమసిద్ధి ఆ భారం తిక్కనకు యివ్వడం- ఆ ప్రేమ్మట తిక్కన భారతరచన ఉపక్రమించి వుండాలి- అన్నారు శ్రీశ్రీ.

ఇక్కడకూడా ఆరంభంలోనే వారి విధంగా వివాదం వచ్చివుండాలన్నారు. తిక్కన నియోగి, పైగా లౌకికమైన వుద్యోగ వ్యవహారాల్లోవుంటూ, మంత్రి పదవుల వంశంలోవుండి ఎన్నో లౌకికమైన పాపాలుచేసినవాడై వున్నాడుగనుక పవిత్రమైన భారతాన్ని అనువదించేందుకు తిక్కనకు అర్హతలేదని గొడవ లేవదీసి వ్యతిరేకించి వుండాలి వైదికులు.

అప్పుడు తిక్కన వార్ని సంతృప్తి పర్చేందుకు, దీక్షగా యజ్ఞంజరిపి, పూర్తిచేసి, వైదికులకివ్వాల్సిన సంభావనాదులన్నీ యిచ్చేసి తిక్కన-తిక్కనసోమయాజి అయ్యిండుకొని, మరి భారత రచనకు వుపక్రమించి వుండాలి-అన్నారు. శ్రీశ్రీగారి వూహా బాగనేవుంది మొత్తానికి!

సోమయాజియై తన జీవితధ్యేయంగా పెట్టుకుని మహాదీక్షతో, దీక్షగా మహాభారతాన్ని పూర్తిచేసివుండాలి వృద్ధాప్యంలోకి వచ్చువంతవరకు భారతరచనలోనే నిమగ్నుడై అప్పుడు పూర్తిచేసివుండాలి అంతేగానీ, తిక్కన ఆశువుగా పదిహేను పర్వాలనూ కురునాధుడనే వ్రాతగాడికి

—తరువ 11 వ పేజీ

ఆలూరు జిల్లా మునసబు కోర్టులో

E. P. No. 59 of 1968. O. S. No. 69 of 1966.

హెచ్. వెంకటరమణారెడ్డి .... —డిక్రీహోల్డరు.

నాగర్‌బోజ రహిమ్‌బీ .... —జెడ్జిమెంటు డెట్టరు.

పై నెంబరులో డిక్రీహోల్డరుకు రావలసిన డిక్రీబాకీకిగాను జడ్జిమెంటు డెట్టరు యొక్క స్థిరాస్తిని యాలము కోరగా, పై కోర్టువారు 26-3-69 తేదిన యాలముకు-ను వాయిదా వేసియున్నారు. యెవరైనా సవాలుచేయువారు సదరు వాయిదాకు పగలు 11 గంటలకు పై కోర్టులో హాజరై యాలములో సవాలు పాడవచ్చును.

షెడ్యూలు:- కర్నూలు రి. డి. ఆలూరు స. రి. డి. ఆలూరు గ్రామములో యుండే భూమియొక్క వివరము:-

సర్వే నెం.	య. ట్లు.	తరం	ఖం	శిస్తు	హెక్టారు
(1) 148	8—41	14-8-0	279	గవర్నమెంటుశిస్తు	3.278

డిక్రీహోల్డరు కిమ్మతు.	అమీనా కిమ్మతు.	సర్కారు సవాలు.
రూ. 1000/- లు.	రూ. 2500/- లు.	రూ. 2500/- లు.

—కె. శ్రీనివాసరావు - డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు - ఆదవాని.

జమీన్‌రైతు

సంవత్సరం చందా	రు. 15-00.
6 మాసములకు	రు. 8-00.
విడిప్రతి	0-30 పై.

నెల్లూరుజిల్లా. కావలి తాలూకా.
కొండ బిట్రగుంట శ్రీ ప్రసన్న
వెంకటేశ్వర స్వామివారి
"బ్రహ్మోత్సవము"

స్పెషల్ ప్రోగ్రాముల వివరములు:-

1-3-69 } తేదులలో - నాదస్వరజ్యోతి
2-3-69 } నాదస్వర విద్వాన్ శ్రీ తిరువళ్లూరు జగన్నాథన్ బోలు - విద్యాసాగర తిరుపతి శ్రీ సి. ఎం. మునిరామయ్య అండ్ పార్టీ వారిచే నాదస్వరకచ్చేరి.

3-3-69 తేది సినీ నేపథ్యగాయకుడు శ్రీ యస్. పి. బాలసుబ్రహ్మణ్యంగారి పాటకచ్చేరి.

4-3-69 తేది సినీనాట్యతార, కుమారి యడ.లక్ష్మిరమ (కూచిపూడిడ్యాన్సర్ మద్రాస్)గారిచే భరతనాట్యం.

ప్రతిరోజు కార్యక్రమము రాత్రి 8 గంటకు ప్రారంభించబడును.

కోర్సపాటి గోపాలరెడ్డి,
చెర్మెన్—ట్రస్టుబోర్డు.

బందరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O, S. No. 244 of 1954.

E. P. No. 284 of 1966.

శ్రీ వెంకటాచలస్వామి — గూడూరు E. O. Ch. by కృష్ణమూర్తి డి. హో.
బోగి నరసింహ్వారావు వగైరా
—జెడ్జిమెంటు డెట్టర్సు.

కృష్ణాజిల్లా, పెడన సబ్ డి॥ వారి యిలాకా, దేవరపల్లి గ్రామములోని 2-వ జె డెట్టరు తాలూకు బోగి నరసింహ్వారావు స్వాధీనములో యున్న ఈ డిక్రీదారీక్రింద జప్తుకాబడిన వేలము కావలసిన ఆస్తి వివరము:- పాత సర్వే నెం 86/1 రు, క్రొత్త సర్వే నెం. 126/2 రు, య 0-06 ట్లు మెరక [తూ] తిమ్మరాజు వెంకటసత్యనారాయణ వగైరా [ద] బోగి రంగయ్య [ప] రాజవీధి [ఉ] చల్లిమంత సైదులు వగైరా. యీ హద్దులమధ్య య 0-06 ట్లు స్థలమున్నూ అందులోనున్న కాటియాకుల పాక సహా. డి. హో. కిమ్మతు రు. 200/- కు లోబడ వలసిన అన్యాక్రాంతములు ఏమీ లేవు. వేలం వాయిదా 14-4-69 తేది పై కోర్టు వారి యెదుట వేలము వేయబడును.

—కె. వి. పూర్ణచంద్రరావు,
డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు.

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. P. No, 10 of 1969.

పల్నిశెట్టి లక్ష్మీకాంతమ్మ —పిటిషనరు.
పల్నిశెట్టి సుబ్బలక్ష్మమ్మ వగైరా
... —రెస్పాండెంట్లు.

యీ నెంబరున లేటు పల్నిశెట్టి సుబ్రహ్మణ్యం వ్రాసిన 31-7-1967 తేది గల రిజిష్టరు వీలునామానుబట్టి షెడ్యూలు దాఖలా debts ను పిటిషనరు రాబట్టుకొనుటకుగాను సక్సెషన్ సర్టిఫికెట్టు గ్రాంటు చేయించవలసినదిగా కోరి, పిటిషన్ దాఖలు చేసుకొన్నందుకు సదరు విషయమై యెవరికైనా ఆక్షేపణలు వున్న యెడల 8-3-1969 తేదిన పై కోర్టువారి యెదుట పగలు 10 గంటలకు హాజరై తెలుపుకోవలసినదిగా యిందువల్ల యావన్మందికి ప్రచురణ మూలకముగా తెలుపడమయినది.

—గుజ్జం వెంకటసుబ్రహ్మణ్యం,
పిటిషనరు అడ్వకేటు.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

విమర్శకుడు

సమ్మెలు— సంఘటనలు

24 తేది వుమన్స్ కాలేజివద్ద జరిగిన చిన్న దురదృష్టకర సంఘటనను మినహాయిస్తే, ఆంధ్ర-తెలంగాణా ఆందోళనలలో నెల్లూరు విద్యార్థుల నిగ్రహానికి, ప్రశాంత వైఖరికి నెల్లూరీయులు గర్వించవచ్చు. ఆరోజైనా ఆ కాలేజి ప్రిన్సిపాల్ గారు పరిస్థితి గమనించి కాలేజి మూసివేసివుంటే చిక్కు లేకుండా పోయేది. పావం! ఆమె పదవు పోతుందనుకొనుంటుంది. ఆమె పోలీస్ రక్షణ అడిగింది; అడిగిందికాబట్టి పోలీస్ పోకతప్పలేదు. రెండువేలమంది విద్యార్థులు అక్కడకుచేరడం, పోలీస్ అక్కడ వుండడం... ఈ సన్నివేశం దాలు, సంఘర్షణకు. పిల్లలు రాళ్ళురువ్వినారు, పోలీస్ లాఠీదార్జి చేసింది. పిల్లలకూ దెబ్బలుతగిలాయి, పోలీస్ లూ గాయపడ్డారు. తర్వాత ఆ రంగానికి దూరంగా, కస్తూరిదేవి విద్యాలయం సమీపంలో ఎస్. పి. శివుమీద రాళ్ళు విసరబడడం, అందులోని ఒక సబ్ ఇన్స్పెక్టరుకు దెబ్బతగలడంకూడా సంభవించింది. 39 మంది విద్యార్థులు అరెస్టుగావించబడి ఆ రాత్రే జామీనుమీద విడుదల చేయబడినారు.

ఇన్నిరోజులుగా నెల్లూరు టవున్‌లోను, జిల్లాలోను సమ్మెజరుగుతుంటే ఒక చిన్న దుస్సంఘటనకూడా జరగలేదు. గత వారమంతా టవున్‌లో పిల్లలు కార్లు బస్సులు ఆపి గందరగోళం చేస్తుంటే పోలీస్ ప్రమేయం పెట్టుకోలేదు. ఈ గొడవను గూర్చి పిర్యాదులు వచ్చినా ప్రవేశించలేదు. గూడూరులో ముఖ్యమంత్రి గడ్డిబొమ్మ తగులపెట్టినా పోలీస్ ఏమీచేయలేదు. బిడవలూరు విద్యార్థులు కొడవలూరు స్టేషన్‌కువచ్చి రచ్చచేసినా జోక్యం కల్గించుకోలేదు. జిల్లాలో ఇంకెన్నోచోట్ల వుత్సవాలు గిత్సవాలు జరిగాయికాని, ఏ సంఘటనా లేదు. ఇవన్నీ పోలీస్‌కు తెలియక వూరుకుండినదనుకుందామా? కాదు— అనవసరంగా తాము ప్రవేశించినదానివల్ల పరిస్థితి మరింత తీవ్రతరమవుతుందనే భావంతోనే ఇన్నిరోజులు చూస్తూ ఓపిక వహించిన పోలీస్ 24 తేదిమాత్రం వుద్దేశ్యపూర్వకంగా అనవసరంగా దౌర్జన్యానికి పూనుకున్నదని నిందించగలమా? మాకుతెలుసు- టవున్‌లో కార్లు వగైరాల రాకపోకలకు ఆటంకం కలుగుతున్నప్పుడు, దబ్బులు వసూలు చేస్తున్నపుడు ఎస్. పి. విజయరామారావుకు చెప్పగా, వారు చిన్నపిల్లలపట్ల ఎంత సానుభూతి వైఖరితో మాట్లాడింది, ఎంత సహనాన్ని ప్రదర్శించింది మాకు తెలుసు. పిల్లలతో ఘర్షణ రాకూడదని జిల్లాలో ఎటువంటి చిన్నసంఘటన జరిగిందనిపించుకో కూడదని వారు ఎంతో జాగ్రత్తతో మెలిగారు. ఈ పరిస్థితుల్లో 24 తేది సంఘటన దురదృష్టకరమైనదే!

ఒక్కవిషయం ఆలోచించండి! అది ఆడపిల్లలకాలేజి. పోలీస్ చేతులు ముడుచుకొని కూర్చొని ఆ రెండువేలమంది కాలేజిలో దూరివుంటే ఏమైవుండాలి? ఆ పిల్లలు ఆసమయంలో ఎవరి మాటైనా వినేస్థితిలోవుంటారా? అక్కడేమైనా జరిగివుంటే ప్రజలుకాని, ప్రభుత్వంకాని ఎవరిని అడుగుతారు? పోలీస్ అసమర్థమైనదని నిందించరా? ఈ దృష్టినుండి కూడా 24 తేది సంఘటనను పరిశీలించడం వుచితంగా వుంటుందేమోననిపిస్తుంది. ఇటువంటి సన్నివేశాలలో అపవాదుకు, ఆగ్రహానికి పోలీస్ ఎప్పుడూ గురియవుతూ వుంటుంది. అది క్రొత్తేమీకాదు. మేము ఈ విషయాన్ని ఇంతగా చర్చిస్తున్నామంటే, పోలీస్‌చర్యను సమర్థించి, విద్యార్థులదే తప్పని చెప్పడానికికాదు. ఎవరికైనా అమాయకులైన విద్యార్థులపట్లనే సానుభూతి వుంటుంది. పోలీస్ లాఠీదార్జిమీద వారు ఆగ్రహోదగ్రులైనారంటే, అది సహజమే.

ఈ సంఘటనతో 28 తేదివరకు టవునులో కాలేజిలు, స్కూళ్ళు మూసివేశారు. కలెక్టరుగారు మంగళవారంనాడు విద్యాలయాధిపతులు, పౌరముఖ్యుల సమావేశాన్ని ఏర్పాటుచేసి, చర్చించారు. 26 తేది సాయంత్రం వి. ఆర్. హైస్కూలులో విద్యార్థుల, అన్ని రాజకీయపక్ష ప్రతినిధుల సమావేశం జరిగింది. జిల్లా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు శ్రీ మేనకూరు గోపాలకృష్ణారెడ్డి అధ్యక్షతవహించారు. విద్యార్థి ప్రతినిధులు, అన్ని రాజకీయపార్టీవర్గాలవారూ మాట్లాడారు. విద్యార్థుల ఔదార్యవంతమైన వైఖరి నవలంబించారు. తమకు సమ్మె చేయాలని లేదని, పెద్దలు బాధ్యతవహించేట్టుంటే తాము సమ్మెవిరమించి, చదువుకుంటామని చెప్పారు. అవిధంగానే తీర్మానంకూడా చేశారు. ఆ తీర్మానంతోబాటు, 24 తేది పోలీస్ లాఠీదార్జిని గూర్చి విచారణ జరపాలనికూడా మరోతీర్మానం చేశారు. పెద్దవాళ్ళకంటే పిల్లలేవివేకంతో వ్యవహరించారా అనిపిస్తుంది. విద్యార్థుల ఈ వైఖరినిబట్టి ఒకటి స్పష్టమవుతుంది. ఈ రాజకీయనాయకులు ఈ వ్యమేయాన్ని ముందే పెట్టుకునివుంటే, నెల్లూరులో అసలు సమ్మె అనేదే లేకపోయివుండునేమో ననిపిస్తుంది. ఏమైనా వివేకవంతమైన నిర్ణయం తీసుకున్న నెల్లూరు విద్యార్థిలోకాన్ని అభినందిస్తున్నాము. 24 తేది సంఘటనను మరచిపొమ్మని వారిని కోరుతున్నాము. ఈ సభలో అందరూ సమ్మె విరమించుకోమని సలహాయిస్తే, మన ప్రథమపౌరుడుమాత్రం మీరు నిర్ణయం తీసుకుంటే దాన్ని అమనరిస్తాము అన్నాడట. అంతే? అనంతరామయ్యగారే 25, 26 తేదుల సమావేశాల్లో ఎంతో బాధ్యతగా మాట్లాడారు. పావం! అనం వెంకటరెడ్డిగారి అబ్బాయి, అనంతరామయ్య కుమారుడు లాఠీదార్జీలో దెబ్బలు తిన్నారట. అనంతరామయ్య కుమారుడు చాలచిన్నవాడు; వెంకటరెడ్డిగారి కుమారుడు ప్రస్తుతం పాఠశాలలోలేడు.

జిల్లాలో కావలి, కనిగిరి జి. వ. హైస్కూళ్ళుతప్ప తక్కిన అన్నిస్కూళ్లు, కాలేజిలు మామూలుగా పనిచేస్తున్నాయి. నెల్లూరులో వి. ఆర్. కాలేజి, వి. ఆర్. హైస్కూలుతప్ప, మిగిలినవి రేపు (1 తేది) తెరువబడుతాయి; అవి 6 తేది తెరువబడుతాయి. బిడవలూరు కాలేజి విద్యార్థులు 1 తేది నుండి పోవుటకు తీర్మానించుకున్నారట. కందుకూరు కాలేజి ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ కృష్ణస్వామి కృషితో 24 తేది మండే పిల్లలు కాలేజికిపోవడం మొదలుపెట్టారట.

శ్రీ తిమ్మారెడ్డి సభ

మంత్రి శ్రీ తిమ్మారెడ్డిగారొస్తే రైతుసభ వుండితీరవలసిందే. ఆ సాంప్రదాయానుసారం 21 తేది జి. వ. హాలులో సభ జరిగింది. ఎంతమంది వుపన్యాసకులు— బోరెత్తిపోయిందంటే నమ్మండి! రాధాకృష్ణారెడ్డి అనే కోవూరు తాలూకా రైతు ఒకరు పిల్లిపెసరకు నీళ్ళివ్వకపోతే కడుపు మంటతో అందరూ నాశనమైపోతారు, కలెక్టరూ నాశనమైపోతాడని వుద్రేకంతో మాట్లాడాడు. ఆ విధంగా మాట్లాడడం, అందులో మంత్రి సమక్షంలో మాట్లాడడం తప్పు. ఈ దెబ్బతో కాబోలు రైతులమీద కోవమొచ్చి శంకరజాగారు 23 తేది అధ్యక్షత వహించవలసిన రైతుసంఘ కర్షక సదస్సుకు రావడం ముగించివట్టున్నారు!

తిమ్మారెడ్డిగారి సభలో మాకేమి క్రొత్త విశేషాలు కనపడలేదు.

పిల్లిపెసరకు హైకోర్టునీళ్లు

శ్రీ వందిపాటి సుబ్బరామిరెడ్డి వగైరా యల్లాయపాళెం రైతులు హైకోర్టులో దావా వేయగా పిల్లిపెసరకు వెంటనే ఒకతడి, మార్చి రెండవవారంలో మరొకతడి ఇవ్వవలసినట్లు న్యాయమూర్తి శ్రీ రామచంద్రరావు కలెక్టరు గారిని ఆదేశించారట. ఆలస్యంగానైనా శంకరజాగారుకూడా పిల్లిపెసరకు నీళ్ళివ్వని పొరపాటును గ్రహించారంటారు.

కోర్టులో గూడూరు కౌన్సిల్ రాజకీయాలు

హోరాహోరి పోరాటంలో 4 వ వార్డు కౌన్సిలరుగా ఎన్నికైన శ్రీ నెల్లటూరు గౌస్ మొహిద్దీన్ తన అంగడికొట్టకు వకాలంలో పన్నుకట్టని కారణంగా కౌన్సిలర్ పదవిని కోల్పోయాడని చెర్మెన్ నోటీసిచ్చారు.

పెండ్లిండ్లు

శ్రీ సిద్దవరపు మధుసూదనరెడ్డి; శ్రీ మాగుంట రాఘవరెడ్డిగారి తనయ సౌభాగ్యవతి లక్ష్మి సుహాసిని.
వీరి వివాహం 19 తేది నెల్లూరులో వైభవోపేతంగా జరిగింది.

శ్రీ ఎన్. సుబ్రహ్మణ్యం బి. ఇ., అవుల కొండయ్య కుమార్తె సౌభాగ్యవతి స్వర్ణలత.
వీరి పెండ్లి గూడూరులో జరిగింది.

నెల్లూరు మునిసిపల్ కౌన్సిలరు, "నిర్మల" కొండారెడ్డి అన్న శ్రీ బండి వెంకటరమణారెడ్డి పుత్రిక సౌభాగ్యవతి పద్మావతి; శ్రీ పిట్టు భాస్కరరెడ్డి.
వీరి వివాహం 21 తేది నెల్లూరులో అవరాత సందోహంగా జరిగింది.

వి. ఆర్. కాలేజి సీనియర్ లెక్చరరు శ్రీ కె. కళ్యాణరామన్ కుమార్తె సౌభాగ్యవతి వసుంధర
శ్రీ నేలటూరు మోహనకృష్ణ కుమారుడు శ్రీ శ్రీరంగహరి
(శ్రీ ఎన్. రామదాస్‌అయ్యంగార్ మనుమరాలు, మనుమడన్నమాట)
వీరి వివాహం 6 తేది నెల్లూరులో జరిగింది.

నెల్లూరుముచ్చట్లు

(6 వ పేజీ కొరవ)

దాన్ని లక్ష్యపెట్టకుండా గౌస్ మొహిద్దీన్ కౌన్సిల్ సమావేశానికి హాజరయ్యాడు- దానిపై మునిసిపల్ సెక్రటరీ గూడూరు మునిసిఫ్ కోర్టులో గౌస్‌మొహిద్దీన్‌పై ఒక క్రిమినల్ దావా వేశాడు; అది కొట్టివేయబడింది. ఇక ఛైర్మన్‌గారి నోటీసుకు సంబంధించి మరో కౌన్సిలరు శ్రీ వాకాటి జానకిరామరెడ్డి జిల్లాకోర్టులో ఒక దావావేశారు. గౌస్ మొహిద్దీన్ తన సభ్యత్వాన్ని కోల్పోలేదని జిల్లాజడ్జిగారు 22 తేది తీర్పుచెప్పారు. ఈ కేసులో పిటిషనర్‌కు శ్రీ మొగిలి లీలామోహన్; ప్రతివాదుల పక్షంగా ఆర్. వి. కృష్ణమూర్తి, వై. రామారావుగారలు వాదించారట.

గూడూరు కౌన్సిల్ రాజకీయాలు ఇంకా సర్దుబాటుకాలేదా?

దేవిరెడ్డి సుబ్బారెడ్డి మరణం

ముదివర్తిగ్రామ ప్రముఖుడు, పార్లమెంటు సభ్యుడు శ్రీ రేబాల దశరథరామరెడ్డిగారి సోదరి భర్త శ్రీ దేవిరెడ్డి సుబ్బారెడ్డి హృద్రోగంతో 21 తేది మద్రాసులో మరణించారు. వారి అంత్యక్రియలు ముదివర్తిలో జరిగాయి. వారి వయస్సు 55 సంవత్సరాలు. వారి ఏకైకపుత్రిక శ్రీ దశరథరామరెడ్డిగారి కోడలు.

ముత్యాల లాకెట్

రైల్వేఫీడర్ రోడ్డులోవున్న రైట్ కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఆఫీసులోని శ్రీ ఎం. రామచంద్రయ్యను అడగండి- ఒక దొరికిన ముత్యాల లాకెట్ సంగతి చెప్తాడు. లేకుంటే సంతపేట పోలీస్‌నైనా అడగండి.

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు (పాతవి)	715-00
,, (క్రొత్తవి)	520-00
జి. బి. 24	580-00
బి. ఆర్. 8. ,,	490-00
దొంగసంబర్లు	510-00
మొలగొలుకు బియ్యం (74 కె.జి.)	84-00
,, బిల్లుకేకుండా	75-00

నీటిమట్టం

కనిగిరి రిజర్వాయరు	19.47 అ.
సర్వేపల్లి	10.25 అ.
నెల్లూరు చెరువు	14 90 అ.

ఈవారం విశేషాలు

(2 వ పేజీ కొరవ)

ఈ ఫలితం అప్పుడే కనపడింది. ఇక సెక్టరు జనరల్‌ను ఇంటికిపొమ్మని ఆదేశించారు. జైలులోవున్న నక్సల్‌బరి నాయకులను విడుదల చేయాలని కర్తయిందారు. సమ్మె సందర్భంలో అరెస్టు అయిన కేంద్ర ప్రభుత్వోద్యోగులనుకూడా విడుదలచేసివేస్తారట. ఏమైనా చేస్తారు!

గవర్నరు ధర్మవీరకు, ఫ్రంటు ప్రభుత్వానికి అప్పుడే పడింది. అయన్ను వెళ్ళిపొమ్మన్నారు. తాము పొమ్మంటే నే పొయ్యేవాడు కాదుకాబట్టి, ప్రమాణ స్వీకారానంతరం సాంప్రదాయకమైన గవర్నరు 'టీ'కి వీళ్ళు హాజరుకాలేదు. అంతేకాదు, ప్రమాణస్వీకార సమయంలో రాజభవన్ ఒక తిరునాళ్ళ ప్రదేశమై పోయిందట. బెంగాల్ ఫ్రంటు ఏ పనిచేసినా ప్రజల పేరుతోనే చేస్తున్నది. రేపు ప్రజల జుట్టు కత్తిరించినా ప్రజలపేరుతోనే జరుగుతుంది! ప్రజలు అధికారం యిచ్చారు; వాళ్ళ చేస్తున్నారు; తప్పేముంది?

రామాయణంలో ఏదశరల వేటలాగా బెంగాల్ స్పీకరు కథ ఒకటుంది. ఆ పాతాయనే మళ్ళీ స్పీకరట. ఈ జెడ్డిగారు గత పర్యాయం పోతూపోతూ అసెంబ్లీ తాళాలు వేసుకొని పొయ్యాడట; ఇప్పుడు మళ్ళీ తానే కీకాడట!

అదనంగా ఒక విశేషం: ఫ్రంటు మంత్రివర్గం రాహుకాలంలో ప్రమాణ స్వీకారం చేసిందట. శుభం!

, , ,

ఉత్తరప్రదేశ్‌లో మొత్తం 425 స్థానాలైతే అప్పుడే రెండుస్థానాలు ఖాళీఅయ్యాయి. ముఖ్యమంత్రి శ్రీ గుప్త రెండుచోట్లఎన్నికై, ఒకస్థానానికి రాజీనామా యిచ్చాడు. ఇంకో కాంగ్రెస్ సభ్యుడు గుండెపగిలి చచ్చాడు. అందువల్ల ఇప్పుడు శాసనసభ సంఖ్య 423 మాత్రమే. ఇందులో కాంగ్రెస్ 209; ముగ్గురు స్వతంత్రులను కాబోలు చేర్చుకొని, మెజారిటీ అనిపించుకున్నారు.

గుప్త కాంగ్రెస్‌పార్టీ నాయకుడు కావడం ఇది నాల్గవసారట. ఒక్కసారి పూర్తిగా ముఖ్యమంత్రిత్వం వహించలేదట. మన నీలం సంజీవరెడ్డిగారి రాతే కాబోలు వీరిదికూడా! ఈ సారి గుప్త లగ్నం గిగ్నం చూచి ప్రమాణ స్వీకారం చేశాడట. గుప్త వయస్సు 66 ఏళ్ళు. శుద్ధ బ్రహ్మచారి.

, , ,

బీహారు శాసనసభలో ముఖ్యమంత్రి సర్దార్ హరిహరసింగ్ బలం 149 మాత్రమే. మొత్తం అసెంబ్లీ సభ్యుల సంఖ్య 318. అంటే అవసరమైన మెజారిటీకంటే 11 ఓట్లు తక్కువన్నమాట. అయినా ధైర్యంచేశారు. కడవరకు వుంటుందో, మధ్యలో వూడుతుందోమరి!

కాంగ్రెస్‌తో చేతులుకలిపిన పార్టీలలో అవకాశవాదిఅయిన రామ్‌మర్ రాజాగారి జనతాపార్టీది 13, జార్‌ఖండ్ 12, సోషిత్ దళ్ 6.

హరిహరసింగ్ 68 ఏళ్ళ యువకుడు. భలే హుషారైన ఘటమట.

ఇవీ మూడురాష్ట్రాల మంత్రివర్గ నిర్మాణ వార్తలు, విశేషాలు.

చంద్రిక కథ

(12 వ పేజీ కొరవ)

మేనమామ:- ఈ పాప పెండ్లిఈడైనప్పుడు ఏమిచేస్తావు?

విశాలాక్షి:- అక్కడ మన దేశపు బ్రాహ్మలు అనేకులుంటారు, ఇంకా చాలమందివచ్చి కాపురంవుంటారు. యాత్రార్థం చాలామంది ప్రతిసంవత్సరం వచ్చిపోతూవుంటారు. ఇంతమందిలో నా బిడ్డ చంద్రికకు వరుడు దొరక్కపోతాడా?

వెంటనే విశాలాక్షి చేతిలో 500 వెండి నాణాలను వాక సంచిలోవేసి కట్టిస్తూ,

మామ:- దీన్ని తీసుకెళ్ళిపోయి రైలు ఖర్చులుపోను మిగిలింది అక్కడ ఎవరైనా సాహుకారుదగ్గర వడ్డీకిచ్చి, ఆ రాబడితో జీవిస్తూవుండు. అప్పుడప్పుడూ ఇక్కడికొచ్చి పోతూవుండు. నా చేతనైనసాయం చేస్తుంటానులే, భయపడకు.

ఊళ్ళో ప్రజలపోరు పడలేక ఎట్లయినా ఆమెను తరలిస్తేమంచిదని తలచాడుమామ. ఆమెఅభిప్రాయానికి విరుద్ధంగా బోడికొట్టడం ఆమెకు సుతరాం ఇష్టంలేదు. ఒకవేళ ఆయన నిర్బంధంచేసినా ఆమెకు బోడికి వప్పుకునేదికాదు. ఒకవేళ ఆమె అందుకొప్పుకుని గుండుకొట్టుకున్నా దాన్నిచూచి ప్రాణాలతో వుండేశక్తి ఆయనకులేదు. విశాలాక్షిమీద ఆయనకెంతటి అభిమానం. ఆమెను తన కూతురుగానే భావించాడు మామ.

డబ్బుతీసుకొని విశాలాక్షి బయలుదేరి క్షేత్రాటనం చేస్తూవుండగా, ఆమె సౌందర్యాన్ని అనుభవించను, యవ్వనాన్ని దుచిచూడను, చేతిలోవుంటే ధనాన్ని అపహరించను, లేక ఆ రెండు మహాపాతకాల్ని ఏకకాలంలో చేయను, చాలమంది మగధీరులుబయల్దేరారు. శాస్త్రోక్తంగా వివాహంచేసుకుని ఆమెతో భార్యాభర్తలై జీవనంచేయగల పురుషుడెవరూ ఆమెకు గోచరించలేదు. సంపూర్ణంగా ఆశాభంగమై, హతాశయై, అందువల్ల ఏర్పడిన మొండిధైర్యంతో శ్రీ. సుబ్రహ్మణ్యయ్యర్‌వద్దకూ, వీరేశలింగంగారివద్దకూ, మహాసాహసంతో- "నాకు వరణ్ణి వెదికి పెట్టండం" స్పష్టంగా అడగగల్గింది. పోనియ్యండి, కథను యిక కొనసాగిస్తాము.

ఇప్పుడు- అంటే- 1905 సంవత్సరం ప్రారంభంలో ముదిరిన చలికాలంలో ఏకాదశిరాత్రి మైలాపూరు వకీలు రామనాథయ్యర్ ఇంట్లో వాకగదిలో- విశాలాక్షి చంద్రికను పక్కలోవేసుకుని నిద్రపోతున్న కథాభాగం చెప్పుకుందాం.

—(ఇంకావుంది)

జనవాణి

(2 వ పేజీ కొరవ)

ప్రజాప్రతినిధులు (అసెంబ్లీ సభ్యులు, పార్లమెంటు సభ్యులు) ఐక్యతతో కృషి చేయవలసినదిగా మనవిచేస్తున్నాము.

మద్రాసు [illegible] —మండలాభిమాని

పశ్చిమ బెంగాల్

ప్రజలరెచ్చకొట్టి పలుమారు తయపెట్టి
అఫీసర్లతోడా ఆశపెట్టి
నిన్న ఎన్నికల్లో నెగ్గింది బెంగాల్లో
ఏమికాలం! దైన ఎట్టికాలం!

దారబోసి పెంచి వాడుజప్పురలాల,
కంచవేసినట్టు కాసలాపంచె
యిందిరమ్మ, దాంతో యెదిగిందిప్రాతింది
సలుముఖాల ఎత్తు నాగుతెముడు!

కంటికొతవలంటె కంగారు పడుతుంది
పిచ్చికళ్లి పట్టి పిటికిముచ్చి
యిందిరమ్మ మెతక, గాంధిచెప్పినరాజ్యం
మంటగలసిపోద్ది మధ్యగోనె!

రాష్ట్రపాలనాన్ని రాజ్యాధికారాన్ని
అప్పజెప్పి దైన అంగరక్ష
కులకు యిండియాకు తలవంపుతెచ్చారు
రంగుమార్చి వెన్ను బెంగలోళ్ళు!

కాంగిరేసు తమకు కలిసిరాదనుకుంటె
యితరమైనపార్టి ఏన్నికేపు.
తిన కెళ్ళి వోటువేశారు సత్తెట
కొంపముంచినారు చెంప పెట్టు!

నాయకుల్జిజేసి సంబ్రాదికిచ్చాయి
దక్షిణాపథాన్ని, దారబోసి
నారు వుత్తరాన్ని నవదైనపీతెంట్ను
పెద్దజేసి నచ్చురద్దమ్మలు!

కాంతిశాంతియందు సర్వాధిపత్యాన్ని
అంటగట్టి లోకకంటకులకు,
కాయకసురుదినుదు కాలమ్ముబుస్తారు
కాంగ్రెసోరు దండకాటవుల్లో!

వసికిరారుమీరు వచ్చికాంగ్రెసోరు
చాలరీసు రాజ్య పాలనముకు
ఢిల్లీపీఠమునకు, దల్లంగ దిగిరాండి
నేర్చుకోండి రాజనీతి కొంత

ఊళ్ళనాళ్ళప్రజల కోటింగుహక్కిచ్చి
ఆ మహాత్మగాంధి అంతరించె,
వందుబండి నేడు ఫలితానికొచ్చింది
మేకయిందిప్రక్కలో బాకయింది!

ఎన్నికలకు యిచ్చే దేమంత అర్థంటు?
కొంప మునిగిపోద్ద కొంత టైము
నడితె? కొజిటోటి నెత్తిగోక్కుంటుంది
వెణ్ణి గవర్నమెంటు వినదె సెపితె!

భూములు అమ్మకం

★★★★★★

(1) ఎ 15-00 సెంట్లు బీని (బత్తాయి) తోట, యిందు 500 ఫలితమిచ్చే బత్తాయిచెట్లు, నాల్గు (4) బావులు, ఒక అయిలుఇంజను వున్నది.

(2) ఎ 16-39 సెంట్లు వేరుశనగకు లాయకీ అయ్యే పుంజ.

(3) ఎ 40-49 సెంట్లు చెరువు ఆధారం మాగాణి. యిందు యిరవై యకరములు రెండుకార్లు సాగుకాగలదు.

పై భూములంతా చిత్తూరు జిల్లా, శ్రీ కాళహస్తి తాలూకాలో గూడూరు–ఏర్పేడు రోడ్డువెంబడి – వెంకటగిరికి 5 మైళ్ళు సమీపములో ఒకేచోట యున్నవి. పై భూములు కొనదలచిన వారు ఈ క్రింది అడ్రసువారితో సంప్రతింపవచ్చును.

ఏ. మదనగోపాలకృష్ణ,
బారాబంగ్లా - వెంకటగిరిటవున్ - నెల్లూరుజిల్లా.

నెల్లూరు జిల్లా కోర్టులో

E. P. Nos. 3 and 4 of 1968. Sc. Os. No. 90 of 1934.

పాటూరు మీనాక్షమ్మ .... —డిక్రీహోల్డరు.

(1) పాటూరు వెంకటశేషయ్య (3) పాటూరు చంద్రశేఖరయ్య
(4) పాటూరు పెద్దన్న — జెడ్జిమెంటు డెట్టర్సు.

జె. డెట్టర్సు తాలూకు డిక్రీతాకీదు బాకీగావుండే ఆస్తిని పై కోర్టువద్ద 11-8-69 తేది పగలు 2 గంటకు వేలం వేయబడునని తెలుపడమైనది.

గ్రామం	సర్వే నెం.	Full Extent	మాగాణి	య.ట్లు.	డి.హో. కిమ్మతు
ఇందుకూరుపేట బిట్ I	1201/సి	4—34	సమిష్టిన ⅛	1—45	రూ. 1500/-
	1201/డి	2—77	డిటో	0—92	రూ. 1000/-
బిట్ II	382/ఎ	4—31	డిటో	1—44	రూ. 1500/-
	382/బి	10—19	డిటో	3—40	రూ. 3500/-
	383/బి	5—51	డిటో	1—84	రూ. 2000/-

యకరం 1-8 అమీనా కిమ్మతు రూ. 3000/- లు.

— టి. ఆర్. పరమశివం - డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు.

Allwin

REFREGIRATORS

Queen Frige 7 C. F. T.
Snow Frige 5 C. F. T.
Mini Frige 3.5 C. F. T.

Readily Available

HIRE PURCHASE
Will also be arranged

SUBODH AGENCIES
6 A. C. BUILDINGS,
(Phone: 449)
TRUNK ROAD - NELLORE.

WANTED

Qualified Accountant with minimum 10 years experience. Apply with testimonials & minimum salary acceptable to work at Madras.

Advt. Box No. 171
ZAMIN RYOT – NELLORE.

కోవూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. A. No 422 of 1968.
K. O S. No. 221 of 1958.

శ్రీ వుదయగిరీశ్వర వేణుగోపాల లక్ష్మీ నరసింహస్వామి దేవస్థానం - గండవరం, Represented by its Executive Officer —పిటీషనరు.

(1) నల్లా కొండయ్య
(2) శనగల కమలమ్మ } —రెస్పాండెంట్లు

పిటీషనరు మీ పైన పెట్టిన చెక్కు పిటిషన్ మీద మీకు నోటీసు నిమిత్తం 4-3-69 తేదీకి వాయిదా వేసినారు. ఆ దినం పగలు 11 గంటలకు మీరు పై కోర్టుకు హాజరై మీ ఆక్షేపణలు తెలుపుకోవలెను. లేదో మీ పరోక్షమందు తీర్మానించబడును.

—యస్. యల్. వి. రమణారెడ్డి, పిటీషనరు అడ్వకేటు.

కోవూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

N. S. C. 203/66. E. P. 13/68.

పాపారెడ్డి వెంకటరమణారెడ్డి —వాది.
వల్లూరు సుబ్బయ్య —ప్రతివాది.

యాలం ప్రకటన:—

ఈ నెంబరున దావాలో క్రింది షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్థిని 24-3-69 తేదిన పగలు 11 గంటలకు పై కోర్టువారి ఎదుట వేలం వేసెదరు. పాటదార్లు పాట పెట్టుకునేది.

షెడ్యూలు:—

నెల్లూరు డి॥ రి॥ యిలాకా, కోవూరు సబ్ రిజిష్ట్రారులో చేరిన, కోవూరు తా॥ యినమడుగు మజరా, బుచ్చిపాళెం గ్రామములో ప్రతివాదికి హక్కు అనుభవంగల షుమారు 6 అంకణముల పూరియిల్లు, 14 అంకణముల ఖాళీస్థలంకు హద్దులు:— [తూ] వల్లూరు చెంచయ్య యిల్లు [ద] కోలాటి వెంకటసుబ్బమ్మ యిల్లు [ప] నలబోలు క్రిష్టయ్య యిల్లు [ఉ] యెడబోయిన నాగభూషణం యిల్లు. యీ హద్దులలోని 6 అంకణముల పూరియిల్లు, 14 అంకణముల ఖాళీస్థలము.

వాదిక్రయము రూ. 200/- లు.
అమీనాక్రయం రూ. 1000/- లు.

—W. సుబ్రహ్మణ్యం-వాదివకీలు.

దరిశి డి॥ ము॥ మే॥ కోర్టులో

S. C. 303 of 67. E. P. 63 of 68.

గల్లి పెదచంచయ్య ... —వాది.
సారెడ్డి రామకోటమ్మ వగైరా—ప్రతివాద్లు.

ఈ నెంబరున ప్రతివాద్లు స్వాధీనంలో వుండే సారెడ్డి కొష్టెడ్డి తాలూకు యిందు క్రింద వివరించిన స్థిరాస్థిని 17-3-1969 తేదిన యాలము వేయబడును.

(1) నెల్లూరు రి. డి. యిలాకా, దరిశి తాలూకా, పెదుంబొట్లపాళెం గ్రామములో నె. 74 రు పట్టా సర్వే నె. 50/2 రు శిస్తు రు. 1-03 పైసలు, య 7-50 సెంట్లు లేక (3. 03 హెక్టార్లు) మెట్టకు హద్దులు:— [తూ] సారెడ్డి చినకోటయ్య భూమి [ద] పొట్టిపాడుపొలిమేర [ప] గుమ్మడి మునలయ్య భూమి [వు] కురంగి చిన్నన్న భూమి క్రయము రూ. 1500/- లు.

—గొంట్లా సత్యనారాయణగుప్త, వాది అడ్వకేటు.

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

E.P. 160 of 68. O.S. 315 of 65.

కేసరి గురుమూర్తిశాస్త్రి —వాది.
పులి దంగయ్య —ప్రతివాది.

వేలంనోటీసు:- ఈ నెంబరు డిక్రీ బట్టి ఈ క్రింది స్థిరాస్థిని పై కోర్టువారి యెదుట 17-3-69 తేదిన యాలము జరుగును.

షెడ్యూలు:- నెల్లూరు టౌను రంగనాయకులపేట, గొల్లవీధి తూర్పు రోడ్డు డోర్ నెం. 225 రు, ఖాళీస్థలము షుమారు 8¾ అంకణములు.

—పి. ఆదినారాయణమూర్తి, వాది ప్లీడరు.

వాకాడు కర్షక సదస్సు

(4 వ పేజి తరువాయి)

స్సులో అయినా ఇలాంటి మార్పు తీసుక రావాలని కార్యదర్శి శ్రీ రమణారెడ్డిగారిని కోరుతున్నాము.

* * *

అభ్యుదయ రైతుసంఘం వున్నంతలో సత్కృషినే చేస్తున్నది. ఇది జిల్లావ్యాప్తం కావలసిన అవసరము ఎంతైనావుంది. ఇప్పుడు ఒక్క కార్యదర్శిగారే పట్టుకొని వూగులాడవలసివస్తున్నది. ఒక్క వ్యక్తి ఎంత చేయగలుగుతాడు? సభ్యత్వం ఎక్కువకావాలె. కనీసం తాలూకాకు వందమంది సభ్యులవంతున; 1500 సభ్యత్వమైనా వుండాలె. మెట్టతాలూకాల వారుకూడా ఇందులో సభ్యులుగా చేరాలె. సదస్సులు మెట్టతాలూకాలలో కూడా జరగాలె. వారి సమస్యలనుకూడా అభ్యుదయ రైతుసంఘం చేపట్టాలె. రైతుసంఘం ఎప్పుడు నిజంగా రైతు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తుందో అప్పుడు రైతాంగానికి అది విలువైన సేవచేయగలుగుతుంది. రైతుల అండ కలిగిన రైతుసంఘంవుంటే; కేవలం మంత్రులో, నాయకులో వచ్చినపుడు కనపడే రైతుసంఘాలవలె కాకుండా, సజీవమైన రైతుసంఘంవుంటే, రైతుసమస్యలు, రైతు అవసరాలు సులభంగాతీరే అవకాశముంటుంది. రైతుసంఘం బలమైనదైతే ప్రభుత్వం దాని సలహా వినకతప్పదు; దానితో సంప్రతించకతప్పదు. రైతుకు సంబంధించిన ప్రతివిషయమూ దానిద్వారా చేయకతప్పదు. అందువల్ల కాకాణి రమణారెడ్డిగారు వచ్చి అడిగి చేర్చాలనో, మరెవరైనా బ్రతిమలాడాలనో కాకుండా, రైతుసంఘ అవసరాన్ని గుర్తించే ప్రతి రైతు తనకుతానుగా సభ్యుడుగా చేరడం బాగుంటుందని సలహాయిస్తున్నాము. ఇది ఒకవ్యక్తో, లేక కొందరివ్యక్తుల స్వంత విషయంకాదు; రైతు వర్గానికంతా సంబంధించినది. సంఘంలోని ప్రతివర్గమూ, వర్గబలంతో అసాధ్యమైన పనులుకూడా సాధించుకోగలుగుతున్నవి. ఐనాకాలో అధికసంఖ్యాకమైన రైతులుమాత్రం అనైక్యతతో, చప్పుదనంతో, అప్రయోజకులుగా వుంటున్నారు; ప్రభుత్వ దయాదాక్షిణ్యాల మీదనో, రాజకీయ వాదుల దయాదాక్షిణ్యాలమీదనో ఆధారపడవలసివస్తున్నది. రైతాంగానికి ఈ దౌర్భాగ్య స్థితి పోవాలని, న్యాయమైన తమమాట శిలాశాసనంగా చెలామణిఅయ్యే పరిస్థితిని తెచ్చుకోవాలని మా ఆకాంక్ష.

అభ్యుదయ రైతుసంఘం ఏ ఒక రాజకీయ పార్టీకి అనుబంధమైందికాదు. ఏఒక వర్గానికి సంబంధించినదికాదు. పార్టీ-వర్గ రహితములయిన స్వభావంకలిగినది అభ్యుదయ రైతుసంఘం. అది పార్టీరహితము, వర్గరహితములయి సర్వప్రియంకావాలనేది దాని అభిలాష. రైతాంగానికి విలువైన సేవచేసి, తనవునికిని సార్థకం చేసుకోవాలనేది దాని ఆశయం. అందువల్ల ప్రతి ఒక్కరూ దీని నిర్మాణంతో, దీని కార్యకలాపాలతో భాగస్వాములు కావాలె. అభ్యుదయ రైతుసంఘంపట్ల శ్రీ పూడి వీరరామయ్య (గూడూరు) ఎంతో వుత్సాహాన్ని కనుపరచారు. దానివక్షంగా ఒక బులిటిన్ కూడా వెలువరచాలనికూడా ఆయన వెలిబుచ్చారు. తానూ ఒక కార్యకర్తను కాగలనని చెప్పారు. ఈ విధంగా ముందుకు వచ్చే రైతుప్రముఖులు దీక్షకావాలె. కేవలం పెద్దరైతులేకాదు; మధ్యతరగతి, చిన్న రైతులు ఇందులో ప్రధాన భూమిక వహించాలె. ప్రతి రైతూ ఈ అభ్యుదయ రైతుసంఘాన్ని తమదిగా భావించాలె; తమ శ్రేయంకోసం, తమ వక్షంగా పనిచేయడంకోసం, పోరాడడంకోసం ఏర్పడినదిగా భావించాలె; దాన్ని శక్తిసంపన్నం చేయాలె; దానిమాటకు బలాన్ని, విలువను చేకూర్చాలె; దానివల్ల లాభంపొందాలె. జిల్లాలోని యువ అభ్యుదయ రైతాంగం ముందుకురావాలని, మెట్టతాలూకాలలోగ వారుకూడా ఇందులో భాగస్వాములు కావాలని అభ్యుదయ రైతుసంఘం కార్యవర్గపక్షంగా రైతు పక్షపాతియైన ఈ విలేకరి విజ్ఞప్తిచేస్తున్నారు.

* * *

సదస్సుకు నెల్లూరు వగైరా చోట్లనుండి కూడా పెక్కుమంది రైతులు విచ్చేశారు. అంతదూరంలో జరిగిన సదస్సుకు అంతమంది రావడం, రైతాంగంలో కలిగిన నవ్యజాగృతికి తార్కాణమనిపించింది. ఆహూతులందరూ విద్యానగర్ వద్దవున్న పొలక్షేత్రానికి మరలింపబడ్డారు. క్షేత్రం వద్ద శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డిగారు స్వాగతం చెప్పారు. క్షేత్రంలోని నందనోద్యాన విశ్రాంతిగృహంలో ఆహూతులకు కాఫీఫలహారాలు అందివ్వబడినాయి. సదస్సుకు వచ్చిన రైతుప్రతినిధులందరూ ఎవరంతట వారు ఆ క్షేత్రాన్ని కలయతిరిగిచూడారు.

65 ఎకరాల విస్తీర్ణంగల క్షేత్రం ఇది. కఠినశిలలను (బొంతరాయి) కరిగించి, బంగారువంటి క్షేత్రంగా రూపొందించారు శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డి. అనితర సాధ్యమైన కృషి ఇది. ఒకవైపు వివిధరకాల ఫలవృక్షాలున్నాయి. ఇంకోవైపు చెరకు, మిరప, తదితర వాణిజ్యపైర్లూ వున్నాయి. ఒకమూల విత్తనవునర్జ (హైబ్రిడ్) సాగుచేయబడివుంది. ఇంకోమూల చేరుశనగ, మరేవేవో పైర్లూ వున్నాయి. పైర్లవుష్టి ఒక ఆకర్షణైతే, నవీనంగా తీర్చబడిన ఆక్షేత్ర సౌందర్యం మరో ఆకర్షణ.

ఫలహారాలనంతరం రైతుబృందం శ్రీమేశ్వర క్షేత్రానికి కాలినడకన బయలుదేరింది. రైతులు, వ్యవసాయ శాఖాధికారులు బారుగా కదలిపోతుంటే నేత్రపర్వంగావుండింది ఆదృశ్యం. బాలకృష్ణారెడ్డిగారు ధోవతి ఎత్తి బిగించి, తలపాగచుట్టి అన్నీ వివరిస్తూముందునడచారు. శ్రీమేశ్వరక్షేత్రంలో లేని అధిక దిగుబడినిచ్చే వరిపైరులేదు. ఐ. ఆర్. 8, ఐ. ఆర్. 8-68, ఐ. ఆర్. 5, పద్మ, హంస, శ్రీమేశ్వరసాంబ (4231), పద్మ, హైబ్రిడ్ జొన్న; ఇక పసుపు, కంద, అలసంద వగైరా వగైరాలన్నీ వున్నాయి. ఏ పైరు వద్ద ఆబోర్డు తగిలించారు; ఒకరు చెప్పవలసిన అవసరంలేకుండా, ఎప్పుడు నారు పోసింది, ఎప్పుడు నాటబడింది, ఎంత విస్తీర్ణమైంది మున్నగువివరాలన్నీ వ్రాశారు. ఒక్కటి మరచిపోయినట్లున్నారు. ఎప్పుడెప్పుడు ఏఏ ఎరువులు ఎంతెంత వేసింది వుదహరించలేదు. పైర్లుచూస్తూ దర్శులు అడుగుతుంటూ, విషయాలు తెలుసుకుంటూ ఆ వందఎకరాల క్షేత్రాన్ని కలయదిరుగుతుంటే, ఠగ్గున ముందుకుండిన ఆ ఎండ రైతులకు వెన్నెలగావుచ్చిందా అనిపించింది. వడదెబ్బ లేకుండా క్షేత్ర దర్శనంలో ఒక అంచ ముగిసినతర్వాత పుచ్చదబ్బలు నరఫరా చేశారు శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డి. మళ్ళీ కాలినడకనే ప్రతినిధులు సదస్సు ఏరాట్ల చేయబడిన కాలేజి కాన్వొకేషన్ హాలుకు చేరారు.

ఈ క్షేత్రంలో ఈ హైఈల్డింగ్ రకాలన్నీ మంచి వర్షాకాలంలో వేయబడినాయి; అంటే అక్టోబరు, నవంబరు మాసాలలో. అదను నుబట్టి ఆ పైర్లు చాల బాగున్నాయనవలసి వుంటుంది. అన్నిటికంటే ఐ. ఆర్. 5 'బెస్టు'. అయితే వెన్ను పైరుకుతగినట్లు లేదా అనిపించిందినాకు. ఐ. ఆర్. 8 అంతఫలితం వస్తుందో రాదోమరి! హంస వండిపోయివున్నింది, కాని తెగులతో వివర్ణమైపోయి వుండినది. పద్మ నాణ్యమైనది. బహుశా ఎడగారుకైతే తెగుళ్ళకు ఇంతగా గురికాదేమో! శ్రీమేశ్వర సాంబా అనేది గత పేసవిలో గాలిదెబ్బతిని తరకపోయికూడా ఎకరాకు మూడువుట్లు కాటోలు అయింది. ఈ వర్షాకాలపుదును దీనికి నరిపడినట్లులేదు; తెగుళ్ళకు గురియై వుండినది; అయినా రెండువుట్లకు తక్కువ కాదేమో! ఐ. ఆర్. 8 నరాసరిన 8 వుట్లకు తక్కువకాకపోవచ్చు. జాయింటు డైరెక్టరు ఆదేం చెప్పినట్లు ఇది వాస్తవంగా ప్రదర్శన క్షేత్రమే! ఆధునిక వ్యవసాయ శిక్షానువులకు అనుభవ విజ్ఞానకేంద్రమనికూడా చెప్పవచ్చు.

చెప్పడానికి మరచాను. శ్రీమేశ్వర క్షేత్రంలోగి వరివెన్నులతో తయారుచేయబడిన మాలను జాయింటు డైరెక్టరుకు వేశారు శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డి. గోరాగారి కూరగాయల మాలవలె అదర్శంగా వుంటినది ఈ బంగారువన్నెల వరివెన్నుల మాల!

* * *

కార్యదర్శి శ్రీ కాకాణి రమణారెడ్డి అధ్యక్షత వహించవలసిందిగా శ్రీ రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారిని; అతిథులు కావలసిందిగా జాయింట్ డైరెక్టరు శ్రీ ఆదేని, శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి ప్రభృతులను ఆహ్వానించారు. అందరికీ పూలమాలలు వేశారు. అవి బాలకృష్ణారెడ్డిగారి మాలలుగా లేవు, రమణారెడ్డిగారివేమో —సైజు బానెడు!

శ్రీ ఆదేం విదేశాలు తిరిగివచ్చిన వ్యవసాయశాఖ వున్నతాధికారి; ఆ దేశాంలో వ్యవసాయాన్నిగూర్చి చెప్తారనుకున్నాను. ఆయన ఆనాడు వుపన్యసించవలసింది అధిక దిగుబడినిచ్చే వరిరకాలనుగూర్చి. కాని విదేశాల వ్యవసాయాన్నిగూర్చి అసలు మాట్లాడలేదు, హై ఈల్డింగ్ వెరైటీలనుగూర్చి ఆయన ప్రసంగం నాకు సంతృప్తి కల్గించలేదు. కూతల ఆడంబరమే కాని కువ్వలో గింజలు లేవన్నట్లు, ఆయన వుపన్యాసం గంభీరంగా వుండింది కాని, తగినంత విషయం లేదేమోననిపించింది. ఆదేనిగారు శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డిగారి క్షేత్రాలను మిక్కిలిగా ప్రశంసించారు; ఇవి ఏ విదేశీ క్షేత్రానికి తీసిపోవని ఉద్ఘాటించారు. ఇవి మామూలు వ్యవసాయక్షేత్రాలు కావని, వీటిని ప్రదర్శనక్షేత్రాలని పిలవడం సముచితంగా వుంటుందని చెప్పారు. అధిక దిగుబడినిచ్చేరకాలు దిగుమతైన తర్వాత వ్యవసాయరంగంలో వచ్చిన దైతన్యాన్ని 'గ్రీన్ రివల్యూషన్' గా అభివర్ణించారు.

హై ఈల్డింగ్ వెరైటీలలో ప్రతిరకంలో ఏదో ఒక ప్రత్యేకగుణం వున్నదని, కాని ఇవి రైతులు వేసేముందు ప్రదర్శన క్షేత్రాలలో ప్రయోగం జరగాలని, వాటి మంచిచెడ్డలనుగూర్చి వాకాడు క్షేత్రం వంటివి నిరూపించి చెప్పాలని; seeing is believing అంటారు కాబట్టి, ప్రత్యక్షంగా చూచినవ్వాడు నమ్మినట్లు విన్నవ్వాడు చదివినవ్వాడు నమ్మరని, అందువల్ల వ్యవసాయ విస్తరణలో ప్రదర్శన విభాగం అత్యంతముఖ్యమని శ్రీ ఆదేని వెలిబుచ్చారు. ఐనాకా పెరిగిపోతున్న మన దేశాన్ని రక్షించగలిగేది కొన్ని తరాలవరకు ఈ అధికదిగుబడినిచ్చే రకాలేనన్నారు. ఈ రకాల పెంపకంలో ఏఏ ఎరువులు, ఏఏ తెగుళ్ళమందులు ఎంత మోతాదులో వాడాల్నో అంతే వాడాలని;

మొలగొలుకు ఎకరాకు $2\frac{1}{2}$ పుట్లు!

అతివృష్టి — అనావృష్టివల్ల ఈ సంవత్సరం మొలగొలుకు కొందరిని పరమానందభరితులను చేసింది; మరి కొందరిని హతాశులను గావించింది! ఎకరాకు పదితూములు పండిన రైతులూవున్నారు; ఎకరాకు 2 పుట్ల 10 తూములు పొందిన రైతులూ వున్నారు. ప్రకృతి కొందరిని అభిమానించింది; కొందరిని నిరాదరించింది!

కోవూరుతాలూకాలో సాధారణంగా తక్కువ పంట. నెల్లూరు తాలూకాలోని సముద్రతీర గ్రామాలలో విరివిగా పండినట్లుంది. ఇందుకూరుపేటలో శ్రీ గునుపాటి రామచంద్రారెడ్డికి కొంతపాలెం ఎకరాకు $2\frac{1}{2}$ పుట్ల దామాషా అయిందట. ఏక్కి 2 పుట్లకు తగ్గలేదు. 2 పుట్లకు తక్కువ పండిందని చెప్పుకోవడం అవమానమనిపిస్తుంది అన్నాడు శ్రీ బొన్నబోగడ్డ నరసింగరావు ఆ గ్రామంలో అందరికీ అట్లనే పండినట్లుంది. ఈదూరులో కావలిరెడ్డి యానాదిరెడ్డి అనే రైతుకు 2 పుట్ల 8 తూముల దామాషా అయినదట. కొత్తపాలెం, పోట్లపూడి వగైరా చోట్లకూడా అనూహితమైన దిగుబడులు. ఇంతమంచి ఫలితంపొందిన ఆ కిసానులకు జై కొడుదాం!

అలా కావడ్డాడు వేసిన ఎరువులు నష్టం కావడమేకాకుండా, పైరుకూడా దెబ్బతింటుందని, వీటిని తెలిసికోడానికికూడా ఇలాంటి ప్రదర్శన క్షేత్రాలు అవసరమని శ్రీ ఆదేని అన్నారు. హైఈల్డింగు రకాలు వ్యాప్తికావాలంటే, ధరల ఆకర్షణ వుండాలంటూ; రైతుకు కావలసింది బస్తాలసంఖ్య కాదు, డబ్బు అన్నారు. హంస, పద్మ, జయ రకాలు వర్షాయని, అవి ఎట్లా వుంటాయో చూడవలసివున్నదని అన్నారు. చిన్న రైతుకు సహాయకారిగా ఆదర్శవంతమైన రూరల్ బ్యాంకులు నెలకొల్పకోవాలని సలహాయిచ్చారు. అటంటి (గోదావరిజిల్లా)లో ఒకటి, తెలంగాణాలో మరొకటి అటువంటి ఆదర్శమైన రూరల్ బ్యాంకులు వున్నాయన్నారు.

అభ్యుదయ రైతుసంఘం కృషిని శ్లాఘిస్తూ, ఇది ఇప్పటికే గుర్తింపు పొర్చిందని, దీనికి వుజ్వల భవిష్యత్తు వున్నదని వుద్ఘాటించారు. దీనిని బలపరచుకొని, ఒకవర్గంగా రైతులు తమకోర్కెలు నెరవేర్చుకోవచ్చునని చెప్పారు. ఇతర దేశాలలో ఇలాంటి సంఘాలు ఏ విధంగా పని చేస్తున్నాయో తెలిసికొని, అందులో ఏవేని అనుకరించదగ్గవి వీలవుతుంటో ప్రయత్నించడం మంచిదనికూడా శ్రీ ఆదేని చెప్పారు.

నేనూ— నా వ్యవసాయం

"నేను— నా వ్యవసాయం" అని తన జీవితంతో పెనవేసుకున్న తన సంస్థల చరిత్రను వ్రాసిన శ్రీ నేదురుమల్లి బాలకృష్ణారెడ్డి, "నేనూ— నా వ్యవసాయం" అనే వ్యాసంద్వారా తన వ్యవసాయ కృషిని వివరించారు.

అదృష్టమే ప్రధానం

నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డిగారిది ఏము వ్యంగమైనా, మంచి వ్యంగ్యపాకంలో నడిచింది. బాలకృష్ణారెడ్డిగారికంటే ధనంలో, కృషిలో, సోమతలో అధికులైన అల్లారెడ్డి శ్యామసుందరరెడ్డిలాంటి వాళ్ళు వున్నారని; అయినా వాళ్ళకు బాలకృష్ణారెడ్డిగారికి వచ్చినంత పంపదంలేదంటే బాలకృష్ణారెడ్డిలో ఎక్కడో దాగివున్న

—తరువాయి 11 వ పేజీలో

చిత్ర జగత్

*** మా మద్రాసు సినీవిలేఖరి ***

★ 'కన్నుల పండుగ'లో అనిశెట్టి దర్శకత్వం కన్నుల పండుగ కాబోతుంది!
★ నాలుగు భాషలలోకి అనువాద మవుతున్న తెలుగు చిత్రాలు
★ 'మగడంటే మజావున్నా...' చిత్రీకరణంతో పూర్తి అయిన 'మహాబలుడు'
★ నెల్లూరులో అక్కినేని అభిమానసంఘం

దర్శకుడుగా రచయిత

బాలమంది రచయితలుకావాలని వువ్విళ్ళూరుతున్నారు ఈ రోజుల్లో. రచయితలై నాలుగు పత్రికలలోపదికథలువ్రాయగానే, ఆ ఇష్టాన్ని సినిమాలపైకి మళ్ళిస్తున్నారు. సాహిత్యంలో కథ, నవల, నాటకంవలె, సినిమారచన అనేది ఒక క్రొత్త ప్రక్రియ. దానిలో సాధనచేస్తేగానీ, రాణించడం కష్టం. కథకుడు, నవలారచయిత అయిన వ్యక్తి, ఈ సినిమా రచనా ప్రక్రియను సులువుగా అవగాహనచేసుకుని, రాణించవచ్చు- అవకాశంవస్తే!

సినిమా రచయితలు అయినతర్వాత దర్శకులుకావాలని కోరుకుంటారు! కేవలం రచయితగా మనుగడసాగించడం కష్టమై, డైరెక్టరా అనరా తీసుకోవాలనుకుంటారు. ఏమైనా మన సినిమా రచయితలలో కొందరు డైరెక్టర్లు కావడం హర్షించదగ్గ విషయం. వ్యక్యగాత్మ, ఆత్రేయ, పాలగుమ్మి పద్మరాజు... ఇప్పుడు అనిశెట్టి సుబ్బారావుగారు దర్శకులైనారు. అభ్యుదయ కవిగా, నాటక రచయితగా, ఎంతో పేరుగడించిన అనిశెట్టి డైరెక్టర్ కావడం హర్షనీయం.

"కన్నుల పండుగ" చిత్రంలో అనిశెట్టి దర్శకత్వం కన్నులపండుగ చేస్తుందని ఆశించవచ్చు. కె. ఆర్. విజయ, శోభన్‌బాబు, గుమ్మడి, ప్రభాకరరెడ్డి, చలం, గీతాంజలి, శ్రీరంజని, ఉదయలక్ష్మి, నిర్మల మొదలైనవారితో వి. ఎస్. రంగా విజన్ ప్రొడక్షన్స్ పేరిట నిర్మిస్తున్నారీ చిత్రాన్ని.

> వాకాడులో ఎన్. టి. ఆర్.
>
> **"పద్మశ్రీ"సన్మానానికి పద్మశ్రీ అధ్యక్షత్వం!**
>
> "పద్మశ్రీ" పొందిన శ్రీ నేదురుమల్లి బాలకృష్ణారెడ్డి గారిని 1-3-69 తేది సా. 6 గంటలకు వాకాడులో వారి సంస్థల అధ్యాపక విద్యార్థి బృందం సన్మానిస్తున్నది. ఆ సభకు 'పద్మశ్రీ' ఎన్. టి. రామారావు అధ్యక్షత వహిస్తున్నారు.

మీనాక్షి (కె. ఆర్. విజయ) గౌరవ కుటుంబంలో పుట్టిపెరిగింది, విధి వక్రించింది. కుటుంబ పరిస్థితి తారుమారైంది. సంసారం చితికిపోయింది. దురదృష్ట వశాత్తు మీనాక్షి అంధురాలవుతుంది. పిన తండ్రి (అల్లు రామలింగయ్య)ఇల్లుచేరింది. అక్కడ పినతల్లి (సూర్యకాంతం) చేతుల్లో కష్టాలుతిని బ్రతుకుతుంది. ఒక సందర్భంలో పోలీసు ఇన్‌స్పెక్టరు రవి (శోభన్ బాబు) ఆదరాభిమానాలు లభించాయి... అది ప్రేమగామారింది. గుడ్డిపిల్లను ప్రేమించడం సాధ్యమా?... ఆమె జీవితం ఎలా మారుతుంది?

కరుణ రసాత్మక కావ్యంగా 'కన్నుల పండుగ' ను అనిశెట్టి తీర్చిదిద్దారు. 14 రీళ్ళు పూర్తియిన ఈ చిత్రం, త్వరలో విడుదల కానున్నది.

యువతకు, దర్శకుడు మల్లికార్జునరావు సలహా

ఇటీవల గుంటూరు హిందూ కాలేజీలో జరిగిన అంతర్ కళాశాలల నాటక పోటీల సందర్భంలో విర్నాపైన 'కళానదన్సు'లో చిత్ర దర్శకుడు శ్రీ మల్లికార్జునరావు యువ జనతకు చక్కని సలహాలిచ్చారు.

'ఈనాటి యువకులకు నాటకాలపై అనక్తి ఎక్కువ. నాటకాలు వినోదానికే గాక, విజ్ఞానానికి పరమపదసోపానాలు... దేశసౌభాగ్యానికి ఎన్నో సత్ఫలితాలను నాటకంద్వారా సాధించవచ్చు. మన సమస్యలకు పరిష్కారాన్ని సూచిస్తూ, కొత్తరచనలు చేయవచ్చు.

నేడు సినిమా వ్యాపార సాధనంఅయి, కళాకారుల స్వాతంత్ర్యం తగ్గిపోతున్నది. కళాత్మకచిత్రాలు నిర్మించేవారికి ప్రోత్సాహం లభించడంలేదు, సినిమాల్లో ప్రవేశించ దలచేవారు, మొదట నాటకరంగంలో తమ ప్రజ్ఞ నిరూపించుకోవాలి. సినిమాలను అనుసరించకూడదు. స్వప్రతిభా వ్యుత్పత్తులు చూపేవారిని, మేముగావచ్చి సినిమారంగంలోకి ఆహ్వానిస్తాం.

అనువాద చిత్రాలు

ఏటా తమిళంలోనుండి అనేక చిత్రాలు తెలుగులోకి అనువాదం అవుతున్నాయి. స్వంతచిత్రాలు తీయలేని చిన్ననిర్మాతలు, కొత్త నిర్మాతలు మొదట 'డబ్బింగ్' తీస్తారు. అయితే ఎన్ని తమిళ చిత్రాలు తెలుగులో వస్తున్నాయో, అన్ని తెలుగు చిత్రాలు తమిళంలోకి వెడుతున్నాయా అని కొందరి అనుమానం. ఈఏడాదిలో చాలా జానపద, పౌరాణికచిత్రాలు తమిళంలోకి డబ్ చేయబడుతున్నాయి. ఈ నెలలోనే పి. ఎస్. ఆర్. 'పేదరాశి పెద్దమ్మ' తమిళంలోకి వచ్చింది. మరొక మూడుచిత్రాలు సిద్ధంగావున్నాయి. మూడూ శ్రీ కామేశ్వరరావుగారి చిత్రాలు. తారకరామావారి శ్రీ కృష్ణావతారం, లక్ష్మీ హనుమాన్‌గా 'శ్రీరాంజనేయ', అనంతలక్ష్మివారి 'కాంభోజరాజు కథ' ఈ మూడుచిత్రాలు విడుదలకు సిద్ధంగావున్నాయి.

మన జానపద, చారిత్రక, పౌరాణిక చిత్రాలు, ఇటు తమిళంలోకి, కన్నడంలోకి, మహారాష్ట్రలోకి, బెంగాల్ లోకి అనువాదాలవుతున్నాయి.

మహాబలుడు చిత్రంలో రంగులపాట

"మగడంటే మజావున్నా..." అనే తొలి వర్ణరంగుల పాట ఆరుద్ర వ్రాసింది. సుశీల పాడగా, కుమారి లక్ష్మి, రాజబాబుపై చిత్రీకరిస్తున్నారు. ఈ పాట చిత్రీకరణతో 'మహాబలుడు' పూర్తి అయింది. కృష్ణ, రామకృష్ణలపై అనేక ట్రిక్కులు చేశారు.

భలేరంగడు

విజయభట్‌వారు అక్కినేని నాగేశ్వరరావుతో తీస్తున్న భలేరంగడు భలే మరుకుగా సాగుతోంది. జనవరి చివరి పది రోజులు షూటింగు జరిగింది. మళ్ళీ ఫిబ్రవరి 12 నుండి 23 వరకు జరిగింది. కొసరాజు, ఆరుద్ర, రామకృష్ణశాస్త్రి తలాఒక పాట వ్రాశారు.

నాగేశ్వరరావు, గుమ్మడి, నాగభూషణం, పద్మనాభం, కె. వి. చలం, సౌందర్య. విజయలలిత, వాణిశ్రీ నటవర్గం.

నెల్లూరులో అక్కినేని అభిమాన సంఘం

నెల్లూరులో శ్రీ అక్కినేని నాగేశ్వరరావుగారి అభిమానసంఘం ఫిబ్రవరి 16 న ప్రారంభింపబడింది. నాటిసభకు శాసనసభ్యుడు శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించారు. అభిమాన సంఘాధ్యక్షుడు శ్రీ డి. రాజశేఖరరావు ప్రసంగించారు. శ్రీ ఎల్. వి. కృష్ణారెడ్డి, పి. గోపాలరావు, నలీంబేగ్, జి. రామయ్య, ప్రసంగించారు. టీపార్టీ అనంతరం, నాగమణి, వన్నిరుపార్టీ వారి సంగీత కచ్చేరి జరిగింది.

——

★ ప్రశ్నోత్తరావళి ★

ఖాదర్ హుస్సేన్ — కావలి

ప్ర: పూల్ ఔర్ పత్తర్ కు నిండుమనసులు, దస్‌లాల్ కు- నడమంత్రపుసిరి- అనువాదాలు. మన నిర్మాతలు అవి అనువాదాలు కాదని బుకాయించారు!

జ: నిజమే, అవి అనువాదాలే. ఆ కథల్ని తీసుకుని, అనుకరించారు.

ఎం. డి. సందానిబాషా — కావలి

ప్ర: ఎవరి అభిమానుల్ని వారు పొగడుకోవడం, ప్రోత్సహించుకోవడం, శుభాకాంక్షలందచేసుకోవడంలో తప్పేముందంటారా?

జ: లేదుగానీ, వాళ్ళపక్కనే మరొకరిపై దురభిమానాలు, ద్వేషాలు పెంచుకోరాదు. ఒకరికి శుభాకాంక్షలిస్తూ మరొకరికి శాపాలు యివ్వరాదు. అభ్యాలు, ఆశయాలు మొదట్లో బాగానే వుంటాయి. క్రమంగా వెర్రితలలు వేస్తాయి. అదే నాబాధ.

ఒ. కె. కె. చెంచయ్య — నెల్లూరు

ప్ర: ఒక తమిళచిత్రాన్ని తెలుగులో డబ్ చేయాలంటే ఎంత అవుతుంది?

జ: ఒక లక్ష.. ఆపైన విడుదల కేంద్రాల సంఖ్యనుబట్టి కాపీల ఖర్చు, పబ్లిసిటీ.

కె. వి. ఎస్. ఆర్. నాయుడు — ఆర్. పాళెం

ప్ర: అక్కినేని, నందమూరిగార్ల అభిమాన సంఘాలపై మీ అభిప్రాయం?

జ: చర్విత చర్వణం. రెండువారాలక్రితం వ్రాశాను.

> ప్రశ్నలు పంపవలసిన చిరునామా
> ★
> Zamin Ryot - Cinema Correspondent,
> 12 B-Subba Reddy St.,
> MADRAS-33.

యం. గిరిధర్ — ఒంగోలు

ప్ర: పెళ్ళి తప్పిపోయిన కుర్రవాడు, దొంగదాటుగా గోడలుదూకి పెళ్ళికుమార్తెను అనుభవించడం. అదేనా 'వరకట్నం' పరిష్కార సమస్య?

జ: గట్టిగా అనకండి, అది త్యానికే ఏదైనా అవార్డురావచ్చు! అప్పుడు 'కుటుంబ నియంత్రణ' క్రింద 'లూప్' వాడినట్లువుంటే, నేషనల్ అవార్డు వచ్చినా రావచ్చు!

యం. భీమశంకరం — గూడూరు

ప్ర: ఎ. వి. ఎం. వారి 'ప్రేమ మనసులు' 'అన్బేవా' చిత్రమా? అది మద్రాసులో 60 వారాలు ప్రదర్శించబడ్డదా?

జ: కావచ్చు; మూడు థియేటర్లలో కలిపి!

సి. గురుసత్యనారాయణ — కావలి

ప్ర: సినిమాలో హీరో హీరోయిన్లు ఒక్కసారి కలుసుకుంటేనే ప్రేమించుకుంటారు; నిజ జీవితంలో ఎన్నిసార్లు కలిసినా సాధ్యంకాదు!

జ: కరెక్ట్. అది జీవితం, ఇది సినిమా!

ఎస్. సుధాకరరావు — కావలి

ప్ర: తెలంగాణా నుంది ఆంధ్రులను తరిమివేస్తుంటే మీలో ఎలా భావాలు కలిగాయి?

జ: ఆనాడు మద్రాసు వదలి హైదరాబాదు చేరుకోవడం బుద్ధితక్కువతనం అనిపించింది.

——

గుంటూరు ప్రి॥డి॥ము॥ కోర్టులో

O. S. No. 300 of 1966.

E. P. No. 300 of 1968.

మానుగర్ర రాజ్యలక్ష్మమ్మ —వాది-డిక్రీహోల్డరు.

యంవరాల వెంకటేశ్వరరావువగైరా —ప్రతివాదులు-జె. డెట్టర్సు.

వాదితరపున దాఖలుచేసిన షెడ్యూలు:

గుంటూరు డి॥ అమరావతి సబ్ డి॥లో చేరిన, కర్లపూడివారు శేమల్లెగ్రామంలోని ప్రతివాదులు తాలూకు ఈ డిక్రీబాకీక్రింద యేలము కావలసిన స్థిరాస్థి వివరము:- నె. 341 రు పట్టా దాఖలా డి॥ 370-A నెంబరు, యె 11-90 ట్లలో రు. 24-45 పైసలు శిస్తుగల యె 4-00 ట్లు భూమికి హద్దులు:- [తూ] వల్లూరు తిరుపతమ్మ భూమి [ద] యంవరాల రామయ్య భూమి [ప] మేకా అనసూయమ్మ భూమి [ఉ] లింగినేని అన్నపూర్ణమ్మ వగైరాలు. యీ హద్దులలోగా యున్న యె 4-00 సెంట్లు మెరకభూమి.

వాదికిమ్మతు రు. 4000/- లు.

అమీనాకిమ్మతు రు. 40,000/- లు.

షరా:- ఆ. సి. దాఖలా అన్యాక్రాంతం 21-7-59 తేదిన కర్లపూడి విశాల సహకార పరపతి సంఘంచేర రూ. 3000/-లకు వ్రాయించియిచ్చిన తాకట్టు బాకీ రూ. 4716-62 పైసలకు లోబడి వేలము వావలెను. వేలంవాయిదా 24-3-69 తేదీ.

—జాపూడి యజ్ఞనారాయణపంతులు వాది-డి. హో. అడ్వకేటు.

నెంబరు 997
వగైరా రకాల
చెరకు విత్తనము అమ్మబడును
*
— వివరాలకు —
అల్లూరు కోటారెడ్డి
మినగల్లు—నెల్లూరుజిల్లా.
పోష్ : బుచ్చిరెడ్డిపాలెం 25

ప్రకటన

నెల్లూరు టౌన్ II సర్వే నె. 587-588 (బాలాజినగర్)లను అయితా రామమూర్తి యింద్ల నివేశనములుగా Lay out చేయించి విక్రయించుటకుగా సిద్ధపడి వున్నారు. సదరు Lay out plan లో నా బాటాకు భూమిని గూడా కొంత ఆక్రమించగాచూపించి plan తయారుచేయించి వున్నారు. అందును గురించి నెల్లూరు డి. ము. కోర్టులో o. s. నెం. 18/69 ను కోర్టులో వ్యవహారం జరుగుచున్నది. కొనుగోలుదారులు వ్యవహారంచిక్కులకు బాధ్యులగుదురు. గనుక వ్యవహారం తీర్మానం అగువరకు యెవ్వరున్నూ కొనగూడదని తెలుపడమైనది.

తిక్కవరపు శివరామిరెడ్డి

కాకినాడ ప్రిన్సిపల్ సబార్డినేట్ జడ్జివారి కోర్టులో

Sc. 426 of 67. E. P. 99 of 68.

అనపర్తి రాములు —వాది-డి. హో.

గుత్తుల చినఅప్పారావు —ప్రతివాది-జె. డెట్టరు.

ఈ నెంబరు వాది డి. హో. గారి కోర్టుపై నెంబరు డిక్రీ వారంటు గ్రంథములో ఈ దిగువ షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్తిని ఇస్తిహారు షరతులకోల్బడిపై కోర్టువారి యెదుట 26-3-1969 తేదిన పగలు 10 గంటలకు బహిరంగముగా యేలం వేయబడును. ఏమైనా వివరములు కావలసిన యెడల వాది-డి. హో. గారి అడ్వకేటుగారు - కాకినాడఆఫీసులో తెల్సుకోవలెను.

ఆస్తి వివరము:-

తూర్పు గోదావరిజిల్లా, కాకినాడ తా॥ కాకినాడ రిజిస్ట్రారులో చేరిన, మాధవపట్నం గ్రామము కాలాకు:-

1-వ ప్రతి:- సర్వే నెం. 86/1, 2 రు పూరా యె 2-98 ట్లలో యె 0-50 ట్లలో అవిభక్తం 1/5 వంతు యె 0-10 ట్లు లేక (404.69 మీటర్లు) కు హద్దులు:- [తూ] బెజా శ్రీ సాహెబా వగైరాల భూమి [ద] మురుగు కాల్వ [ప] రైలుబండాలు [ఉ] అనపర్తి రామమూర్తిభూమి. సదరు హద్దుల మధ్యస్థమైన యె 0-10 ట్లు లేక 404.69 మీటర్లు భూమిన్నీ, అందలి నానావిధ వంవృక్షములు వగైరాలు సహా.

వాది ఖరీదు రూ. 300/- లు.

అమీనా ఖరీదు రూ. 150/- లు.

2-వ ప్రతి:- డిటో గ్రామం తా॥ సర్వే నె 38/2 రు నివేశనస్థలంకు హద్దులు:- [తూ] తోట విశ్వనాథంవగైరాలు యిల్లు, స్థలం 85 లింకులు లేక (17.10 మీ) [ద] తోట సింహాచలం ఇల్లు, 53 లింకులు లేక (10.66 మీ.) [ప] గుత్తుల సుబ్బారావు వగైరాల యిల్లు, 87 లింకులు లేక (17.50 మీ) [ఉ] వీధి, 49 లింకులు లేక (9.86 మీ.) సదరు హద్దుల మధ్యస్థమైన నివేశనస్థలం. అందలి నానావిధ వంవృక్షములు, మామూలు మార్గములు, యీతిమెంబు హక్కులు వగైరాలుసహా.

వాది ఖరీదు రూ. 100/- లు.

అమీనా ఖరీదు రూ. 200/- లు.

—పెలమకన్ని సుబ్రహ్మణ్యశర్మ, వాది-డి హో. అడ్వకేటు.

Panchayat Samithi Office,
Ulavapadu, Dated 21-2-69.
RC. A1-309/69.

TENDER NOTICE

FOR 1968-69.

★ ★ ★ ★

Sealed tenders are invited upto 11 a. m. on 10-3-1969 by the undersigned for appointment of Contrectors for supplying dietary articles to the School boys at Social Welfare Scheduled Caste Government Boys' Hostel, Pakala at the scales detailed in the schedule during the financial year 68-69. The sealed tenders will be opened on 10-3-69 at 3 p. m. by the undersigned in his Office. The tenderers may be present at the time of opening the tenders.

(2) Each tender should be accompanied by a Chalan for Rs. 100/- being the deposit credited to Ulavapad Panchayat Samithi Funds. Tender schedule can be issued on requisition without cost at any working day in the Office.

P. ABHISHEKAM,
Block Devolopment Officer.

హెచ్చరిక

★ ★ ★

ఇందుమూలముగా యావన్మందికి తెలియచేయడ మేమనగా:– నా భర్త షేక్‌ దస్తగిరిసాహెబ్‌ బుద్ధిస్వస్థతలేక ఒక సంవత్సరం నుండి దేశదిమ్మరిఅయి తిరుగుచు, ఇటీవల నా కుటుంబీకులచే పట్టుబడి యింటికి తేబడినాడు. దేశదిమ్మరిఅయి తిరుగు మధ్యకాలంలో కొందరు వ్యక్తులు బుద్ధిస్వస్థతలేనిదియదనుచూచి కొన్నిదానపత్రములు అన్యాక్రాంతములు చేయించుకొన్నది నిజమని నమ్ముచున్నాను. కాబట్టి నాభర్త యింతవరకు చేసిన పరాధీనములు, యికముందు ఏదైన పరాధీనములు కుటుంబ ఎరుకలేకుండ చేసిన చట్టరీత్యా చెల్లవని ఖండితముగా తెలుపడమైనది. యిదిగాక ఇప్పటివరకు చేసిన దానపత్రములు రద్దు చేయుటకు Civil or Criminal వ్యవహారములు కూడ త్వరలో తీసుకోబడునని హెచ్చరించడమైనది.

యిట్లు,
షేక్‌ జైనాబీబీ,
పాతపోస్టాఫీసురోడ్డు — నెల్లూరు.

ఆరోగ్య అనారోగ్య పరిస్థితులలో మహిళలు
ఆరోగ్య సౌభాగ్యములకు ఆధారపడునది
లోధ్ర
66 సంవత్సరముల పైగా ప్రసిద్ధినొందినది

కేసరి కుటీరం
(ప్రైవేట్) లిమిటెడ్
రాయపేట, మద్రాసు-14
ఏజెంట్లు:
సీతారామ జనరల్ స్టోర్సు (ఏజన్సీస్)
విజయవాడ - సికింద్రాబాదు - మధుర - బరహంపురం - బెంగుళూరు

వారం...వారం...

(3 వ పేజీ తరువాయి)

నిన్ను మన్నించింది. కాని, ఇక నీ రాజ్యం ప్రజలను ఎటు మళ్లిస్తుందో తెలియలేదు. అయోమయావస్థలో అలంపడిపోయినారు; ఆ సమయంలో తూర్పున 'కుట్ర' పన్నితిరి; చివరకు ఆ కుట్ర కేసు తీసివేసుకుని ఖైదీలందర్నీ విడిచిపెట్టిరి. ఆ కేసులోని ప్రథమ ముద్దాయి ఒక పెద్ద హీరో అయినాడు. ఆతడు స్వచ్ఛమైన జాతీయ నాయకుడని కూడా తేలిపోయింది. ఆలస్యంగానైనా ఆ శక్తి విడిపించడంలో మంచి పనే చేసినావు. మిగిలిన హీరోలున్నారు – భుట్టో, అజ్గర్‌ఖాన్‌, మరొక మాజీగవర్నర్‌ ఖాన్‌ ఆజమ్‌ ప్రభృతులు. వీరుగాక తూర్పున మౌలానా భాషాని వున్నాడు.

నీవు దిగిపోయింతర్వాత వీరేం చేయబోతారు? భుట్టో చైనా బాంధవ్యం జగద్విదితం. అజ్గర్‌ఖాన్‌ ఆవైపునలేడు. మాజీ గవర్నర్‌ అజ్గర్‌వైపున వుంటాడేమో! భాషాని నడిపేపక్షం చైనా అనుకూలమని అంటారు. మొత్తాన నీ రాజ్యంపలెనే నిన్నెదిరించే నాయకులు ముఖ్యంగా మూడు వైపులా ఏకదమ్‌ తిరిగివుండే ప్రక్రియనే సాధిస్తున్నారు! ఆ విధంగా నీ గద్దెను ఆక్రమించడానికి అర్హులవుతున్నారు!

ఉదా: భుట్టో అన్నది విన్నావా? భుట్టో: “అయూబ్‌ఖాన్‌ పోతే, అమెరికా–పాక్‌ సంబంధాలు సన్నగిల్లవు; మరింత గట్టి పడగలవు. చైనా – పాక్‌ సాన్నిహిత్యం వలన యిది సాధ్యమవుతుంది. ప్రజలకు నచ్చిరాని అయూబ్‌ పోవడం అమెరికన్నకూ మంచిదే. లేకుంటే, అమెరికా ఏం చేసినా పాక్‌ ప్రజలు అనుమానిస్తారు. నావంటి ప్రజాదరణగలవాడు అమెరికాతో పొత్తుకు పూనుకుంటే ప్రజలు సంతోషిస్తారు. సోవియట్‌ యూనియన్‌ యిచ్చే మిలిటరీసాయం మాకు వుంటూనే వుంటుంది. అట్టి సాయం ఎక్కువగా ఇండియాకు ఎక్కువగా అవుతూనే వుంటుందని కూడా గుర్తించతగవద్దు. చైనా–అమెరికా సంబంధాలు బాగుపడితే, చైనా–అమెరికాలు రెండూ పాకిస్థానుకు సాయుధ సాయాన్ని చేకూర్చగలవు. కాశ్మీర్‌కోసం పాశ్చాత్యుల సాయాన్ని అడగము. అది జాతీయ సమస్య. మా శక్తిమీదనే ఆధారపడి దానిని పరిష్కారం చేసుకుంటాం. ఆసియాలో అమెరికాశక్తి ప్రత్యక్షం కావలసిందే, దానిని కాదనము. కాని తనకు లొంగిన రాజ్యాలద్వారా, ఆశ్రయాల ద్వారాగాక ఇతరవిధాల అమెరికా తన శక్తిని ప్రదర్శించవలెను.”– ('వాషింగ్‌టన్‌ పోస్ట్‌' అనే అమెరికా దినపత్రికా ప్రతినిధికి జనాబ్‌ జుల్‌ఫికర్‌ అలీ భుట్టో ఫిబ్రవరి రెండవవారంలో తెల్పినవిషయం).

విన్నావా, అయూబ్‌, నీవున్నతిందిన(!) హీరో ఏమన్నాడో? దానిభావం గ్రహించినావా? నీవుపోయినా నీ పాలసీపోదు. అవిధంగా నీవు అమరుడవు; అమెరికాను అనాడు 'పాలించిన' జాన్సన్‌ ఒత్తిడి వలన నీవు భుట్టోను డిస్మిస్‌ చేశావని అతడారోపించాడు. అట్టి భుట్టోయే యిట్లు పల్కడం చిత్రంగాదా?

అనగా, తాత్పర్యం? నీ తర్వాతివారు నిన్నే అనుసరిస్తారు. కాని పాకిస్తాన్‌ వృద్ధికి రావలనంటే అది చాలదు.

పాకిస్తాన్‌ అవలంబించేది ఇస్లాం; ద్వేషించేది ఇండియాను; మోకరించేది మూడు పెద్ద రాజ్యాలను ఈ మూటిలో ఇప్పటి నడక మారిపోవలెను. అయూబ్‌ తర్వాతివారు అవని చేయగలరా?

ఇస్లాం అనుయాయులు పాకిస్తాన్‌లో ఎంతమంది వున్నారో అందులో రమారమి సగంమంది ఇండియాలో వున్నారు. ఇస్లామును ఇండియాలో ఆదరిస్తున్నారు. 'హిందూరాష్ట్ర'మనగా హైందవప్రభుత్వం అనే దృష్టిని ఇండియాలో అంగీకరించడం లేదు. ఈ వాదానికి ఇంతమాత్రం బలం ఇండియాలో రావడానికి పాక్‌ చర్యలే కారణం. ఇస్లాం బోధించేది ముఖ్యంగా, ఇంతకుముందే మేము సూచించినట్లుగా సౌభ్రాతృత్వం, శాంతి. దానిని అవలంబించదగినవారు చేయవలసిన పనులు గావు అయూబ్‌ రాజ్యంలో జరిగినవి. అందువలన అయూబ్‌ తర్వాతివారు వాటిని కట్టిపెట్టవలెను.

ఇక ఇండియాపై ద్వేషం ఇస్లాంపై ప్రేమకంటే ఎక్కువగా పాకిస్తాన్‌ పాటిస్తున్నది. నిజంగా పాక్‌ ప్రభుత్వం ఆరాధించే దైవం ఈ ద్వేషమేనేమో అనిపిస్తున్నది. ఇండియా 'హిందూరాష్ట్రం' కానేకాదుగాని, ఇండియాలోని ఇస్లాం అనుయాయులు ఇండియా దేశభక్తులై అవసరమైనపుడు యుద్ధరంగంలో పాకిస్తాన్‌ ఇస్లాం అనుయాయులను ఢీకొంటారు. ఇది తథ్యం. ఇది మా విశ్వాసం. కాశ్మీర్‌లో ఇది అనుభవమైనదిగదా! ఇండియా ప్రెసిడెంట్‌ జకీర్‌ హుసేన్‌ అనందుకు ఇండియాలో అందరు గర్విస్తున్నారు. ప్రత్యేకంగా ఇస్లాం అనుయాయులపై చూపిన అభిమానంవలన ఆయన దేశానికి 'అధిపతి' కాలేదు. భారత పౌరుడుగా అందరితోబాటు ఆయన సాధించుకున్న జన్మహక్కు అది! అటువంటి ఇండియాపై ద్వేషంవహించి పాకిస్తాన్‌ సాధించేదేమిలేదు. 'సాదు రేగనేని...' ఏమవుతుందో అదే అవుతుంది. కాని, అది ఎవరికీ మంచిదికాదు. వివేకంతో వర్తిస్తే అయూబ్‌ తర్వాతివారు పాకిస్తాన్‌ను రక్షించి, వృద్ధిచేయగలరు.

ఇంతటి వివేకం పాక్‌నాయకులకు గలిగిననాడు అగ్రరాజ్యాలకు మోకరించవలసిన పనిలేదు. ఆ రాజ్యాలే పాక్‌ ప్రజలను ఆదరిస్తవి. మూడు పెద్ద రాజ్యాలకు దేశంలో ఏజంట్లుండిపోతే, ఆ దేశం జంగ్‌–కై–షేక్‌ హయాముకు పూర్వం చైనాలో ఎట్టిస్థితి వుండెనో, అట్టిస్థితి పాకిస్తాన్‌ రాకమానదు. తస్మాత్‌ జాగ్రత, జాగ్రత!

పాకిస్తాన్‌ ఎందరితో కలిసినా ఇండియా భయపడదు. చైనా, రష్యా, అమెరికాల జీవనమార్గాలకంటె భిన్నంగా ఇండియా చూపించబోయే మార్గం వుండబోతుంది. భారత ప్రజలకు అట్టి ఆత్మవిశ్వాసం వుండగా, ఇండియా అజేయం. ఏ రాజ్యాన్నీ ఇండియా నెత్తినపెట్టుకోదు. ఏ రాజ్యంతోనూ విరోధం పెట్టుకోదు. తానెవరినీ ద్వేషించదు.

పాక్‌ ద్వేషించినా ఇండియా తిరిగి ప్రేమనే జవాబుగా పంపుతున్నది. కారణం? ద్వేషం నశిస్తుందనీ, ప్రేమ పెరుగుతుందనీ భారతీయుల విశ్వాసం. కాగా, పాక్‌ప్రజలు నిజంగా భారతీయులను ప్రేమిస్తున్నారనీ వారెరుగుదురు.

లోకవృత్తం

(3 వ పేజీ తరువాయి)

విప్లవం ఒకటి జరుగుతున్నది. ఈ దేశ నాయకుల 'పలుకుబడి' లోని రాజ్యాలలో ఒక తావున ఏమైనదో మనం ఎరుగుదుము. ఇప్పుడు దాని 'పలుకుబడి' లోని ప్రపంచంలో మరొక పెద్ద మార్పు వచ్చింది. దీనిని ప్రపంచం విశేషంగా గమనించలేదు. దీని ప్రాముఖ్యం మున్ముందు తెలుస్తుంది. ఈ పరిణామం ప్రపంచశాంతికి సోపానం.

ఇంతకుముందే అమెరికాలో అటువంటి సోపానం ఒకటి పడింది. నీగ్రోసమస్య కెన్నడీల – కింగ్‌ – హత్యలు, వియత్‌నామ్‌ యుద్ధానికి విరోధం వగైరాలవలన ఆ సోపానం ఏర్పడింది. ఈ సోపానాల తాత్పర్యమేమనగా: అమెరికా గానీ, రష్యాగానీ తమవలెనే వేరంగా లోకులు పాలించవలెనని అనలేవు. ఇతరులకు వీరి 'ఆదర్శాలు' ఆదర్శప్రాయాలుగావు. వీరి మార్గాలు లోకహితమైనవి గావు; అచ్చంగా అనుసరించదగినవి కావు.

తమకు లోలోపల తగిలే దెబ్బలకు ఈ రాజ్యాలు కాచుకుంటవా, ప్రపంచాన్ని ఉద్ధరించడానికి వేగిరపడతావా? ఇకమీద ఈ రాజ్యాలు తమ నడవడియే గొప్పదనీ, దానిని ఆమోదించేవారే తరించగలరనీ పల్కజాలవు. వీరి చర్య ఇకమీద కొంతవరకు ప్రజాతంత్ర ధోరణిలో వుండక తప్పదు. తమ ఏజంట్ల ద్వారా లోకంలో తమకనుకూలమైన మార్పులెచ్చే ధ్యేయాన్ని వీరు విరమించక తప్పదు. అప్పుడు రెంటికీ మధ్య ఘర్షణ కూడా తగ్గుముఖం పడుతుంది.

ఇంతకూ రష్యా ప్రపంచంలో వచ్చిన ఆ మార్పులు ఏమిటివి? ఒకటి: రష్యా లోపలి సంగతులు బాగా తెలిసిన వ్యక్తి తెల్పిన అంశం. అదేమిటనగా, రష్యాలో నేడున్న గ్రామం రెండు శతాబ్దాల వెనక బడివున్నది; ఇండియాగ్రామం దానికంటె వెయ్యిరెట్లు మెరుగు. ఈ గ్రామాలవారికి దేశంలో జరిగే సంగతులేమీ తెలియవు. లెనిన్‌గ్రాండ్‌ ప్రాంతంలోని అధికారి మహాకఠినుడు, ఇలాంటి వారిని తొలగించడం సాధారణంగా సాధ్యంకాదు. వీరికి, వీరివంటి అధికారదాహం గలవారికి స్వర్గమస్తే, స్టాలిన్‌ హయాంలో జరిగిన దానికంటె ఘోరంగా మానవ మారణ హోమం జరుగుతుంది. భారతీయులు తమ మహారాజాలను పోగొట్టుకున్నారు కాని ఈ మహారాజాలుండే రాజ్యాన్ని ఆదరిస్తున్నారు. వారికి నిజం తెలియదు. జెక్‌సీమలో నాంది జరిగింది, రుమేనియా, యుగోస్లావియాల వంతు రానేవస్తుంది. రష్యా ప్రజలు ఈ రాజ్యాన్ని భరించలేరు. ఇతర కమ్యూనిస్ట్‌ రాజ్యాలలో కూడా ప్రజలు కదర్లను, గోముల్కాలను, ఉల్‌బ్రెష్టలను ఖాతరు చేయరు. విమోచనం కోసం అంతా ఎదురుచూస్తున్నారు.

పై కథనంలో అతిశయోక్తి– అలంకారాలు అనేకం వుండవచ్చును. సారాంశం ఏమనగా అశాంతి అక్కడ ఎక్కువగా వున్నది.

ఇక రెండవమార్పు: ఇటలీ కమ్యూనిస్ట్‌ పార్టీ మహాసభ బొలోనాలో ఫిబ్రవరి 16 వ తేదీన జరిగినప్పుడు, ఒక పెద్ద ప్రదర్శనం లోకాన్ని ఆశ్చర్యపరచింది. కొన్ని కమ్యూనిస్టురాజ్యాల సౌహార్ద ప్రతినిధులు, అనేక కమ్యూనిస్టుపార్టీల సౌహార్ద ప్రతినిధులు జెక్‌సీమలో రష్యా ఆక్రమణను ఖండించారు. ఆ తర్వాత సభకు వచ్చిన అయిదువేలమంది పార్టీ ప్రతినిధులు సోవియట్‌ యూనియన్‌ రాజకీయాలనుంచి కమ్యూనిస్టుధ్యేయాన్ని వేరుపరచే స్వతంత్ర ధోరణిని ఆమోదిస్తూ హర్షధ్వానాలు చేశారు.

ఈ సభకు 88 మంది విదేశీప్రతినిధులు వచ్చారు. వీరందరి సమక్షంలో, తోగ్లియాతి తర్వాత ఇటలీ కమ్యూనిస్టుపార్టీ నాయకుడైన లాంగో తనపార్టీ ధ్యేయాన్ని స్పష్టీకరించాడు: స్వపరిపాలన– అంతర్జాతీయ దృష్టి; ఇందుకు తార్కాణం జెక్‌సీమపై జరిగిన చర్యపట్ల తనపార్టీ అవలంబించిన వైఖరి; వైవిధ్యంలో ఏకత్వం మా దృక్పథం.

మార్షల్‌ టిటో దారి నేటికి ఎర్రటి ప్రపంచంలో మరికొందరికినచ్చింది. ఇంకా నయం. ఇంకా ఇప్పటికి మేల్కొల్పు రాక పోతే యూరప్‌లో ఎరుపు మాసిపోయేది.

ఇలావుండగా ఎర్రటి పోలాండ్‌లో ఒక ఘటన జరిగింది. ఇది మూడవమార్పు. చదువరులు దీనినిగూర్చి లోగా కొంత విన్నారు. అక్కడ యూదులపై జరిగే అత్యాచారాలను తత్వవేత్త– సత్యాగ్రహి బెర్ట్రాండ్‌ రస్సెల్‌ ఖండించాడు. పోలాండ్‌ జనసంఖ్య మూడుకోట్లు, యూదులసంఖ్య 30 వేలు. ఈ అల్పసంఖ్య గల యూదులవలన పోలాండ్‌ నాయకులకు భీతిగలిగింది. నాయకత్వంలో పార్టీలో– ప్రభుత్వంలో యూదులెక్కడా లేరు; పొరపాటున ఒక్కరే మిగిలారు; ఆయనపైనా తొలగించవలసిందని ఒత్తిడి వస్తున్నది. కేవలం పోల్‌ జాతివారు కాని వారి దేశభక్తిని పూర్ణంగా విశ్వసించడానికి వీలులేదనే సిద్ధాంతాన్ని ఒక పార్టీ నాయకుడు మొక్జార్‌ ప్రతిపాదిస్తే, దానికి ఆమోదం వచ్చింది.

రష్యన్లు, యూదులు పోలిష్‌ ప్రజలకు విరోధులనేభావం పోలాండ్‌లో కలిగింది. రష్యన్లంటే కోపంగనక జెక్‌సీమపై రష్యా ఆక్రమణను పోలాండ్‌లో రహస్యంగా ఖండిస్తారు. కొందరు యువకులు జెక్‌ యువకుల ననుసరించి ఆత్మార్పణ చేసుకున్నారు. కాని లిబరల్‌ తత్వాన్ని ఎందరు ప్రేమిస్తున్నారో చెప్పడుకష్టం. రోమన్‌ కాథలిక్‌ ప్రభావం అక్కడ విపరీతం. వ్యవసాయంలో అంతా స్వంతసేద్యమే. ఈ రైతాంగానికి, తదితరులకూ ఎర్రటి తత్వం గిట్టదు. జెక్‌సీమలో ఎర్రటి కార్యక్రమంగా చాలముందుకుసాగింది; దానితో పోలిస్తే పోలాండ్‌లో బండి వెనక్కు నడిచిందని చెప్పవలెను; నిజానికి జెక్‌సీమలో కంటె ఎక్కువగా ఎర్రటి కార్యక్రమాలకు విరోధులున్నారు; ఇక్కడనే విశేషంగా పాశ్చాత్యులను ఆహ్వానించే వారున్నారు. ఈ పోలాండ్‌ మిగిలిన వార్సాప్యాక్ట్‌ రాజ్యాలతో కలిసి జెక్‌రాజ్యంలో ప్రవేశం!

నాల్గవమార్పు: చదువరులు కొద్దిగా గతవారం దీనినిగూర్చి విని వున్నారు. వివరం వినండి. రష్యాలో పనిలోకి వస్తారు, కాని పని చేయరు. ఇటువంటివారు పనిచేస్తే పని ఎక్కడ పాడవుతుందోనని పని పురమాయించేవారికి భయం. కాసేపు కార్యాలయం లేక కార్ఖానాన వుండి ఆ తర్వాత అసాములు బయటకు వెళతారు, షాపింగ్‌ చేయించుకవస్తారు, కార్యాలయంలో కథలు చెప్పుకుంటారు, మిత్రులకు టెలిఫోన్‌ చేస్తూవుంటారు. పనిలో అంత ఉత్సాహం చూపుతున్నారు కొందరు సోవియట్‌ సామాజికులు!

ఏమిటీ ఘోరం? కమ్యూనిజం సాధించినదిదేనా? కొత్తమానవుడు ఇట్టే సృష్టించబడడా? ఇంతింత మూల్యం చెల్లించి, త్యాగధనులైనవారు, ఆదర్శజీవులు ఇందుకేనా తమ సర్వస్వాన్నీ అర్పించడం?

ఇదంతా ఎవ్వరి తత్వాన్నీ, కార్యక్రమాన్నీ ఖండించడానికి మేము ప్రస్తావించడంలేదు. ఒకసారి పునర్విచారణ, సమీక్ష చేయవలసిందని సహృదయులైన ఆదర్శవాదులందరికీ మా విజ్ఞప్తి. ఒక తత్వం యొక్క బాగోగులు దాని అనుయాయులనే గాక అందర్నీ బాధిస్తవి, సంతోషపెడతవి. కాబట్టి, అందరు ఒకసారి ఈ పరిణామాలను జాగ్రత్తగా పరిశీలించడం అవసరం.

• • •

రొడేసియాలో జనాభా 40 లక్షలు నల్లవారు, రెండులక్షల 25 వేల తెల్లవారు. తెల్లవారు సంపాదించిన ధూర్తాగ్రేసర చక్రవర్తి ఇయాన్‌స్మిత్‌ కొత్తపథకం వేశాడు. దానిప్రకారం నల్లవారికి ఎన్నటికీ మెజారిటీ రాదు. అందులో నల్లవారు సుఖపడతారు గనక ఇది దేశంలో అత్యధికులకు సమ్మతం అవుతుందని స్మిత్‌ ఆశాభావం!

• • •

హాలండ్‌లో ఒక చైనా దూత అమెరికా ఆశ్రయం కోరినందుకై వగతీర్చుకోడానికి కొందరు అమెరికన్లను హాంకాంగ్‌లో పట్టుకుని చైనావారు తీసుకవెళ్ళారట. ఆ దూతను తిరిగి పంపక పోతే వీరు దక్కరని చైనా అన్నదట.

• • •

సముద్రగర్భంలోని సంపదను పైకి తీయడానికి అమెరికా, బ్రిటన్‌, రష్యాలు కలిసి కృషి చేస్తున్నవి. నీళ్లలోతున కాపురంవుండే ప్రక్రియలనుగూర్చి ఈ రాజ్యాల సైంటిస్టులు ఆలోచిస్తున్నారు.

మధ్యంతర ఎన్నికలు

(5 వ పేజీ కొరవ)

పెట్టుకోగావుండిన కాంగ్రెస్ బలహీనతే నని" తెలుస్తుంది. ఇది ఎంతవరకు సహేతుకమైన విషయమో నమీక్షించుకునే ముందు మధ్యంతర ఎన్నికల ఫలితాలను పరిశీలిద్దాము

మధ్యంతర ఎన్నికలముందు ఇ. డి. డిల్లు డకోస్టాగారి ఇండియన్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ పబ్లిక్ ఒపీనియన్ వారు 1968 అంతంలో ఈ నాలుగు రాష్ట్రాలలో ఓటింగ్ సర్వే చేశారు. భారతదేశంలో పబ్లిక్ ఒపీనియన్ సర్వే ఇది ఒక్కటే. గత జనరల్ ఎన్నికలలో ఈ సంస్థ చేసిన సర్వేప్రకారం ఒక్క మద్రాసులో తప్ప మిగిలిన రాష్ట్రాలలో వీరి అంచనాల ప్రకారం ఫలితాలు వచ్చాయి. మధ్యంతర ఎన్నికలముందు డకోస్టా సర్వేప్రకారం "తెంపులేకుండా ఛిన్నా, భిన్న మవుతున్న రాజకీయపార్టీల దుస్థితి, జనసంఘమునకు లాభంగా తయారవుతుంది." అని చెప్పబడింది. "హిందీ మాట్లాడే రాష్ట్రాలలో ఛిన్నా భిన్నమైన రాజకీయ పరిస్థితులు జనసంఘానికి తోడ్పడి 1967 లో 10.42 శాతం ఓట్లు పోలుచేసిన జనసంఘం 1969 ఫిబ్రవరి మధ్యంతర ఎన్నికలలో 21 శాతం సంపాదించవచ్చు. ఆ విధంగా శిథిలమవుతున్న కాంగ్రెస్‌శక్తి ఉధృతమైన హిందూతత్వంగా పెరిగి జనసంఘం వైపు మరలుతుంది. ఇది ముఖ్యంగా ఉత్తర ప్రదేశ్, బీహార్‌లలో సంభవిస్తుంది." అని ఈ సర్వేలో చెప్పటం జరిగింది.

గత ఎన్నికలకు మధ్యంతర ఎన్నికలకు రాజకీయ సంబంధాలలో చాలా తేడాలు ప్రస్ఫుటమైనాయి. గత ఎన్నికలలోవలెకాక పంజాబ్‌లో రెండు అకాలీదళ్‌లు ఒకటికావడమేకాక జనసంఘ్ స్వతంత్రపార్టీలతో ఐక్యసంఘటన ఏర్పడింది. బెంగాల్‌లో పరిస్థితి యింతే. గత ఎన్నికలలో రెండు ఫ్రంటులు వేరువేరుగా కాంగ్రెస్ వేరుగా పోటీచేశాయి. కాని బీహార్ ఉత్తరప్రదేశ్ పరిస్థితి వేరు, బీహార్‌లో పి. యస్. పి., ఎస్. ఎస్. పి., లోకతాంత్రిక్ కాంగ్రెస్ (కాంగ్రెస్‌నుండి చీలిపోయినవారు) కలిసి ఒక ఫ్రంటుగా ఏర్పడినా కాంగ్రెస్‌లాగా జనసంఘం అన్నింటికీ పోటీపెట్టింది. అంతేకాదు. ఎస్. ఎస్. పి. నుండి చీలినవారుమాత్రమే కాక నానారకాల పార్టీలు తలఎత్తి సగటున ఒకసీటుకు ఆరుగురు పోటీచేశారు. దాదాపు ఉత్తరప్రదేశ్‌లోకూడా యిదే జరిగింది. కాంగ్రెస్,చరణ్‌సింగ్ బి. కె. డి., జనసంఘ్, ఎస్. ఎస్. పి., పి. ఎస్. పి. కమ్యూనిస్టులు, రిపబ్లికన్‌పార్టీ దేనికదే పోటీచేసాయి. దీనినిబట్టి యిలా చిన్నా భిన్నమైన కాంగ్రెస్-ప్రతిపక్షాల పరస్పర పోటీలు కాంగ్రెసుకు ఎంతో తోడ్పడతాయనే అంచనా పైకి సరిఅయినదిగానే కన్పించినా ఫలితాలనుబట్టి వ్యక్తంచెయ్యలేదనేది స్పష్టమైపోయింది.

1967 ఎన్నికల తరువాత కాంగ్రెస్ బలంతగ్గి-నానారకాల చిల్లరపార్టీలకు ఓటు చేసిన ప్రజలకు ఫలితంగా నానా జాతి సంకర ప్రభుత్వాలైన మిశ్రమ ప్రభుత్వాలు ఏర్పడటం-పరస్పర విరుద్ధ సిద్ధాంతాలు కలిగిన ఆ పార్టీల మిశ్రమ పాలనలు అస్థిరకాలం నిలబడక గవర్నర్లరాజ్యంఏర్పడటం ప్రజలకు ఒక పాఠమైతే, మిశ్రమ ప్రభుత్వాలకాలంలో ఏ అభివృద్ధి, మంచీ జరగకపోగా అధికారంలో ఉండినపార్టీల అంతర్గత కక్షలవలన, ఒకరినొకరు వంచించుకొనను అధికారమును వినియోగించినతీరు, ప్రభుత్వశాఖలను స్వప్రయోజనాలకు రాజకీయ పాక్షిక ప్రయోజనాలకు వాడుకుని విశృంఖలంగా అరాచకం, అనిశ్చిత పరిస్థితి అలుముకొనటం వగైరా-ప్రతిఫలాలేకాకుండా, ధరల పెరుగుదల, నిరుద్యోగం, లంచగొండితనం, వగైరా సమస్యలలో మటుమాయం చేస్తామని ఎన్నికలలో చేసిన వాగ్దానాలు వ్యర్థమై పోలికలలో కాంగ్రెస్ రాష్ట్రాలకన్నా సంకర ప్రభుత్వ రాష్ట్రాలలో ధరల పెరుగుదల దౌర్భాగ్యం విపరీతమై చట్టసమ్మత శాంతియుత జీవనమే దుర్లభమైపోయిన విషయం రహస్యం కాదు.

అసహ్యకరమైన, అవినీతికరమైన రాజకీయ అధికారతృష్ణ ఈ పరిణామంలో ప్రధానాంశంగా పెరిగిపోయింది. ఎప్పుడైతే ఏకైక అధికారపార్టీగా రాణించ వీలులేనిస్థితికి కాంగ్రెసు దిగజారిందో, రకరకాల చిన్నపార్టీలకు అధికార అభిరుచి కలగటమేకాక గత ఇరువదేండ్లుగా ఏకైక అధికారపార్టీగా కాంగ్రెస్ వుండటంవలన, అధికారంద్వారా స్వీయ ప్రయోజనాలను సాధించుకునే అవకాశ వాదులకు కాంగ్రెస్ ఒక ఆశ్రమంగా తయారైవుండిన విషయం 1967 ఎన్నికలతరువాత మరింత బయటపడింది. ఏదో సిద్ధాంత నైతికవిలువలపై ఆధారపడి పనిచేస్తున్నట్లు కనుపించిన ప్రతిపక్షాలు ఇట్టిఅవకాశం కలగగానే అధికార వాంఛను నగ్నంగా బయటపెట్టాయి. స్వతంత్రపార్టీ నుండి జనసంఘంతో సహా అతివాద మితవాద కమ్యూనిస్టులతోకలసి ఈరాష్ట్రాలలో మంత్రివర్గాలు ఏర్పరచటం జరిగింది. ఎన్నికలలో కాంగ్రెసుకన్నా శతృత్వంతోఒకరినొకరు దుయ్యబట్టుకున్న ఈ పార్టీలు, ఎన్నికల అనంతరం కల్పించిన అధికార అవకాశం ముందు అన్నీమింగేసి అధికారంలో దూరటంవరకు సాధ్యమైందిగాని, మంత్రిమండలిగా పని చెయ్యటం దుస్సాధ్యమైంది. ఎవరికి వారికి ప్రత్యేక పాలసీ పార్టీలు వున్నాయి. దొరికిన కొద్దిపాటి అధికారంలో ఏకైకపార్టీగా రూపొందను ఎవరికివారు ప్రయత్నించటంలో ఆశ్చర్యంలేదు. అంతేకాక కనీస కార్యక్రమం అనే పథకాలు ఎన్నివేసినా అంత్య ఆదర్శంలో వీరికి అవినాభావ సంబంధం అంటూలేదు. కొన్ని ప్రజా స్వామ్య పార్టీలు, మరికొన్ని ప్రజాస్వామ్య వ్యతిరేక పార్టీలు. కావున అధికారాపేక్ష వీరిని ఎంత త్వరగా కలుపుతుందో అంత త్వరగా పతనంకాక తప్పదు. ఈ నాలుగు రాష్ట్రాలలో జరిగిన కథనంకూడా ఇదే.

—— (సశేషం)

తిక్కన జయంతి

(5 వ పేజీ కొరవ)

డిక్టేట్ చేసివుంటారని నమ్మశక్యం కాదన్నారు. గిబ్బన్ 'రోమన్ ఎంపైర్' అనే షడ్గ్రంథాన్ని యిట్లనే జీవితలక్ష్యంగా భావించి వృద్ధాప్యంలో పూర్తిచేశాడనీ; ఆఖరు అధ్యాయంలో, ఆఖరు లైనులో, ఆఖరుపదంవ్రాసి 'ఫుల్‌స్టాప్' పెట్టి రచన పూర్తిచేసి కలం కిందపెట్టేసినతర్వాత-గిబ్బన్‌గారి మనఃప్రవృత్తి ఎట్లావుంటుందో చిత్రీకరించాలనే కోరికలో వాకరిద్దరు ఆంగ్లంలో నాటకాలుకూడా వ్రాస్తున్నారనీ; అట్లనే మహాభారతం పూర్తిచేసిన తర్వాత తిక్కనగారి మనోభావం ఎట్లుంటుందో వూహిస్తూ మనోజ్ఞమైన రేడియో నాటిక ('సంహిత సమాప్తి') వ్రాశారనీ-వాచస్పతి మిత్రుడు 'వుపనిషద్ వ్యాఖ్యానం' తన జీవితధ్యేయంగా పెట్టుకుని, సాంసారిక జీవితంకూడావదిలి పూర్తిచేసి తనభార్యను సంసారికంగా నిరాదరించి ఏకదీక్షతో వ్రాసిన యీ బృహద్వ్యాఖ్యకు తనభార్య పేరుపెట్టి 'భామతి వ్యాఖ్యానం' అనే పేరుతో ఆచంద్రార్కం తన భార్య పేరును నిల్పినట్లే - తిక్కనకూడా యీ మహాభారతకావ్యాన్నే తన భార్యకు అఖరులో సమర్పించి యీ కావ్యాన్నే నిత్యగా భావించుకోమని చెప్పివుండాలని తానూహిస్తున్నానన్నాడు. నన్నయ్యగారు ఏ 30-35 ఏళ్ళకో తనువుచాలించివుంటే 15 వర్షాలు పూర్తిచేసిన తిక్కనగారు ఏ 60-70 ఏళ్లలో మరణించి వుండాలంటారు శ్రీశ్రీ. ఐతే శ్రీశ్రీ గారి స్క్రీన్‌పైని సంబంధించిన వూహాలు, కల్పితగాథలు. ఇందుకు బొబ్బిల్యాకి భంగమైన అంశమేమీ కనపళ్ళేదు.

ఇకనన్నయ్యను గూర్చి మొదటిరోజు శ్రీ ఉండేల మాలకొండారెడ్డిగారు, ముందుగా ప్రిపేరై వ్రాసుకొచ్చిన ప్రసంగ పాఠాన్ని ముందుపెట్టుకుని మాట్లాడారుకానీ మొత్తం మీద అంత పొందికగాలేదనే చెప్పాలి. భారతాన్నిగూర్చి వుపన్యసించటం సముద్రానికి వీశమెత్తినట్లే వుంటుందని తానే మొదట చెప్పుకున్నారు. నన్నయ్యగారి ఆది- సభా- అరణ్యపర్వాల్లోని కొన్ని ఘట్టాలను తీసుకుని ఆయన కవితారీతిని గూర్చి సంక్షిప్తంగా ప్రసంగించారు. ప్రధానంగా యయాతి కథాభాగాన్ని తీసుకుని చర్చించి నన్నయ్యపాటించిన మెలకువలను గూర్చి మాట్లాడారు. ఉండేల కవిత్వంలో కనపడే 'రసం' వారి ప్రసంగంలో ఎందువల్లనో అంతగా కనపళ్లేదు. యువకుడైనా ప్రౌఢంగానే మాట్లాడినందుకు వారిని అభినందిద్దాం.

ఇక ఎర్రాప్రెగడపై బండ్ల రమణయ్యగారి ప్రసంగం అంత స్వారస్యంగాలేదు. కేవలం పురాణం చెప్పినట్లుగా వుండిందే కానీ వ్యాఖ్యాతసహిత చర్చ కనపళ్ళేదు. అయితే పాకట, వారి ధారణాశక్తి అత్యద్భుతం. ఎక్కడా తడుముకోకుండా భారత పద్యాలు, ఇతర కావ్యాల్లోనుండి వారు ఎన్నెన్నోపద్యాలు దడదడమంటూ వల్లించే స్తూంటే సదస్యుల్లో నాటోటి చాలామంది వారి పాండిత్య వైభవానికి జోహార్లు అర్పించక తప్పలేదు.

ఇవీ స్థూలంగా కవిత్రయ విశేషాలు. వాక అనవసరపు కార్యక్రమం చొప్పించబడింది. శ్రీ హనుమజ్జానకీరామశర్మగారిచే విరచితమైన (సంకలితంచేయబడిన, భువనవిజయ నాటకం స్కూలు పిల్లకాయలచేత ప్రదర్శింపబడింది. కృష్ణదేవరాయలు, పెద్దన్న, తెనాలి రామలింగడు వగైరా పాత్రధారులు అద్భుతంగానే తమ తమ పాత్రలను పోషించారుగానీ- వికటకవుల విజృంభణగా మాత్రమే కొనసాగిన ఆ రచనలో జీవం యేదిగనుక నాటకం రాణించేందుకు?

—మా. ప్ర. వి.

కర్షక సదస్సు

(8 వ పేజీ కొరవ)

అస్పష్టపు నుడే కారణమన్నారు. బాలకృష్ణారెడ్డిగారి క్షేత్రాలు ఆయన తీసుకోక ముందు ఏ విధంగా వుండింది, ఆయన చేతిలో పడినతర్వాత ఎంతగా మారిపోయింది వివరించారు. బాలకృష్ణారెడ్డిగారి ఆధునిక వ్యవసాయకృషి ఈ ప్రాంతానికంతా వుత్తేజాన్ని కల్గిస్తుందన్నారు.

కావలసింది సలహాలు—సాధన సంపత్తి

శ్రీ పూడి వీరరామవయ్య చక్కని ప్రసంగం చేశారు. తన బి. ఆర్. 8 అనుభవాలను వివరించి, రెండునెలలో 15 వేలు ఖర్చు పెట్టవలసివచ్చిందని, 3 స్ప్రేయర్లు రాత్రింబవళ్లు అవిరామంగా పనిచేయవలసివచ్చిందని, ఇప్పుడు బాగున్నదని చెప్తూ; రైతులకు (తనపోటీవారికంటే బాగుండేది) ముఖ్యంగా కావలసింది డబ్బుకాదం, సాంకేతిక సలహాలు తదితర సాధనసంపత్తులని; కావున సిబ్బంది ఎక్కువ చేయాలని కోరారు. గూడూరులో 1000 ఎకరాలలో దొంగసంబరు పైరుపెడితే తెగులుతో నేలకరచుకొని పోయిందని చెప్తూ, తెగులుకు గురియైన వరిగంటను జాయింటు డైరెక్టరు ముందు పెట్టారు.

అభ్యుదయ రైతుసంఘ ఆశయ ఆదర్శాలు, దాని కృషిగూర్చి వ్యక్తంచేసి, దాని అభివృద్ధికి కృషిచేయాలని కోరారు.

స్టేట్ బ్యాంకి సహాయం

నెల్లూరు టవున్ బ్రాంచి ఏజంటు శ్రీ కె. వి. రామన్ స్టేట్ బ్యాంకి వ్యవసాయ సహాయక కార్యక్రమాన్ని వివరించారు. చిన్నరైతులకుకూడా సహాయపడాలనేది తమ ఆశయమని, సిబ్బందిలోటే ప్రస్తుతం పరిమిత సేవకు కారణమని వివరిస్తూ; చిన్నరైతులుకూడా రావచ్చునని, చేయగలిగినంత సహాయం చేయగలమని చెప్పారు. వ్యవసాయ ఋణాలను సద్వినియోగ పెట్టవలసిందని రామన్ విజ్ఞప్తి చేశారు. తమ మిగులుధనాన్ని స్టేట్ బ్యాంకులో నిల్వచేయవలసిందిగా కోరారు.

చిత్తూరుపట్ల పక్షపాతం

ఎంత తీవ్రమైన విషయాన్నికూడా చల్లగా, తొణకకుండా, అరవకుండా చెప్పగలిగినపాత్ర శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డిది. చిత్తూరుజిల్లాలో, తెగుళ్ళమందులు రైతులకు సబ్సిడీధరలకు ఇస్తున్నారట; అధిక దిగుబడినిచ్చే రకాలను సాగుచేయటంలో ముందంజవేస్తున్న నెల్లూరుకు ఆ సహాయం ఎందువల్ల అందించరు? ఇది అన్యాయం! అన్నారు శ్రీ శ్రీనివాసులురెడ్డి. ఇంకొకరైతే అది వ్యవసాయ మంత్రిగారి జిల్లా అనా ఈ పక్షపాతం అని గర్జించి వుందురు. శ్రీనివాసులరెడ్డి ఇంకా చాల చాల విషయాలనుగూర్చి చెప్పారు.

డిప్యూటీ డైరెక్టరు శ్రీ ఎ ఎస్. రావుగారు సంతోషపూర్వకంగా చిన్న ప్రసంగం చేశారు.

శ్రీకాకాణి రమణారెడ్డిగారి వందనాలతో సదస్సు 'కూతల' కార్యక్రమం పూర్తి అయ్యి వెంటనే, విశాలమైన ఆ కళాకుటీరంలోనే 'మేతల' కార్యక్రమమూ జరిగిపోయింది. బాలకృష్ణారెడ్డిగారు పెండ్లివిందే చేశారు. మధ్యాహ్నం రైతు ప్రతినిధులు వాకాడుసంస్థలను సందర్శించారు; పోటీకి నిలబడగల టి. వ. చేర్మన్‌గారి బి. ఆర్. 8 ను చూచారు. —మా క. వి.

పంచాంగం

ముహూర్తములు

1969 మార్చి 5, 6, 7 తేదులు నిర్దుష్ట వాస్తు, వైవాహికాది ముహూర్తములకు గ్రాహ్యము.

గృహస్థితి

1969 ఏప్రెల్ 12 తేది వరకు తాత్కాలిక గ్రహస్థితి సుముఖముగా యుండదు.

1969 మార్చి తిథులు

1. శని ద్వాదశి ఉ. 7-12 గం. వ.
2. ఆది త్రయోదశి ఉ. 8-47 గం. వ.
3. సోమ చతుర్దశి ఉ. 9-47 గం. వ.
4. మంగళ పౌర్ణమి ఉ 10-28 గం. వ.
5. బుధ కృష్ణపాడ్యమి ఉ 10-41 గం వ
6. గురు విదియ ఉ. 10-25 గం వ.
7. శుక్ర తదియ ఉ. 9-37 గం వ.

—నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి.

బాపట్ల డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. No. 574 of 1968.

గొంట్లా వెంకటసూర్య నారాయణ అండ్ కో., —వాది.

ముక్కాల నారపరెడ్డివగైరా—ప్రతివాదులు.

(1) ముక్కాల నారపరెడ్డి (2) యా. తిరుపతిరెడ్డి - చంద్రశేఖరాపురం.

యీ నెంబరు వాది ఖాతా నుబట్టి రూ. 416-76 పై. కు దావా దాఖలుచేసి అందు ప్రతివాదులకు దావానోటీసులు నిమిత్తం 6-3-69 తేదికి వాయిదా అయియున్నది. గాన ఆరోజు పగలు 11 గంటకు పైకోర్టుకు హాజరై ఆక్షేపణలున్న తెలుపుకోవలెను.

—Y. R. K. రెడ్డి - అడ్వకేటు.

జమీన్‌రైతు

సంవత్సరం చందా	రు. 15-00.
6 మాసములకు	రు. 8-00.
విడిప్రతి	0-30 పై.

సూళ్ళూరుపేట గ్రామ పంచాయితీ.
(నెల్లూరుజిల్లా)

వేలం నోటీసు

ఈ పంచాయితీ బాబతు (1) దినసరి కూరగాయల మార్కెట్టు (2) మత్స్య మాంసము మార్కెట్టు (3) బండ్లదొడ్డి (4) బస్సుస్టాండు ఫీజు 1969-70 సం॥ నకు అనగా 1-4-69 నుండి 31-3-70 తేది వరకు ఫీజును వసూలుచేసికొను హక్కును 6-3-69 తేది మధ్యాహ్నం 3 గంటలకు సదరు పంచాయితీ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు వారిచేగాని, వారి అనుమతిపొందినవారిచే గాని గ్రామ పంచాయితీ ఆఫీసువద్ద బహిరంగముగా యాలము వేయబడును. వేలములో పాల్గొనువారు క్రీడిత ధరావతుకట్టి, తహశీల్దారువారి వద్దనుండి సాల్వెన్సీ సర్టిఫికేట్టు హాజరు పరచవలసినది. మిగిలిన వివరములు ఆఫీసు పనిచేయు వేళలలో తెలుసుకొనవచ్చును.

(2) సదరు పంచాయితీవారి కంపోస్టును, కంపోస్టుయార్డువద్ద 4-3-69 తేది మధ్యాహ్నం 3 గంటలకు బహిరంగముగా వేలము వేయబడును. వేలములో పాల్గొనువారు క్రీడితధరావతు కట్టవలయును.

షేక్ మస్తాన్,
ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు - సూళ్ళూరుపేట.

నెల్లూరు సబ్‌జడ్జిగారి కోర్టులో

O. S. No. 58 of 1968.

మాగుంట పిచ్చిరెడ్డి ... —వాది.

వాలేటి రామయ్య, ఒంగోలు-గుంటూరు జిల్లా —ప్రతివాది.

ప్రోనోటు బాకీకిగాను యీ ప్రతివాది మీద యీ వాది యీ నెంబరున దావాతేబడి నోటీసు నిమిత్తం 3-3-69 తేదికి వున్నది. గాన సదరుతేది పగలు 10 గంటలకు పై కోర్టువద్ద హాజరై ఆక్షేపణలు తెలుపుకొనవలయును. లేనియెడల సదరు విషయము నీ పరోక్షమునందు తీర్మానించబడును.

—టి. సుందరరామిరెడ్డి, అడ్వకేటు.

గుంటూరు ప్రి॥ డి॥ ము॥ కోర్టులో

O, P. No. 11 of 1969.

In the matter of debts due to Md. Abdul Sattarkhan (deceased) Cherukupalli.

Mahammod Abdul Muzubulla Khan —Petitioner

(1) షేక్ బషీరున్నిసాబేగమ్ (2) షేక్ కుల్సుంబీబీ (3) షాహి మున్నీసాబేగమ్ (4) అమ్మునీసాబేగమ్ (5) షాముసున్నీసాబేగమ్ (6) బేగమ్‌జానీ (7) నజీరున్నీసాబేగమ్ (8) షానవాజ్‌బేగమ్ - 7, 8 మైనరు గార్డియను తల్లి 6-వ రెస్పాండెంటు.

—రెస్పాండెంట్లు.

పిటీషనరు పై నెంబరున చనిపోయిన సత్తార్‌ఖాన్ బాబతు బాకీలు వసూలు చేసుకొనుటకు సక్సెసన్ సర్టిఫికెట్టు ఇప్పించవలసినదిగా దాఖలు చేసిన పిటీషన్ 24-3-69 తేదికి వాయిదా వేయబడినది. గాన ఆక్షేపణలున్న యెడల పగలు 11 గంటకు హాజరై చెప్పుకొనవలసినది. అట్లు కానియెడల మీ పరోక్షమందు ఎక్సుపార్టీగా తీర్పుచెప్పబడును.

—బి. కోటేశ్వరరావు-అడ్వకేటు.

పసిరికలు -
- కామెర్లు

మన వీరేశలింగంపంతులుగారినిగూర్చి
తమిళ జాతీయ మహాకవి
సుబ్రహ్మణ్యభారతి వ్రాసిన తమిళనవల

చంద్రిక కథ

(గతసంచిక తరువాయి)

ఆరో ప్రకరణం–
రెండోభాగం

ఎకీలు సోమనాథయ్యర్ భార్యపేరు ముత్తమ్మ. మన విశాలాక్షిని చూడగానే అమాంతం కౌగలించుకొని ఆ పేక గా అహ్వానించింది. వారిద్దరూ బంధువులేగాక బాల్యంనుండీ స్నేహితులు, ఇద్దరూ వొక టిగాకల్సి ఆడుకున్నారు. తిరునల్వేలిలో కొనేటివీధిలో పుట్టింది ముత్తమ్మ; వేలాంగుడికి చాలా నమీపంగనుక వీళ్ళిద్దరూ తరచూ కల్సుకుంటూ వుండేవారు. ఆ వరి సరగ్రామాల్లో ఎక్కడ వీ బంధువుల ఇండ్లలో ఏదిశేషంజరిగినా విశాలాక్షీ, ముత్తమ్మా కల్సుకునేవారు; కల్సుకున్న తర్వాత ఎడతెగక తిరిగేవారు. భోజనం దగ్గరకూడా యిద్దరూ దగ్గరగానే కల్సి భోంచేసేవారు. ఆటల్లోకూడా విడిపొయ్యే వారుకాదు. అటునంతరం యిద్దరూ చేతులు పట్టుకొని వూరంతా తిరిగివచ్చేవారు. ఆక రాత్రుల్లో వాళ్ళిద్దరూ వొక మంచంమీదనే పడుకొనేవారు. ఒకొకప్పుడు ముత్తమ్మను

తెలుగు తర్జుమా
గోపాల-కృష్ణ-రాఘవన్

ఆమెతండ్రి వేలాంగుడిలో తన అక్క యింట్లో అంటే విశాలాక్షి యింట్లో ఆరేడు నెల్లు వదిలి వుంచేవాడు. అదెప్పుడంటే, పదోయేట విశాలాక్షి నవవైధవ్యం పొంది నప్పుడు. అప్పుడు ముత్తమ్మ వేలాంగుడిలో కొన్నెల్లయినా వుంటేనేకాని తనకూతురుకు వొక విధమైన వుపశమనంగా వుండదని భావించి, విశాలాక్షితల్లి తన తమ్ముడికి చెప్పివంపింది.

అక్కమాటను త్రోసివుచ్చలేక ఆయన ముత్తమ్మను వేలాంగుడికి పిల్చుకొచ్చి వదిలిపెట్టి వెళ్ళాడు. ఒకేవూళ్ళో, వొకే వీధిలో వొకే యింట్లో వాళ్ళిద్దరూకల్సి వుండడంచేత వారి హృదయాలు వొకటిగా కల్సిపోయాయి. వేలాంగుడినుండి తిరునల్వేలికిపోయినప్పటికీ రాత్రులపూట కలలో విశాలాక్షితో మాట్లాడినట్లే ముత్తమ్మ కలవరించేది.

ఇది జరిగిన చాలాకాలంవరకు పగటి వేళ్ళల్లోకూడా విశాలాక్షి, తనతోడి చెలికత్తెను పిల్చేటప్పుడు 'ముత్తమ్మా ముత్తమ్మా' అని గోశక్షలనం చేస్తూ వుండేది. ఇంతటి అతిగాఢ బాల్యస్నేహం గల యీ యిద్దరూ–ముత్తమ్మ అత్తవారింటికి పోయినతర్వాత వొకరినొకరు మళ్లీ ఎవ్వడూ కల్సుకోలేదు.

సోమనాథయ్యరు కుంభకోణంలో పుట్టి పెరిగి కుంభకోణం కాలేజిలోనే బి. ఏ. పాసయ్యారు. ముత్తమ్మ తండ్రి, తన కూతురు జాతకం తీసుకుని వరాన్వేషణకై బయలుదేరి, మధుర-తిరుచ్చి కాలేజిలను గాలించి, కడపట కుంభకోణం కాలేజి కొచ్చి సోమనాథయ్యరును చూచి అతడే తనకు తగిన అల్లుడని నిశ్చయించుకున్నాడు. ఆ రోజుల్లో వరశుల్కం– వరదక్షిణ, వధువుతల్లిదండ్రులు దబ్బిచ్చి, విక్రయం చేసుకునే పద్ధతిలేదు-అప్పటిలో "కన్యాశుల్కం"– అంటే వధువును వరుడు డబ్బిచ్చి కొనడమనే అలవాటే ఆచారంలో వుండేది.

సోమనాథయ్యర్ పేదయింటిబిడ్డగనుక కన్యాశుల్కం యిచ్చి వివాహం చేసుకో డానికి మార్గంతెలియక– ఏం చేద్దాంరా దేవుడా అని తహతహలాడుతూ వున్నాడు. అతడి రూపురేఖలను, విద్యాబుద్ధులను గ్రహించినవాడై, తనకూతుర్ని కన్యాశుల్కం లేకనే– అంటే ఉదాంగా వివాహం చేస్తానని ముత్తమ్మ తండ్రి నిర్ణయించుకున్నాడు. సోమనాథయ్యర్ తిరునల్వేలికి పోయి ఆ వధువుయొక్క సౌందర్యం, బుద్ధిసూక్ష్మతను కనీ వినీ ఆశ్చర్యపడి ఆమెనుపెండ్లాడేందుకు సంసిద్ధుడయ్యాడు.

ముత్తమ్మ వివాహం అయిన తర్వాత– విశాలాక్షి ఆమెను వొకసారో, రెండుసార్లో మాత్రమే చూచింది. ముత్తమ్మ పెద్దయి, కార్యమై, అత్తవారింటికి వచ్చిన తర్వాత, విశాలాక్షి ఆమెను చూడనేలేదు. ముత్తమ్మ కుంభకోణంలో కాపురం చేస్తూ వుండింది సోమనాథయ్యర్ ప్లీడరీప్యాసై హైకోర్టు వకీలై కుంభకోణంలోనే వకీలుగా ప్రాక్టీసు పెట్టాడు. వరుమానం బాగానే వుండింది. ధనార్జన మితిమీరింది. అందు చేత ధనాశ కూడా యింకా పెరిగింది. మైలాపూర్‌లో వొక పెద్దబంగళా బాడుక్కు తీసుకొని, అందులోవుండి మద్రాసు హైకోర్టులో వకీలుద్యోగం చేస్తున్నారు.

ఇప్పుడు చాలాఏళ్ల తరువాత ముత్తమ్మ విశాలాక్షులు కల్సుకోడంతో వాళ్ళు పరవశులై ఆనందసాగరంలో మునిగిపోయారు. ముత్తమ్మకు యిప్పుడు పాతికేళ్లు. ముగ్గురు మగబిడ్డలు. పెద్దపిల్లవాడికి తొమ్మిదేండ్లు– పేరు రామనాథం, రెండో కొడుకు రామకృష్ణుడికి ఆరేండ్లు, అనంతకృష్ణుడు– మూడోవాడికి మూడేళ్ళు.

ఇంట్లో ముత్తమ్మ అత్తగారొకతె వాళ్ళతోనే వుంటున్నది. ఆమె వృద్ధవితంతువు. 60 ఏళ్ల వయస్సు. పేరు రామవ్వ. ఆమెకు క్షయారోగం కాన (దగ్గు). ఎప్పుడూదగ్గుతూ వుండినా– ఇది తొందరగా చంపే రోగం మాత్రంకాదు. రోగిని చాలాకాలం ప్రాణాలతోవుంచి మృత్యువాత పడేస్తుంది. రాత్రి పేడుగంటలైతేచాలు రామవ్వ దగ్గడం ప్రారంభిస్తుంది. అర్ధరాత్రి దాటి వేకువజామువరకా మహాభయంకరంగా దగ్గుతూనే వుంటుంది. ఆ దగ్గడం వింటేచాలు, చిన్నవాళ్ల ప్రాణం రెండు నిముషాల్లోనే ఐహం వదిలి పరంపడానికి పొయ్యేటట్టుంది. కానీ రామవ్వ గడచిన 30 ఏళ్లుగా యిదేమాదిరి దగ్గుతూనే జీవించింది. ఆమె అత్మ అనగింతకూడా చలించినట్టులేదు.

ఏడవ ప్రకరణం

విశాలాక్షి సోమనాథయ్యర్ ఇంటికి వచ్చి కొన్నాళ్లయింది. ఆనాడు ఏకాదశి. రామవ్వ అరోటా ఫోంచెయ్యకుండా వుపవాసం వుండింది. ఆమె అలవాటు ప్రకారం ఆరాత్రి దగ్గలేకపోయింది. అలసిసొలసి నిద్రపోయింది. ఆ మిద్దెయింట్లో క్రింద వరండాలో వొక మూలగా మంచంపై పడుకొంది– దగ్గరే వొకదీపం, వొకరాజేకుంపటి మంచం యిరువైపులా అమర్చబడ్డాయి. రెండువైపులా రెండు కుర్చీల్లో దొర్లిపోకుండావుండేటట్టు దిక్కలు అలంచబడి వున్నాయి. ఆ మంచానికి పడమటగా మూడుగదులు దాటి, నాల్గోగదిలో వొక మంచంమీద విశాలాక్షి పడుకొంది.

ఆమె మంచానికి దగ్గరగా, మంచం కంటే ఎత్తయిన వొక కుర్చీమీద దీపం వెలుగుతూంది. ఆమె చదువుతూవుండిన నవల చేతుల్లోంచిజారి పరుపుపైపడివుంది. ఆమె నల్లని పొడవైన జుట్టు, తెల్లనిదిండుపై పడివుండడంచూస్తే హిమాలయం మీద నల్లనిమేఘం అవరించినట్టుంది. విశాలాక్షి వితంతువైనా కేశఖండనం చేసుకోలేదు. చంపాయేటప్పుడు– అమెవొదినె– ఒసే విశాలాక్షి, నువ్వెట్లయినా వివాహంచేసుకో-అన్నెప్పపోయిన మాటల్లో దృఢత్వానం చేతా, ఆకస్మికంగావచ్చిన ఋకంవ ప్రళయాలు చేసిన ఘోర మానవ సంక్షోభం చూచి, అందులోకూడా తాను బ్రతికివుండడంవల్ల తనవిషయంలో గొప్ప ధైర్యం తెచ్చుకుని, జుట్టును పెంచడం మొదలుపెట్టింది. జుట్టుతోనే, వొకటిరెండు సంవత్సరాలు నాంగనారిలో తన మరొక మేనమామయింట్లో చంద్రికతో వుండింది. ఆ వూళ్ళో బ్రాహ్మణశేషులు ఆమెమీద ఘోరమైన అభాండాలు, దోషారోపణలు చేసి తిట్టడం ప్రారంభించారు. ఆ తిట్లు వినలేక ఆమె అవూరువదిలి, తీర్థయాత్రలు చేస్తూ చెన్నపట్నం చేరింది.

నాంగనోర్లో :

విశాలాక్షి:- ఈ వూళ్లో యీ నిష్కారణో పేతమైనదూషణల్ని వినలేకున్నాను. మామా! నేను కాశీకిపోయి గంగాస్నానం చేసి ఆ తీర్థంలో తపస్సు చేసుకుంటూ, రాతీవాస్తు వదిలేస్తాను. నాకు దారి ఖర్చుకు కొంచెండబ్బివ్వండి. నేను అక్కడ భిక్షమెత్తి యీ బాలచంద్రికను రక్షించుకుంటూ కాలం గడుపుతాను.

– తరువా 7 వ పేజీలో

భీమేశ్వర క్షేత్రంలో రైతుల బృందం

23 తేది విద్యానగర్‌లో (వాకాడు) అభ్యుదయ రైతుసంఘం కర్షక సదస్సును ఏర్పాటుచేసింది (వివరాలు 8 వ పేజీ). సదస్సుకు హాజరైన రైతులు శ్రీ పద్మశ్రీ నేదురుమల్లి బాలకృష్ణారెడ్డిగారి రెండు వ్యవసాయక్షేత్రాలను సందర్శించారు. 'రామవరెడ్డి' క్షేత్రంలో విత్తనాలకొరకు చెరకువేసివున్నారు; ముందున్నది మిరపతోట. రైతు సందర్శనయాత్రలో ముందు నడుస్తున్న వ్యక్తి శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డి.

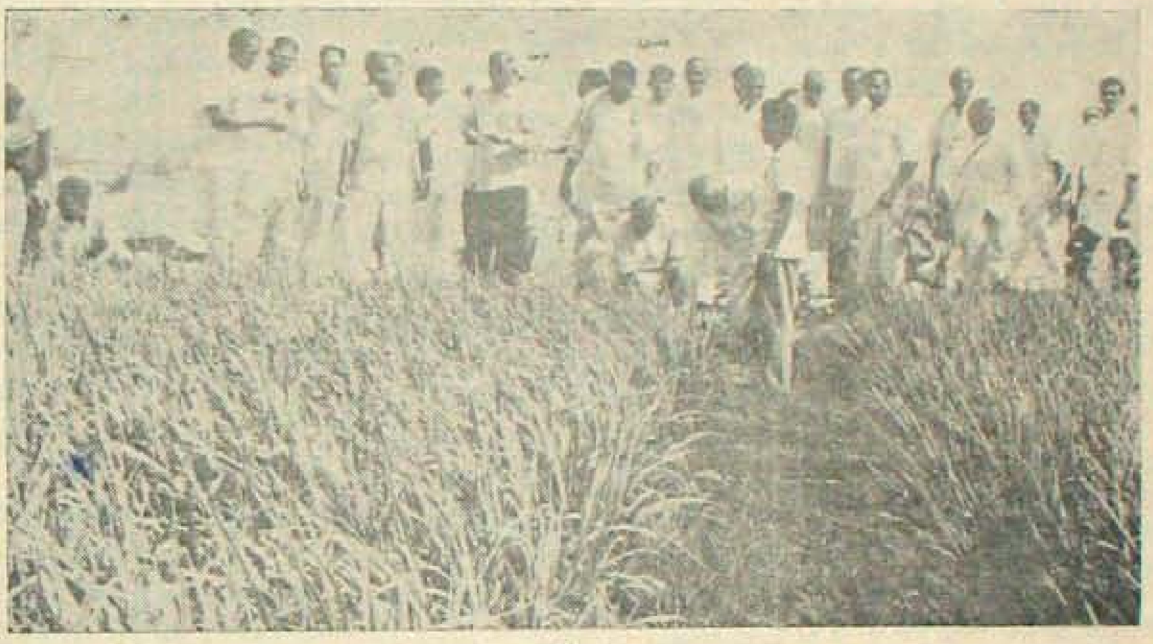

భీమేశ్వరక్షేత్రంలో లేని అధిక దిగుబడినిచ్చే వరిరకం లేదు. ఆ రకాలను చూస్తున్న రైతు– వ్యవసాయశాఖాధికార్ల బృందం. జాయింట్ డైరెక్టరు శ్రీ ఆవేని (కల్సుకవారిలో ఎడమనుండి నాల్గవవారు) డిప్యూటీ డైరెక్టరు శ్రీ ఎ. ఎస్. రాజు వగైరాలున్నారు. ఈ చిత్రంలో ఎడమవైపునవున్నది ఐపాలా 'హంస', కుడివైపు ఐ. ఆర్. 8 పైర్లనుకుంటాము.

ఎర్రటెండలో క్షేత్రదర్శనంతో అలసిపోయిన రైతుసోదరులచేత చల్లని పుచ్చదబ్బలు తినిపించారు శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డి. ఆ పనిలో నిమగ్నులైయున్నవారు (ఎడమనుండి) అభ్యుదయరైతు సంఘకార్యదర్శి శ్రీ కాకాణి రమణారెడ్డి, అర్చం పల్లెటూరు రైతు వక్కిలోవున్న 'హోస్టు' శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డి, కొండూరు వెంకటరెడ్డి, సంఘ గౌరవాధ్యక్షుడు శ్రీ రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డి.

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at the Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street Nellore (A. P.)